

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ

(พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ฉบับทบทวน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรกฎาคม ๒๕๖๒

คำนำ

จังหวัดอำนาจเจริญโดยคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อพก.) ได้ทบทวนและร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมและมุ่งเน้นการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ตอบสนองนโยบายรัฐบาลและส่งผลสัมฤทธิ์สู่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่ โดยคณะอนุกรรมการประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน หน่วยงานในสังกัดและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ตลอดจนภาคเอกชน เป็นอนุกรรมการ มีเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จะครอบคลุมระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) โดยมีการทบทวน และปรับปรุงใหม่ให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละปีทุกปี เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และยุทธศาสตร์ทุกระดับ ตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ตลอดจนยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และทิศทางนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ฉบับนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นกรอบการจัดทำคำของบประมาณที่เกี่ยวข้องและเป็นแนวทางการพัฒนาภาคการเกษตรในทุกมิติ ซึ่งความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อพก.) จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ
กรกฎาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดอำนาจเจริญ	๑๔
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ	๔๒
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ	๔๗
ส่วนที่ ๕ โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)	๕๘
ส่วนที่ ๖ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	๖๖

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุน ให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับ มาตรา ๘๔ (๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้ง ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔ (๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕ (๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และนโยบายรัฐบาลภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และหน่วยปฏิบัติ ที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าวให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ได้ในท้ายที่สุด

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ **“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”** โดยยกระดับ ศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานใน การพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนายั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ **“เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน”** โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาพร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศ

ให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๒.๓.๑ เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องปริมาณน้ำที่หาได้ คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการรวบรวม คัดเลือก และปรับปรุงพันธุ์กรรมพืช สัตว์ สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์ของท้องถิ่น

๒.๓.๒ สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม โดยส่งเสริมการวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิต วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของสินค้า และพัฒนา รูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

๒.๓.๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย และการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง

๒.๓.๔ เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร โดยเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่ม ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ และการทำประมงให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning) วิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพเพื่อ ต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง บริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร พัฒนากลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร และสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๓.๕ ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตร ส่งเสริมขยายผลและพัฒนาการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และควบคุมการใช้สารเคมีการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๒.๓.๖ พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตร สร้างบุคลากรด้านการเกษตร และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรให้ทันสมัย

๒.๔ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง

๒.๔.๑ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ โดยแก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกกล้าเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกกล้า และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจนอันก่อให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๒.๔.๒ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง การช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย ตลอดจนจนถึงการใช้กลไกตลาดดูแลราคาสินค้าเกษตรประเภทที่ราคาต่ำผิดปกติให้สูงขึ้นตาม

สมควร รวมทั้งแก้ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนทั้งที่ท่วมเป็นบริเวณกว้างและท่วมเฉพาะพื้นที่ และปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล ซึ่งนำความเสียหายและทุกข์ร้อนมาให้แก่เกษตรกร โดยระดมความคิดเพื่อหาทางป้องกันไม่ให้เกิดน้ำท่วมรุนแรง ดังเช่นเหตุการณ์น้ำท่วมในปี ๒๕๕๔ และหาวิธีที่จะแก้ปัญหาน้ำท่วมเฉพาะพื้นที่ให้ลดลงโดยเร็วไม่กระทบต่อพืชผล ส่วนภาวะภัยแล้งจนเกิดการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรนั้นรัฐบาลจะเร่งดำเนินการจัดสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุมทั่วพื้นที่เพาะปลูกให้มากที่สุด ซึ่งจะสามารถทำได้ในเวลาประมาณ ๑ ปี และในด้านเกษตรกรรมดำเนินการใน ๒ เรื่องใหญ่ คือ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การแบ่งเขตเพื่อปลูกพืชผลแต่ละชนิดและการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้ แล้วแต่กรณี เพื่อให้สหกรณ์เป็นผู้ค้าขายสินค้าเกษตรรายใหญ่อีกรายหนึ่ง ซึ่งจะช่วยคานอำนาจของกลุ่มพ่อค้าเอกชนที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีความสมดุลมากขึ้น

๒.๕ การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๒.๕.๑ กรอบแนวคิดการพัฒนา

๑) เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการเกษตร แม้ว่าจะมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้กับการพัฒนาการเกษตรของประเทศอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาของเกษตรกรยังคงมีอยู่ในสังคมไทย เป็นเพราะเกษตรกรไทยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย การทำการเกษตรหลายพื้นที่ยังเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ควรได้รับการแก้ไข โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาระบบการผลิตให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ตามหลักความพอประมาณ

๒) แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงและการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แรงงานในภาคการเกษตรลดลงเนื่องมาจากเคลื่อนย้ายไปทำงานในภาคการผลิตอื่น การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของภาคการผลิตอื่น และทัศนคติของเกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าการทำการเกษตรเป็นงานที่หนักและลำบาก ไม่คุ้มค่า ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจทำอาชีพการเกษตร ส่งผลให้แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง ซึ่งปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ

๓) การปรับตัวของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) เกษตรกรจำนวนมากยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตเชื่อมโยงไปจนถึงการแปรรูปและการตลาด การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ปัจจัยการผลิตทำให้ปัจจัยการผลิตดังกล่าวมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น การปรับตัวของเกษตรกร จึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของประเทศบรรลุผลสำเร็จได้

๔) การส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบของการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๕) การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ภาคการเกษตรมีความอ่อนไหวและเปราะบางมากกว่าภาคการผลิตอื่นๆ จึงควรเน้นในเรื่องการวางแผนความต้องการและการผลิตสินค้าเกษตร (Demand & Supply) ในระดับจังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลให้กับส่วนกลางในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในภาพรวม การขึ้นทะเบียนเกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อรู้ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๖) มาตรฐานสินค้าเกษตร ประเทศไทยได้มีการพัฒนาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรไปมากเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องของการพัฒนาให้ทั่วถึง ทั้งด้านองค์ความรู้ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อยืดอายุของสินค้า

เกษตรและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร ดึงดูดความสนใจและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

๗) โลจิสติกส์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) โดยยกระดับบุคลากรภาครัฐ เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาทักษะการบริหารจัดการโลจิสติกส์ระดับฟาร์ม ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมในโซ่คุณค่าของสินค้าเกษตร สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๘) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การใช้พลังงานของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยหันมาพึ่งพาการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความต้องการพืชพลังงาน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๙) การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การวางมาตรการและแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาภาคการเกษตรของไทย

๑๐) การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร รวมถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร

๑๑) กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร

๑๒) ความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างประเทศ ประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา คือการศึกษากฎระเบียบและกฎหมายของประเทศคู่ค้าที่จะมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร มาตรการนำเข้า-ส่งออกสินค้า

๑๓) การบริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อรองรับการค้าชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒.๕.๒ ทิศทางการพัฒนา

๑) วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

๒) พันธกิจ

(๑) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง

(๒) พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

(๓) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์

(๔) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน

๓) วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

(๑) วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และ ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้

- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด

- เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์

- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวและสร้างภูมิคุ้มกันรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

(๒) เป้าหมาย

- ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๘๕ ในปี ๒๕๖๔
- เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น ๕๙,๔๖๐

บาท ต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๖๔

- เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูก

นำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี

- ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุล

และยั่งยืนเพิ่มขึ้น

(๓) ตัวชี้วัด

- ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร
- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร
- GDP ภาคเกษตร
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์
- ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง

- เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพ

เกษตรกรกรม

- ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ

- พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ

- สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และ

สถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่

อุปทาน

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการ

ของตลาด

- ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร

- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

- จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร

- เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน

- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

- สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทาง

การเกษตร

- ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความ
ร่วมมือระหว่างประเทศ
- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้าน
การเกษตร
- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่าง
เป็นระบบ
- ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์
สมคูลและยั่งยืน
- พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วน
ราชการ และกระบวนการ ทำงาน
- ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

๒.๖ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

เกษตรแปลงใหญ่ คือ วิธีการหนึ่งในการเพิ่มความได้เปรียบทางการแข่งขันของหน่วยผลิต ด้วยการคำนวณทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ปริมาณการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงสุด หรืออีกนัยหนึ่งคือการบริหารความสัมพันธ์ที่เหมาะสมระหว่างต้นทุนการผลิตกับปริมาณการผลิต/ขนาดการผลิต เพื่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scale) ซึ่งจะเกิดขึ้นได้โดยการผลักดันให้เกษตรกรรวมกลุ่มการผลิต การจัดหาปัจจัยการผลิต ที่มีคุณภาพดี (พันธุ์พืช ปุ๋ย เครื่องจักรกลทางการเกษตร และเทคโนโลยีสมัยใหม่) การจัดการด้านการตลาดและห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของธุรกิจ คือ การเพิ่มขีดความสามารถในการสร้างกำไร ความมั่นคงของกิจการและการเติบโต และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

๒. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) คือ วิธีการจัดการความรู้ อย่างหนึ่ง เพื่อให้เกษตรกรที่ต้องการความรู้ ได้รับความรู้และเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้พร้อมรับการเกษตรสมัยใหม่ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการจัดการความรู้ และกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลง โดยใช้สถานที่ที่เป็นที่ตั้งของแปลงเกษตร/ฟาร์ม ซึ่งเกษตรกรที่เป็นเจ้าของมีความรู้ความสามารถในการผลิตในระดับที่เป็นตัวอย่างให้เกษตรกรรอบบริเวณได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Knowledge Center)

๓. พัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

โครงการ Smart Farmer คือ กระบวนการพัฒนาทรัพยากรเกษตรกร (Human Resource Development) หรือการพัฒนาและส่งเสริมขีดความสามารถของเกษตรกร ให้มีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ มีทักษะในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีทัศนคติและพฤติกรรมที่ดี เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำอาชีพเกษตรกรที่ดีขึ้นในปัจจุบันและอนาคต เช่น การฝึกอบรม การศึกษา การสอนงานและให้คำแนะนำ (Coaching and Mentoring) และการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้สนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ การเรียนรู้ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความสำเร็จ และจะต้องดำเนินการพัฒนาอีกต่อไปเรื่อยๆ ตลอดเวลาที่ยังมีชีวิต

๔. บริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-map)

การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม คือ วิธีการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของภาคเกษตร โดยการวางแผนและจัดการให้พื้นที่เกษตรของประเทศที่มีความแตกต่างด้านดิน น้ำ และอากาศ ในแต่ละภูมิภาค ให้สามารถสร้างรายได้จากการผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับประเภท ชนิดพันธุ์ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตคุ้มค่าการลงทุน รวมทั้งการจัดการให้ปริมาณและคุณภาพสินค้าเกษตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๕. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP)

ความปลอดภัยด้านอาหารหรืออาหารปลอดภัย (Food Safty) คือ อาหารที่ปลอดจากสารพิษและ ไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้บริโภค และมาตรฐานสินค้าเกษตร คือ ระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ ต่างๆ ของตัวสินค้าเกษตร วิธีและขั้นตอนการผลิต รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับคุณลักษณะ ความปลอดภัย มาตรฐาน ทั้งนี้ ในแต่ละประเภทประกอบด้วยมาตรฐานสินค้าและมาตรฐานระบบ

๖. เกษตรอินทรีย์

ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ (Organic Products) คือ ผลิตภัณฑ์จากระบบการเกษตรแบบเกษตรอินทรีย์ (Organic Farming) ซึ่งปลอดจากสารเคมีและการปรุงแต่งโดยสารสังเคราะห์ ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในทุกๆ ขั้นตอนการผลิต การแปรรูป และการเก็บรักษา และเกษตรอินทรีย์ (Organic Farming) คือ ระบบการเกษตรที่ผลิตอาหารและเส้นใยด้วยความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ โดยเน้นหลักการปรับปรุงดิน การเคารพต่อศักยภาพทางธรรมชาติของพืช สัตว์ และนิเวศการเกษตร

๗. ตลาดสินค้าเกษตร

ตลาดสินค้าเกษตร คือ การที่ผู้ซื้อ ผู้ขาย มีการตกลงซื้อขายสินค้าและบริการร่วมกัน รวมทั้งปัจจัย การผลิต ซึ่งจะมีความหมายรวมถึงตลาดภายในประเทศ ตลาดชายฝั่ง ตลาดชายปลึก ตลาดต่างประเทศ ตลาดผลผลิต ตลาดปัจจัยการผลิต ตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า รวมถึงตลาดพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ทั้งนี้ ลักษณะโครงสร้างตลาดที่สำคัญ ประกอบด้วย ลักษณะตลาดแข่งขันสมบูรณ์ และตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

๘. การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

เกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์ สูงสุด โดยมีการบริหารและจัดแบ่งที่ดินแปลงเล็กออกเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน มีการคำนวณโดยหลักวิชาการเกี่ยวกับปริมาณน้ำที่จะกักเก็บให้พอเพียงต่อการเพาะปลูกได้ตลอดปี และมีการวางแผนที่สมบูรณ์แบบ

๙. แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร คือ วิธีการบริหารจัดการสมดุลของอุปสงค์และอุปทานข้าวของประเทศ (Demand-driven Supply Chains) โดยวิเคราะห์คาดการณ์ปริมาณความต้องการของตลาด (Demand Side) เพื่อนำมาบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) ทั้งด้านปริมาณใน ระยะสั้นและในระยะยาว

๑๐. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

การบริหารจัดการน้ำ หมายถึง กระบวนการ (กรรมวิธี) จัดการน้ำ ซึ่งโดยทั่วไปเกี่ยวข้องกับ การจัดหาและพัฒนา การจัดสรรและใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ รวมตลอดถึงการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำให้คง อยู่และมีใช้อย่างยั่งยืน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากทรัพยากรน้ำ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพให้หมดไป และการบริหารจัดการน้ำต้องเป็น “การจัดการแบบบูรณาการ” หรือไม่ก็ “การจัดการน้ำอย่างยั่งยืน”

๑๑. การส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าและการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรทดแทน แรงงาน

โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร คือ วิธีการเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรได้ เข้าถึงเครื่องจักรกลและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ตลอดจนได้มีโอกาสศึกษา ทดลอง และเรียนรู้การใช้ประโยชน์ผ่าน กระบวนการ จัดการองค์ความรู้ กระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลงไปสู่เกษตรสมัยใหม่ โดยสนับสนุน เครื่องจักรกลผ่านสถาบันเกษตรกร

๑๒. การพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ

การพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ คือ การพัฒนาองค์การ (Organization Development) ของสหกรณ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการธุรกิจ/องค์กร รวมทั้งการผลิตสินค้าและบริการต่างๆ ตลอดจนห่วงโซ่มูลค่าในรูปแบบสหกรณ์

๑๓. ธนาคารสินค้าเกษตร

ธนาคารสินค้าเกษตร คือ สถานที่ที่ทำหน้าที่รับฝาก ถอน ให้ยืม หรือแลกเปลี่ยนสินค้า เกษตร รวมถึงปัจจัยการผลิต (พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย) ซึ่งเป็นการบริหารจัดการด้วยเกษตรกรเอง ในรูปแบบ องค์กรเกษตรกร/ สถาบันเกษตรกร

๑๔. การช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

การช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร คือ วิธีการปรับโครงสร้างหนี้ (Debt restructuring) และเพิ่มระดับความสามารถในการชำระหนี้สินของเกษตรกร

๑๕. การจัดระเบียบประมงให้เป็นไปตามมาตรฐาน

การจัดระเบียบประมงให้เป็นไปตามมาตรฐาน คือ วิธีการรองรับกฎระเบียบ IUU เพื่อ ยืนยันว่าสินค้าประมงที่ส่งออกไปยังสหภาพยุโรป ไม่ได้มาจากการทำประมงที่ผิดกฎหมาย (IUU Fishing) เพื่อ รักษาทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เป็นแหล่งอาหารของมนุษยชาติอย่างยั่งยืน และรักษาสภาพแวดล้อมให้ ดำรงอยู่ในสภาพที่เหมาะสม

๒.๗ แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

“ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน
๒. แก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทาง

สังคม

๓. สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใน ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

๕. ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (EEC) เพื่อพัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ ของภาค

๖. พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็ง ทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ แต่รูปแบบการผลิตยังอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก จึงมีผลผลิตต่ำ โดยในปี ๒๕๕๙ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๙๒,๐๑๗ ล้านบาท พืชหลักของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุดของประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ให้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ โดยผลผลิตเฉลี่ย ต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจากทำการเกษตรแบบดั้งเดิม ใช้สารเคมีสูง ซึ่งในแต่ละปีมีการนำเข้าวัตถุดิบทางการเกษตร เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันล้านบาทต่อปี เป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยและมันสำปะหลัง มากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานีและมันสำปะหลังในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี

สำหรับพื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้มขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ในประเทศไทยร้อยละ ๘๐ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (ยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) และอุบลราชธานี ส่วนอีกร้อยละ ๒๐ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาดข้าวอินทรีย์ส่วนใหญ่ส่งออก ต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป

๒. มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด แต่ขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนเกือบต่ำสุดของประเทศ ในปี ๒๕๕๙ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๖๓.๘๗ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘ ของประเทศ โดยพบว่าพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินสูงสุด คือ จังหวัดในบริเวณตอนล่างของภาค มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร มากที่สุด ๒๖.๔๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๔ ของภาค สำหรับขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนมีเพียง ๒๓.๔ ไร่ต่อครัวเรือน ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีขนาดฟาร์มถือครองต่อครัวเรือน ๒๕.๓ ไร่ต่อครัวเรือน จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่อครัวเรือนมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา หนองคาย เลย และหนองบัวลำภู มีเนื้อที่ถือครอง ๓๒.๒๘ ๓๑.๙๐ ๓๐.๐ และ ๒๖.๐ ไร่ต่อครัวเรือนตามลำดับ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุด ของภาค ได้แก่ จังหวัดสกลนคร นครพนม และศรีสะเกษ โดยมีเนื้อที่ถือครอง ๑๗.๕๑ ๑๘.๖๔ และ ๒๐.๐๙ ไร่ต่อครัวเรือนตามลำดับ

๓. **พื้นที่ชลประทานน้อยกว่าทุกภาค** โดยมีเพียง ๗.๓๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕ ของพื้นที่เกษตร ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่มีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๒๑.๙ ผลผลิตการเกษตรของภาคขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศเป็นหลัก ประกอบกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร ในพื้นที่ตอนกลางของภาคมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรมากที่สุดร้อยละ ๑๖.๕ ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๔ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด รองลงมาพื้นที่ตอนกลางของภาคมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๑๓.๙ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ยโสธร มีสัดส่วน ร้อยละ ๑๑.๒ และ ๑๑.๑ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัดตามลำดับ

๒.๘ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

วิสัยทัศน์ “อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและเกษตรอินทรีย์เพิ่มมูลค่า การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ การค้าชายแดนได้มาตรฐานสากล”

พันธกิจ

๑. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วยอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
๒. พัฒนาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแบบบูรณาการและส่งเสริมการตลาด เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ
๓. สนับสนุนและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ ผู้ประกอบการ ในด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ ด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อเชื่อมโยงธุรกิจการค้าสู่สากล

เป้าประสงค์รวม

๑. พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เพื่อเพิ่มมูลค่า
๒. พัฒนาการท่องเที่ยวโดยยกระดับมูลค่าและคุณค่า เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน
๓. พัฒนาวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ ผู้ประกอบการ เพื่อเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดน

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและเกษตรอินทรีย์ เป้าหมาย ๔ ปี ร้อยละ ๑๐
๒. มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี เป้าหมาย ๔ ปี รวมร้อยละ ๒๓
๓. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน เป้าหมาย ร้อยละ ๓.๕ ต่อปี

ลำดับความสำคัญของประเด็นยุทธศาสตร์ ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดไว้ ๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ ตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเพิ่มมูลค่าข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์และประมงด้วยอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การขยายฐานตลาดการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สนับสนุนและส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการ เพื่อเชื่อมโยงธุรกิจการค้า การลงทุนสู่สากล

กลยุทธ์

๑. ผลิตข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์ และประมงของกลุ่มจังหวัดฯ ให้ได้ปริมาณและมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
๒. แปรรูปสินค้าเกษตรและสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปในระดับอุตสาหกรรม
๓. ผลักดันกิจกรรมทางการตลาดของสินค้าเกษตรแปรรูปและเกษตรอินทรีย์
๔. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน กิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่และผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีความหลากหลาย
๕. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน
๖. บูรณาการพัฒนากิจการบริการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม
๗. พัฒนาการประชาสัมพันธ์และการตลาดเชิงรุกกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ
๘. การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและการสร้างเครือข่ายด้านการค้า การลงทุน ทั้งในและต่างประเทศ
๙. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเครือข่ายการคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์
๑๐. การสร้างกลไกและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือและบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชน กับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๙ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด “เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน”

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

๑. ประชาชนมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง เศรษฐกิจของจังหวัด มี GPP ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เติบโตไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๗ และไม่มีครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕
๒. ประชาชนจังหวัดอำนาจเจริญมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และคดีอาชญากรรมลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ในทุกตำบล
๓. มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดินและน้ำ ให้เกิดความสมดุลอย่างยั่งยืน สามารถลดค่าชดเชยจากปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง และภัยพิบัติทุกประเภทไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๖๕
๔. ประชาชนดำเนินชีวิตตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐๐

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด การพัฒนาในกรอบการทบทวนแผนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น การพัฒนา ดังนี้

๑. การพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าเกษตรปลอดภัย การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่า และยกระดับสู่การเป็นเมืองสมุนไพรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. การพัฒนาสู่เมืองการค้า การบริการ การค้าชายแดน และการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่เข้มแข็ง ประชาชนมีรายได้ที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

๓. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ และพลังงานเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ที่สมดุล ยั่งยืน

๔. การพัฒนาคุณภาพผู้สังคมนุธรรม มั่นคง และสันติสุข มีการบริหารจัดการภาครัฐที่มีธรรมาภิบาล และทันสมัย

๓. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ

๓.๑ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ

๓.๒ เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำคำของบประมาณของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ เพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามแผนงาน/โครงการในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ

๔. คำนิยาม

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด หมายความว่า แผนซึ่งแสดงถึงทิศทาง แนวทาง และเป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในอนาคต ที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัด โดยแสดงถึงวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์และโครงการในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๕. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด เป็นการกำหนดภาพรวม ทิศทาง แนวทาง การทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ดังนั้น ในการจัดทำแผนจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

๕.๑ การสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกฉบับ แผนพัฒนาภูมิภาค แผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งสอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส สภาพปัญหา ความต้องการของเกษตรกร และภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัด

๕.๒ การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จะต้องผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๕.๓ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จะครอบคลุมระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) โดยมีการทบทวน และปรับปรุงใหม่ให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละปีทุกปี เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และยุทธศาสตร์ทุกระดับ ตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ตลอดจนยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) และทิศทางนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ของจังหวัด

ทั้งนี้ การทบทวนและปรับปรุงแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดทุกปีงบประมาณ ควรดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคมของทุกปี เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และเพื่อให้สอดคล้องในการเสนอแผนงาน/โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์บรรจุไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และผลักดันเข้าสู่แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ให้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในแต่ละปี

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดอำนาจเจริญ

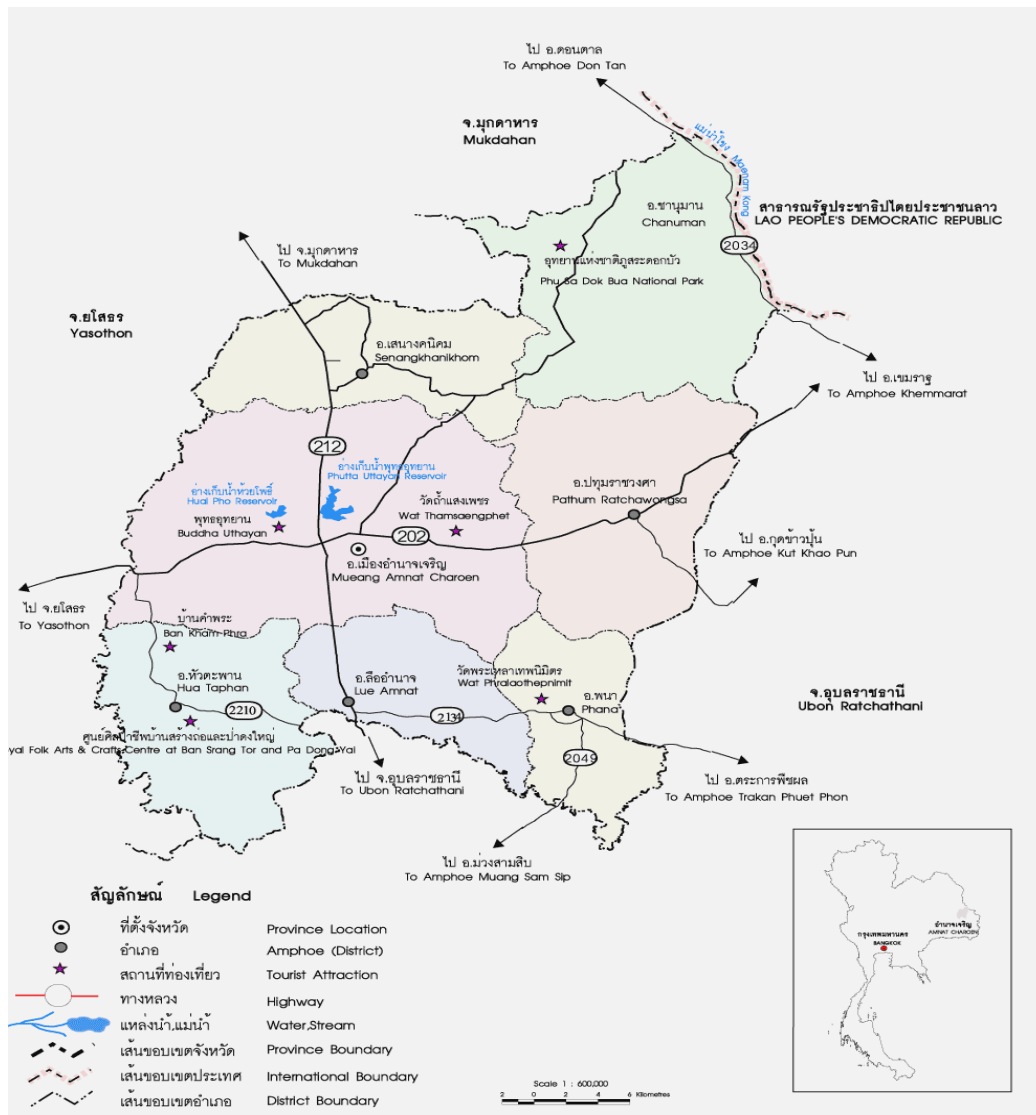
๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพ

๑.๑.๑ ลักษณะภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ จังหวัดอำนาจเจริญเป็นจังหวัดในตอนใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๕ องศา ๓๐ ลิปดาเหนือ ถึง ๑๖ องศา ๓๐ ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๔ องศา ๑๕ ลิปดาตะวันออก ถึง ๑๐๕ องศา ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพโดยรถยนต์ประมาณ ๕๘๖ กิโลเมตร แยกออกจากจังหวัดอุบลราชธานีเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ มีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๒,๐๕๗,๔๙๗ ไร่ หรือ ๓,๒๕๑.๙๙ ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

รูปที่ ๒.๑ แผนที่แสดงอาณาเขตพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ

๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดเขตจังหวัดยโสธร ที่อำเภอเลิงนกทาและจังหวัดมุกดาหาร
 ทิศตะวันออก ติดเขตประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
 ตามแนวฝั่งแม่น้ำโขงด้านอำเภอนามานเป็นระยะทาง ๓๘ กิโลเมตร และจังหวัดอุบลราชธานีที่อำเภอเขมราฐ
 อำเภอกุดข้าวปุ้น และอำเภอตระการพืชผล

ทิศตะวันตก ติดเขตจังหวัดยโสธร ที่อำเภอป่าดิวและอำเภอเลิงนกทา

ทิศใต้ ติดเขตจังหวัดอุบลราชธานี ที่อำเภอม่วงสามสิบและอำเภอ

เขื่องใน

๓) สภาพพื้นที่

๓.๑) ลักษณะภูมิประเทศ โดยทั่วไปของจังหวัดอำนาจเจริญเป็นที่ลุ่มและมีเนินเขาเตี้ยๆ ทอดยาวไปจรดจังหวัดอุบลราชธานี ในเขตพื้นที่อำเภอนามานลักษณะของดินเป็นดินร่วนทราย มีดินลูกรังบางส่วนมีแม่น้ำโขงเป็นแนวกันระหว่างไทยกับ สปป.ลาว พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๒๒๗ ฟุต (หรือประมาณ ๖๘ เมตร) และสามารถแบ่งลักษณะลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดอำนาจเจริญ ออกได้ดังนี้

๓.๑.๑) บริเวณที่ราบสูง ลักษณะพื้นที่เป็นที่สูง บางส่วนเป็นลูกคลื่นลอนตื้นหรือเนินเขาเตี้ยๆ อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอนามาน และอำเภอเสนางคนิคม

๓.๑.๒) บริเวณที่ราบ มีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบถึงลูกคลื่นลอนตื้นเป็นแนวยาวตามทิศตะวันออกถึงทิศตะวันตกอยู่ในเขตอำเภอเมืองอำนาจเจริญ อำเภอพนา อำเภอปทุมราชวงศา อำเภอหัวตะพาน และอำเภอลืออำนาจ

๓.๒) ลักษณะภูมิสัณฐาน จังหวัดอำนาจเจริญมีลักษณะภูมิสัณฐานแบ่งออกได้โดยสังเขป ดังนี้คือ

๓.๒.๑) บริเวณที่เป็นสันดินริมน้ำ (River Levee) เกิดจากตะกอนลำน้ำที่พัดพามาทับถม สภาพพื้นที่ เป็นเนินสันดิน พบบริเวณสันดินริมฝั่งแม่น้ำโขง คืออำเภอนามาน และบางบริเวณสันดินริมฝั่งลำน้ำเซบายได้แก่อำเภอหัวตะพาน

๓.๒.๒) บริเวณที่เป็นแอ่ง (Depression) หรือที่ราบต่ำหลังแม่น้ำ (Back Swamp) เกิดจากการกระทำของขบวนการน้ำ พบบางแห่งในบริเวณลำเซบายของอำเภอหัวตะพานจะมีน้ำแช่ขังนานในฤดูฝน

๓.๒.๓) บริเวณที่เป็นแบบลานตะพักน้ำ (Terrace) ที่เกิดจากการกระทำของขบวนการของน้ำนานมาแล้ว ประกอบด้วยบริเวณที่เป็นลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ ระดับกลางและระดับสูง ลักษณะพื้นที่มีทั้งเป็นแบบที่ราบแบบลูกคลื่นลอนลาดจนถึงลูกคลื่นลอนชัน จะอยู่ถัดจากบริเวณที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึงขึ้นมา พื้นที่เหล่านี้จะพบได้ทั่วไปของจังหวัด บางแห่งใช้สำหรับทำนาและปลูกพืชไร่

๔) ลักษณะดิน

๔.๑) ลักษณะดินในจังหวัดอำนาจเจริญสามารถแบ่งดินออกเป็นกลุ่มใหญ่ได้ดังนี้

๔.๑.๑) กลุ่มดินไร่ กระจัดกระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ของจังหวัดสามารถแยกกลุ่มดินได้ดังนี้

- กลุ่มดินทั่วไป พบในพื้นที่อำเภอนามาน
- กลุ่มดินไร่ตื้น พบในพื้นที่อำเภอนามาน
- กลุ่มดินไร่ทราย พบในพื้นที่อำเภอเมือง และอำเภอพนา

๔.๑.๒) กลุ่มดินไร้ทั่วไปโคละกับดินนาทั่วไป พบในเขตอำเภอเมือง
อำเภอหัวตะพานและอำเภอเสนางคนิคม

๔.๑.๓) กลุ่มพื้นที่สูงและภูเขา พบในอำเภอชานุมาน

๔.๑.๔) กลุ่มดินเค็ม ดินเค็มน้อย พบในอำเภอหัวตะพาน และ
อำเภอพนา ส่วนดินเค็มจัด พบในอำเภอเมืองและอำเภอลืออำนาจ

๔.๒) ความเหมาะสมและข้อจำกัดของดินสำหรับการปลูกพืชในช่วงฤดู
เพาะปลูก สามารถสรุป ได้ดังนี้

๔.๒.๑) ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว แต่มีข้อจำกัด
เกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๔,๔๑๗ ไร่ หรือ ๒.๗๕๔
เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๒) ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว แต่มีข้อจำกัด
เกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ เนื้อดินแน่นที่บหรือค่อนข้างเป็นทราย ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๑๕ กลุ่มชุด
ดินที่ ๑๘ และกลุ่มชุดดินที่ ๒๒ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒๙,๒๘๒ ไร่ หรือ ๖.๕๔๓ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๓) ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว แต่มีข้อจำกัด
เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นที่ดอน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และ/หรือเนื้อดินเป็นทราย อาจขาดแคลนน้ำเมื่อฝนทิ้ง
ช่วง ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๑๕hi กลุ่มชุดดินที่ ๑๖hi กลุ่มชุดดินที่ ๑๗hiB กลุ่มชุดดินที่ ๑๘hi กลุ่มชุดดินที่
๑๘hiB กลุ่มชุดดินที่ ๑๙hi กลุ่มชุดดินที่ ๑๙hiB กลุ่มชุดดินที่ ๒๒hi กลุ่มชุดดินที่ ๒๒hiB กลุ่มชุดดินที่ ๒๔hi
และกลุ่มชุดดินที่ ๒๔hiB มีเนื้อที่ประมาณ ๗๐๘,๑๓๘ ไร่ หรือ ๓๕.๘๔๒ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๔) ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผลและไม่ยืนต้น
ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๓B มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๖๘๒ ไร่ หรือ ๐.๑๓๖ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๕) ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผลและไม่ยืนต้น
แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๕B กลุ่ม
ชุดดินที่ ๓๖B กลุ่มชุดดินที่ ๓๗B กลุ่มชุดดินที่ ๓๘B กลุ่มชุดดินที่ ๔๐B และกลุ่มชุดดินที่ ๔๐C มีเนื้อที่
ประมาณ ๖๔๘,๓๖๐ ไร่ หรือ ๓๒.๘๑๕ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๖) ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผลและไม่ยืนต้น
แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ เนื้อดินเป็นทรายจัด ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ ๔๑B และกลุ่มชุด
ดินที่ ๔๔B มีเนื้อที่ประมาณ ๒๘๘,๓๑๙ ไร่ หรือ ๑๔.๕๙๒ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๗) ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกไม้ใช้สอยโตเร็วหรือปลูก
หญ้าเลี้ยงสัตว์ แต่มีข้อจำกัดคือเป็นดินตื้น พบชั้นเศษหินก้อนกรวดหรือหินพื้น ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๔๗C และ
กลุ่มชุดดินที่ ๔๙B มีเนื้อที่ประมาณ ๘,๓๔๘ ไร่ หรือ ๐.๔๒๒ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๘) ดินที่ไม่เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร เนื่องจากเป็น
พื้นที่มีหินพื้นโผล่ปะปน มีก้อนหิน เศษหิน ปะปนมาก ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๖๑C และกลุ่มชุดดินที่ ๖๑D มีเนื้อ
ที่ประมาณ ๒,๒๓๒ ไร่ หรือ ๐.๑๑๓ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๙) ดินที่ไม่เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร เนื่องจากเป็น
พื้นที่มีหินพื้นโผล่ปะปน มีก้อนหิน เศษหิน ปะปนมาก และมีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ได้แก่ กลุ่ม
ชุดดินที่ ๖๒ มีเนื้อที่ประมาณ ๓๘,๖๐๓ ไร่ หรือ ๑.๙๕๔ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๑๐) หน่วยแผนที่ดินเบ็ดเตล็ด เป็นหน่วยของแผนที่ที่ได้แยก
ออกจากพื้นที่ดินที่มีศักยภาพในการใช้ประโยชน์หรือบริเวณที่ไม่เป็นดินตามธรรมชาติ ได้แก่ ที่ดินเต็มไปด้วย

ก้อนหิน (RL) พื้นที่ชุมชน ที่อยู่อาศัย (U) และพื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ประมาณ ๙๕,๓๙๙ ไร่ หรือ ๔.๘๒๙ เฮกตาร์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๓) ปัญหาดินและแนวทางการจัดการ

๔.๓.๑) ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ทรัพยากรดินโดยทั่วไปของจังหวัดอำนาจเจริญ เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินที่เป็นดินทรายหรือตะกอนเนื้อหยาบ วัตถุดิบกำเนิดดินเหล่านี้มีธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืชต่ำ เนื้อดินเป็นดินปนทรายหรือดินทราย มีความสามารถในการดูดซับธาตุอาหารต่ำและถูกชะพาลงไปในดินชั้นล่างหรือออกไปจากพื้นที่ได้ง่าย ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๑๕, ๑๕hi, ๑๖hi, ๑๗hiB, ๑๘, ๑๘hi, ๑๘hiB, ๑๙hi, ๑๙hiB, ๒๒hi, ๒๒hiB, ๒๒, ๓๕B, ๓๖B, ๓๗B, ๔๐B, ๔๐C, ๕๖C มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๔๔๓,๐๕๙ ไร่ หรือ ๗๓.๐๓๗ เฮกตาร์ของพื้นที่จังหวัด

แนวทางแก้ไข การใช้ประโยชน์พื้นที่ดินบริเวณนี้ ควรมีการปรับปรุงบำรุงดินโดยการเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยหมัก อัตรา ๑-๔ ตันต่อไร่ ปุ๋ยคอก อัตรา ๑-๒ ตันต่อไร่หรือปุ๋ยพืชสด อัตราเมล็ดพันธุ์ ๕-๑๐ กก.ต่อไร่ร่วมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อช่วยปรับปรุงบำรุงดินเพิ่มผลผลิตและรักษาความสามารถในการผลิตของดินไม่ให้เสื่อมลงอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน

๔.๓.๒) เป็นดินทรายจัด ดินทรายจัดจะมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารของดินต่ำถึงต่ำมาก ธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืชสูญเสียไปในดินชั้นล่างหรือออกไปนอกพื้นที่ได้ง่าย เมื่อมีการให้น้ำหรือมีฝนตก ดินง่ายต่อการกร่อนทำให้เกิดเป็นร่องลึกและกว้าง ขาดแคลนน้ำ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๒๔, ๒๔hiB, ๒๔B, ๔๔B มีเนื้อที่ประมาณ ๓๔๗,๔๐๕ ไร่ หรือ ๑๗.๕๘๓ เฮกตาร์ของพื้นที่จังหวัด

แนวทางแก้ไข การใช้ประโยชน์ของพื้นที่บริเวณนี้ควรเลือกชนิดพืชที่ศักยภาพเหมาะสมมาใช้ปลูกเพื่อลดต้นทุนในการผลิต มีการปรับปรุงบำรุงดินร่วมกับมีระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปุ๋ยหมัก อัตรา ๑-๔ ตันต่อไร่ ปุ๋ยคอก อัตรา ๑-๒ ตันต่อไร่ หรือปุ๋ยพืชสด อัตราเมล็ดพันธุ์ ๕-๑๐ กก.ต่อไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมี และใช้วัสดุคลุมดิน ทำคันดินปลูกหญ้าแฝกหรือปลูกพืชเป็นแถบสลับ พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่พืชขาดแคลนน้ำ การใช้ปุ๋ยเคมีควรใช้ที่ละน้อยแต่บ่อยครั้ง เพื่อลดการสูญเสียธาตุอาหารลงไปในดินชั้นล่างก่อนที่พืชจะนำไปใช้ได้หรือสูญเสียออกไปจากพื้นที่เมื่อมีการให้น้ำหรือมีฝนตก

๔.๓.๓) ดินตื้น ดินตื้นถึงชั้นลูกรัง เศษหิน ก้อนหินปะปนอยู่ในเนื้อดินตั้งแต่ ๓๕ เฮกตาร์ หรือมากกว่าโดยปริมาตรภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน หรือมีชั้นหินพื้นตื้นกว่า ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน ดินตื้นจะเป็นอุปสรรคต่อการขนถ่ายของรากพืชลงไปหาอาหาร นอกจากนี้ยังมีพื้นที่เป็นดินน้อย ทำให้มีความสามารถในการดูดซับธาตุอาหารและอุ้มน้ำต่ำมาก พืชจะขาดน้ำและทำให้เหี่ยวเฉาไวกว่าพื้นที่อื่น ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๒๕hi, ๒๕hiB, ๔๗C, ๔๙B มีเนื้อที่ประมาณ ๓๑,๖๙๗ ไร่ หรือ ๑.๖๐๔ เฮกตาร์ของพื้นที่จังหวัด

แนวทางการแก้ไข เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและไม่มีเศษหินหรือก้อนหินอยู่บริเวณหน้าดินมาก เพราะจะเป็นอุปสรรคต่อการเกษตรกรรมและการดูแลรักษา โดยทำการเกษตรแบบวนเกษตรหรือแบบผสมผสาน ไม่ทำลายไม้พื้นล่าง ขุดหลุมปลูก พร้อมปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักอัตรา ๒๕-๕๐ กก.ต่อหลุม หรือปุ๋ยคอกอัตรา ๑๐-๒๐ กก.ต่อหลุมร่วมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ใช้วัสดุคลุมดินหรือปลูกหญ้าแฝก เพื่อรักษาความชื้นและลดการกร่อนของดิน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่ฝนทิ้งช่วงนานหรือพืชขาดน้ำ สำหรับในพื้นที่ที่มีหินกระจัดกระจายอยู่บนดินมาก ไม่เหมาะสมต่อการเกษตร ควรปล่อยให้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยเพาะพันธุ์ของสัตว์ป่า เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารสำหรับในพื้นที่เสื่อมโทรม ควรฟื้นฟูให้กลับมาเป็นป่าหรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

๔.๓.๔) การกร่อนของดิน บางบริเวณมีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นถึงเป็นเนินเขาและมีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ทำให้ง่ายต่อการถูกกร่อนจากแรงกระแทกของเม็ดฝนและถูกพัดพาโดยน้ำที่ไหลผ่านผิวดิน ทำให้เกิดเป็นร่องกว้าง ทำความเสียหายกับพืชที่ปลูกและเป็นอุปสรรคต่อการจัดการที่ดินและการไถพรวน

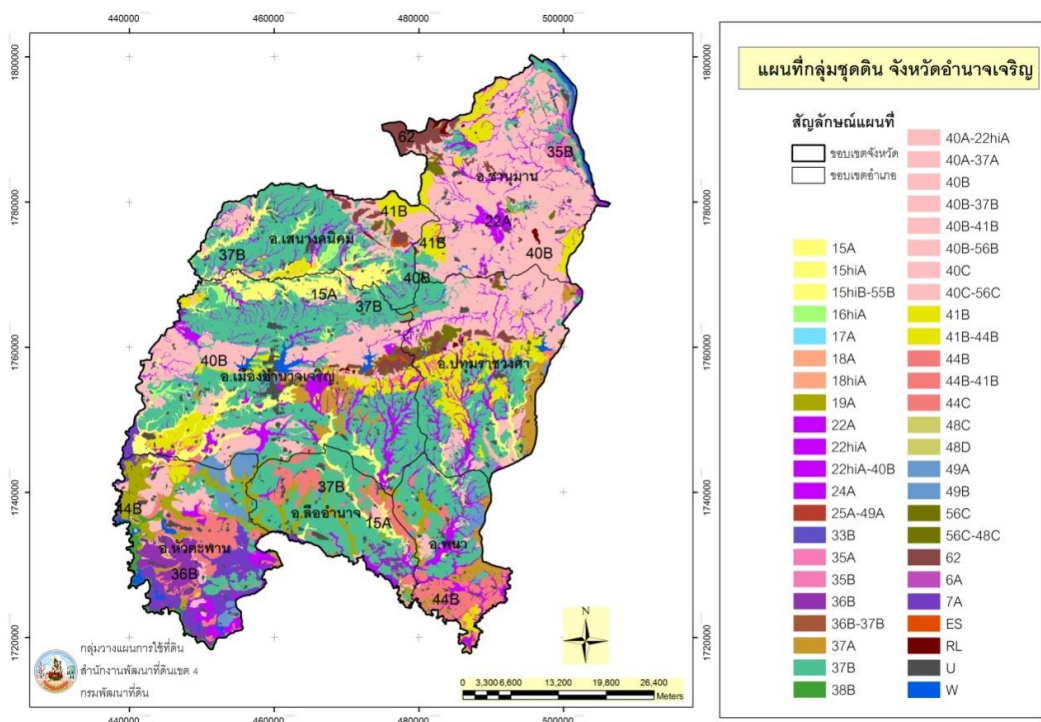
แนวทางการแก้ไข การใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณนี้ควรมีการไถพรวนให้น้อยที่สุดและไถขวางความลาดชัน ปรับปรุงดินโดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยพืชสดร่วมกับปุ๋ยเคมี มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ใช้อวนคลุมดิน ทำคันดิน ปลูกหญ้าแฝกหรือปลูกพืชเป็นแถบสลับ ในพื้นที่ที่เป็นร่องที่เกิดจากการกร่อน ควรไถกลบและปรับปรุงดินพร้อมเปลี่ยนทางเดินของน้ำไหลบ่าเพื่อไม่ให้เกิดการกร่อนซ้ำในพื้นที่เดิม

๔.๓.๕) พื้นที่ที่มีความลาดชันสูงหรือพื้นที่ภูเขา พื้นที่ที่มีความลาดชัน มากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์หรือเป็นพื้นที่ภูเขา ไม่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม เนื่องจากยากต่อการจัดการดูแลรักษา ใช้มาตรการพิเศษในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูงมาก และยังเป็นการทำลายระบบนิเวศของป่าอีกด้วย ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ มีเนื้อที่ประมาณ ๓๘,๖๐๓ ไร่ หรือ ๑.๙๕๔ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

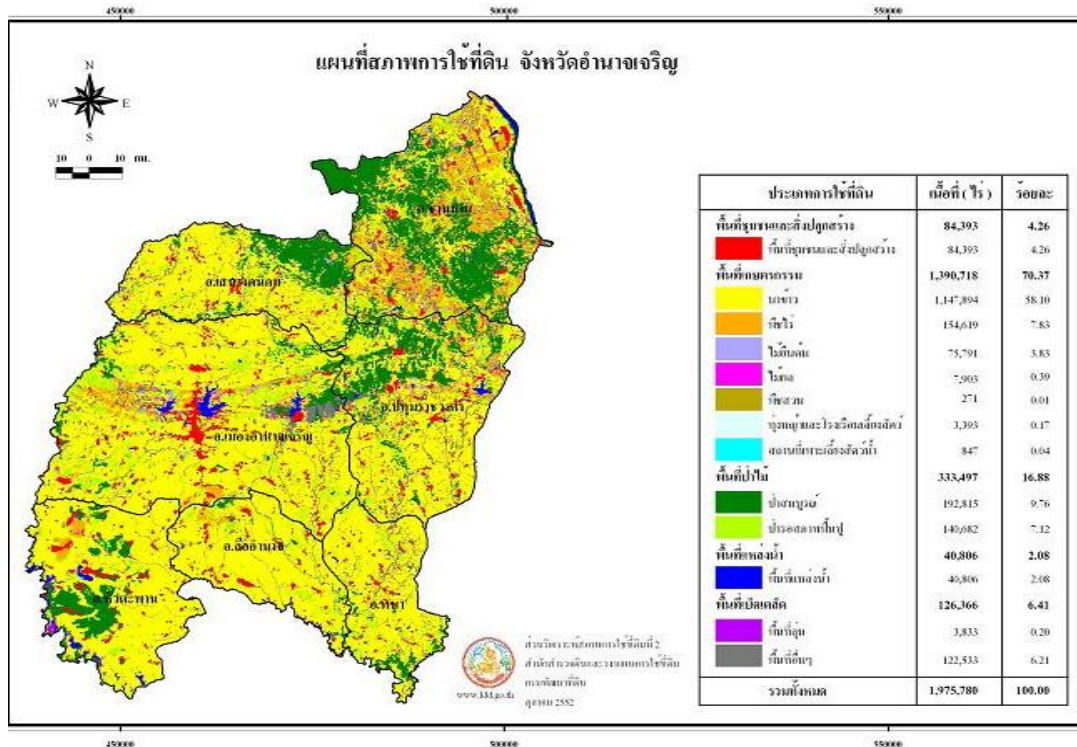
แนวทางการแก้ไข ควรรักษาไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยและเพาะพันธุ์ของสัตว์ป่า เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ถ้ามีความจำเป็นต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ควรมีการสำรวจดินและเลือกใช้พืชที่มีศักยภาพในการเกษตรที่เป็นดินลึกและมีความลาดชันไม่สูงมากนัก โดยทำการเกษตรแบบวนเกษตรและมีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

๔.๓.๖) หินพื้นโล่ พื้นที่หินพื้นโล่เป็นพื้นที่ที่มีหินพื้นโล่กระจายอยู่ทั่วไปบนผิวดินมากกว่า ๙๐ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่หิน พื้นที่ดินบริเวณนี้ไม่เหมาะสมทางการเกษตรกรรม ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติหรือปลูกสวนป่า

รูปที่ ๒.๒ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินจังหวัดอำนาจเจริญ

รูปที่ ๒.๓ แผนที่แสดง สภาพการใช้ที่ดิน จังหวัดอำนาจเจริญ

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินอำนาจเจริญ

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาลภูมิอากาศโดยทั่วไป จังหวัดอำนาจเจริญจัดอยู่ในเขตอากาศแบบ Tropical Savannah จะเห็นความแตกต่างของฤดูฝนและฤดูแล้งอย่างชัดเจน มีช่วงกลางวันยาวในฤดูร้อน และมีอุณหภูมิตลอดปี ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงมกราคม

๒) ปริมาณน้ำฝน ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑ โดยเฉลี่ย ๑,๓๖๗.๑๑ มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก ๑๓๙ วัน โดยปี ๒๕๕๔ มีปริมาณน้ำฝนมากสุดวัดได้ ๑,๗๔๙.๗๐ มิลลิเมตร จำนวนวันฝนตก ๑๔๔ วัน ปี ๒๕๕๘ มีปริมาณน้ำฝนน้อยสุดวัดได้ ๑,๑๐๕.๗๔ มิลลิเมตร จำนวนวันฝนตก ๑๓๒ วัน

ตารางที่ ๒.๑ ปริมาณน้ำฝนปี ๒๕๕๒-๒๕๖๑

ปี	ปริมาณน้ำฝน(มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก
๒๕๕๒	๑,๓๒๐.๐๗	๑๒๘
๒๕๕๓	๑,๓๔๓.๗๙	๑๔๕
๒๕๕๔	๑,๗๔๙.๗๐	๑๔๔
๒๕๕๕	๑,๒๓๗.๘๑	๑๕๐
๒๕๕๖	๑,๓๘๑.๒๑	๑๕๔
๒๕๕๗	๑,๔๘๒.๑๕	๑๓๒
๒๕๕๘	๑,๑๐๕.๗๔	๑๓๒
๒๕๕๙	๑,๒๒๒.๕๙	๑๓๓
๒๕๖๐	๑,๕๘๓.๙๐	๑๓๕
๒๕๖๑	๑,๒๔๔.๐๙	๑๓๙
เฉลี่ย	๑,๓๖๗.๑๑	๑๓๙

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดอำนาจเจริญ

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑ จังหวัดอำนาจเจริญมีอุณหภูมิโดยเฉลี่ย ๒๗.๓๕ องศาเซลเซียส สูงสุดเฉลี่ย ๓๓.๓๘ องศาเซลเซียส และต่ำสุดเฉลี่ย ๒๑.๒๖ องศาเซลเซียส โดยปี ๒๕๖๑ เป็นปีที่มีอุณหภูมิสูงสุดและต่ำสุด คือ ๓๔.๗๖ และ ๑๗.๗๘ องศาเซลเซียส ตามลำดับ ส่วนความชื้นสัมพัทธ์ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑ จังหวัดอำนาจเจริญมีความชื้นสัมพัทธ์โดยเฉลี่ย ๗๐ เปอร์เซ็นต์ สูงสุดเฉลี่ย ๘๙ เปอร์เซ็นต์ และต่ำสุด ๕๐ เปอร์เซ็นต์ โดยปี ๒๕๕๘ เป็นปีที่มีความชื้นสัมพัทธ์ สูงสุดและต่ำสุดคือ ๙๗ เปอร์เซ็นต์ และ ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒.๒ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด-ต่ำสุด ปี ๒๕๕๒-๒๕๖๑

ปี	อุณหภูมิ (C)			ความชื้นสัมพัทธ์(%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๒	๓๓.๙๖	๑๙.๕๐	๒๖.๗๓	๘๙	๕๓	๗๑
๒๕๕๓	๓๓.๓๒	๒๑.๕๐	๒๗.๔๑	๘๘	๕๒	๗๐
๒๕๕๔	๓๑.๗๖	๒๐.๗๕	๒๖.๒๕	๘๓	๕๘	๗๑
๒๕๕๕	๓๓.๓๘	๒๒.๕๙	๒๗.๙๙	๘๘	๕๓	๗๐
๒๕๕๖	๓๒.๗๙	๒๒.๑๒	๒๗.๔๖	๘๘	๕๔	๗๑
๒๕๕๗	๓๔.๕๕	๒๒.๑๓	๒๘.๓๔	๙๖	๓๙	๖๘
๒๕๕๘	๓๓.๘๓	๒๒.๒๓	๒๘.๐๓	๙๗	๓๕	๖๖
๒๕๕๙	๓๓.๔๓	๒๒.๑๔	๒๘.๐๓	๘๕	๕๑	๖๙
๒๕๖๐	๓๑.๙๙	๒๑.๙๐	๒๖.๙๔	๘๖	๕๑	๗๐
๒๕๖๑	๓๔.๗๖	๑๗.๗๘	๒๖.๒๗	๘๘	๕๒	๗๑
เฉลี่ย	๓๓.๓๘	๒๑.๒๖	๒๗.๓๕	๘๙	๕๐	๗๐

ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ มีแม่น้ำและลำน้ำสำคัญ ๓ สายคือ

๑) แม่น้ำโขง เป็นแม่น้ำนานาชาติ มีต้นกำเนิดอยู่ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ไหลผ่านประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพเมียนมา และประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไหลผ่านจังหวัดอำนาจเจริญ ในเขตอำเภอชานุมาน เป็นระยะทาง ๓๘ กิโลเมตร ในช่วงที่ผ่านอำเภอชานุมาน มีความกว้างประมาณ ๒,๐๐๐ เมตร

๒) ลำเซบก ต้นน้ำอยู่ในเขตอำเภอเมืองอำนาจเจริญและอำเภอหัวตะพาน ไหลผ่านอำเภอลืออำนาจ อำเภอนา และไหลไปบรรจบกับแม่น้ำมูลที่บ้านปากเซ อำเภอดงรัก จังหวัดอุบลราชธานี

๓) ลำเซบาย ต้นน้ำอยู่ในเขตอำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดยโสธร ไหลผ่านจังหวัดอำนาจเจริญในเขต อำเภอเมืองอำนาจเจริญ และอำเภอเสนางคนิคม อำเภอหัวตะพาน ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำมูล ที่ตำบลจระแม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี มีความยาวประมาณ ๒๐๐ กิโลเมตร

นอกจากที่กล่าวข้างต้นยังมีลำห้วยที่สำคัญ ได้แก่ ลำห้วยปลาแดก ไหลผ่านอำเภอเมืองอำนาจเจริญ อำเภอหัวตะพาน ลำห้วยโพธิ์ ลำห้วยกอก และลำห้วยสีโท อยู่ในเขตท้องที่อำเภอเมืองอำนาจเจริญ ลำห้วยพระเหลา ไหลผ่านอำเภอนาและอำเภอปทุมราชวงศา ลำห้วยละเือง อยู่ในเขตท้องที่

อำเภอเสนางคณิกม ลำห้วยหม และลำห้วยแก้วแมงดา อยู่ในเขตอำเภอชานุมาน ลำห้วยจันลันไหล ผ่านอำเภอเมืองอำนาจเจริญ อำเภอสิ้ออำนาจ

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

๑) ป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดอำนาจเจริญมีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติอยู่ ๑๓ แห่ง เป็นพื้นที่ตามกฎกระทรวง จำนวน ๕๗๘,๙๒๔.๕ ไร่ โดยแยกเป็นพื้นที่มอบ สปก.จำนวน ๑๗๔,๗๕๐.๕๓ ไร่ คงเหลือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจำนวน ๔๐๔,๑๗๔.๐๗ ไร่

๒) อุทยานแห่งชาติ จังหวัดอำนาจเจริญมีอุทยานแห่งชาติ ๑ แห่ง คืออุทยานแห่งชาติภูสระดอกบัว อยู่ในเขตอำเภอชานุมาน และ อำเภอเสนางคณิกม พื้นที่จำนวน ๔๓,๑๒๕ ไร่ อยู่บนรอยต่อเขต ๓ จังหวัดคือ จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดยโสธรและจังหวัดมุกดาหาร สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นเทือกเขา สลับซับซ้อน ทอดตัวเป็นแนวยาวจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ลงสู่ทิศตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วยป่าอันอุดมสมบูรณ์หลายชนิด ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณและป่าดิบแล้ง กระจายอยู่ตามเทือกเขาต่างๆ โดยมีแหล่งต้นน้ำในเขตอำเภอชานุมานคือ ลำห้วยทบ ห้วยแก้วแมงและห้วยคุ่มแคน

๓) วนอุทยาน จังหวัดอำนาจเจริญ มีวนอุทยาน ๑ แห่ง คือวนอุทยาน ภูสิงห์-ภูผาผึ้ง อยู่ในเขตอำเภอเมือง และอำเภอปทุมราชวงศาพื้นที่จำนวน ๑๗,๔๓๔ ไร่ สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อนกันเป็นเทือกยาวในชั้นระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๒๐๐-๓๐๐ เมตร บางส่วนเป็นลานหินกว้างและหน้าผาสูงชัน มีถ้ำขนาดกลาง เล็กหลายแห่งอยู่และเป็นแหล่งต้นน้ำลำห้วยสีโท ห้วยทราย

๔) ป่าไม้ถาวร ตามมติกรม. จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติ กรม จำนวน ๓ แห่งคือป่าดงบังอีฝั่งซ้ายห้วยหม อยู่ในเขตอำเภอชานุมาน พื้นที่จำนวน ๘๙,๕๒๔ ไร่ และอยู่ในเขตอำเภอเมือง ๒ แห่งคือ ป่าดงหัวกอง แปลง๑ พื้นที่จำนวน ๑๒,๘๙๔ ไร่ และป่าดงหัวกองหมายเลข ๔๗ แปลง ๒ พื้นที่จำนวน ๑๔,๙๓๘ ไร่

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ จังหวัดอำนาจเจริญได้แบ่งเขตการปกครองเป็นอำเภอ ๗ อำเภอ คือ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ อำเภอชานุมาน อำเภอปทุมราชวงศา อำเภอพนา อำเภอเสนางคณิกม อำเภอหัวตะพาน และอำเภอสิ้ออำนาจ มี ๕๖ ตำบล ๖๐๗ หมู่บ้าน ๒๔ เทศบาลนคร/เมือง /ตำบล ๓๙ อบต. และ๓๐ ชุมชน

ตารางที่ ๒.๓ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดอำนาจเจริญ

ที่	อำเภอ	พื้นที่		ที่ว่าการ อำเภอ ห่าง จากศาลา กลาง (กม.)	เขตการปกครอง				
		ตรกม.	ร้อยละ		ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/ เมือง/ตำบล	อบต.	ชุมชน
๑	เมือง	๙๑๐.๐๕	๒๗.๖๔	๕.๕	๑๙	๑๙๔	๖	๑๕	๓๑
๒	ขามเฒ่า	๕๙๒.๒๐	๑๗.๙๙	๘๔.๔	๕	๖๒	๒	๔	
๓	ปทุมราชวงศา	๕๐๑.๒๑	๑๕.๒๓	๓๖.๖	๗	๗๓	๔	๔	
๔	พนา	๒๔๘.๕๒	๗.๕๕	๔๘.๐	๔	๕๖	๒	๓	
๕	เสนางคนิคม	๓๖๔.๑๓	๑๑.๐๖	๑๘.๓	๖	๕๘	๒	๕	
๖	หัวตะพาน	๔๐๘.๐๐	๑๒.๓๙	๔๒.๓	๘	๘๕	๓	๕	
๗	ถืออำนาจ	๒๖๗.๘๘	๘.๑๔	๒๘.๓	๗	๗๙	๕	๓	
รวม		๓,๒๙๑.๙๙	๑๐๐.๐๐		๕๖	๖๐๗	๒๔	๓๙	๓๑

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดอำนาจเจริญ

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ จังหวัดอำนาจเจริญ มีจำนวนประชากร ๓๑๒,๙๕๗ คนแยกเป็นชาย ๑๕๖,๙๔๔ คน เป็นหญิง ๑๕๖,๐๑๓ คน จำนวนครัวเรือน ๑๑๕,๖๔๕ ครัวเรือน

ตารางที่ ๒.๔ จำนวนประชากรของจังหวัดอำนาจเจริญ

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนครัวเรือน
	ชาย	หญิง	รวม	
๑ เมือง	๔๘,๕๗๘	๔๘,๓๑๔	๙๖,๘๙๒	๔๔,๕๘๑
๒ ชานุมาน	๑๙,๓๕๒	๑๙,๐๖๕	๓๘,๔๑๗	๑๒,๖๑๖
๓ ปทุมราชวงศา	๒๒,๙๔๕	๒๒,๔๙๙	๔๕,๔๔๔	๑๔,๕๒๓
๔ พนา	๙,๖๖๒	๙,๕๖๑	๑๙,๒๒๓	๙,๒๘๗
๕ เสนางคนิคม	๑๗,๕๕๕	๑๗,๗๗๘	๓๕,๓๓๓	๑๑,๘๒๘
๖ หัวตะพาน	๒๑,๕๕๔	๒๑,๓๗๐	๔๒,๙๒๔	๑๒,๖๓๗
๗ ลืออำนาจ	๑๗,๒๙๘	๑๗,๔๒๖	๓๔,๗๒๔	๑๐,๑๗๓
รวม	๑๕๖,๙๔๔	๑๕๖,๐๑๓	๓๑๒,๙๕๗	๑๑๕,๖๔๕

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดอำนาจเจริญ

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ ข้อมูลด้านการศาสนา

๑) ศาสนสถาน วัดมหานิกาย ๓๒๕ แห่ง วัดธรรมยุติกนิกาย ๔๗ แห่ง พระอารามหลวง ๑ แห่ง (ธรรมยุติกนิกาย) โบสถ์คริสต์ ๖ แห่ง และศาลเจ้า ๑ แห่ง

๒) ผู้นำทางศาสนา เจ้าคณะจังหวัดอำนาจเจริญ (มหานิกาย) : พระราชปรีชาญาณ มุนี วัดบ่อชะเนง อำเภอหัวตะพาน ส่วนเจ้าคณะจังหวัดอำนาจเจริญ (ธรรมยุติกนิกาย) : พระวิชัยมุนี วัดสำราญนิเวศ (พระอารามหลวง) อำเภอเมืองอำนาจเจริญ

๓) การเผยแผ่คุณธรรมจริยธรรมโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ จำนวน ๖ โรงเรียน สำนักปฏิบัติธรรม มหานิกาย จำนวน ๑๕ สำนักธรรมยุต จำนวน ๖ สำนัก หน่วยอบรมประจำตำบล จำนวน ๕๘ หน่วย อุทยานการศึกษา จำนวน ๗ วัด วัดพัฒนาตัวอย่าง จำนวน ๑๑ วัด ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ๗๑ แห่ง ลานธรรม ลานวิถีไทย ๑๒ แห่ง

๑.๓.๒ ข้อมูลด้านวัฒนธรรม สภาวัฒนธรรมจังหวัด ๑ แห่ง สภาวัฒนธรรมอำเภอ ๗ แห่ง สภาวัฒนธรรมตำบล ๕๖ แห่ง ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ๑ แห่ง ศูนย์วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนระดับตำบล ๓๑ แห่ง สภาวัฒนธรรมหมู่บ้าน ๔๐๗ แห่ง ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช ๒ แห่ง ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม ๑๒ แห่ง

วัฒนธรรม ประเพณีของจังหวัดอำนาจเจริญ มีเอกลักษณ์เช่นเดียวกับกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของชาวอีสานโดยทั่วไป ที่เรียกว่า "ฮีตสิบสอง" ได้แก่ เดือนหนึ่งหรือเดือนอ้ายประเพณีบุญเข้ากรรมหรือปรีวากรรมเดือนสองหรือเดือนยี่ประเพณีบุญคูณลาน เดือนสามประเพณีบุญข้าวจี่ เดือนสี่ประเพณีบุญผะเหวดเดือนห้าประเพณีบุญสงกรานต์ เดือนหกประเพณีบุญบั้งไฟ เดือนเจ็ดประเพณีบุญข้าฮะ เดือนแปด

ประเพณีบุญเข้าพรรษา เดือนเก้าประเพณีบุญข้าวประดับดิน เดือนสิบประเพณีบุญข้าวสากเดือนสิบเอ็ด
ประเพณีบุญออกพรรษา และเดือนสิบสองประเพณีบุญกฐิน

๑.๓.๓ แหล่งโบราณคดีที่สำคัญ

- แหล่งโบราณคดีบ้านเปื่อย-หัวดง ตำบลเปื่อย อำเภอลืออำนาจ
- แหล่งโบราณคดีบ้านโพนเมือง ตำบลไม้กลอน อำเภอพนา
- แหล่งโบราณคดีวัดดงเฒ่าเก่า บ้านหนองเรือ ตำบลนาหมอม้า อำเภอเมือง

อำนาจเจริญ

- แหล่งโบราณคดีดอนยาง บ้านดอนเมย ตำบลนาจิก อำเภอเมืองอำนาจเจริญ
- แหล่งโบราณคดีเมืองจั่ว บ้านชาติ ตำบลเค็งใหญ่ อำเภอหัวตะพาน
- แหล่งโบราณคดีโนนเมือง บ้านกุดช่วย ตำบลคำพระ อำเภอหัวตะพาน
- แหล่งโบราณคดีบ้านหนองแสง ตำบลรัตนวารี อำเภอหัวตะพาน

๑.๓.๔ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ที่สำคัญ

- อุโบสถวัดพระเหลาเทพนิมิต อำเภอพนา
- สิม วัดราษีาราม อำเภอเมืองอำนาจเจริญ
- สิม วัดยางซ้า อำเภอลืออำนาจ
- พระเหลาเทพนิมิตอำเภอพนา
- พระเจ้าใหญ่ลือชัย หรือพระฤทธิลือชัย อำเภอลืออำนาจ
- พระศรีเจริญ อำเภอหัวตะพาน
- พระศรีโพธิ์ชัย อำเภอเมืองอำนาจเจริญ

๑.๓.๕ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สำคัญ

- วัดอำนาจ อำเภอลืออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ
- วัดพระเหลาเทพนิมิต อำเภอพนา
- วัดภูพนมดี อำเภอเสนางคนิคม
- หมู่บ้านหมอลำบ้านปลาข้าว อำเภอเมืองอำนาจเจริญ
- แหล่งโบราณคดีบ้านเปื่อย-หัวดง ตำบลเปื่อย อำเภอลืออำนาจ
- แหล่งโบราณคดีวัดดงเฒ่าเก่า บ้านหนองเรือ ตำบลนาหมอม้า อำเภอเมือง

อำนาจเจริญ

- วัดพระศรีเจริญอำเภอหัวตะพาน
- วัดบ่อชะเนงอำเภอหัวตะพาน
- วัดสี่แยกแสงเพชรอำเภอเมืองอำนาจเจริญ
- วัดศรีโพธิ์ชัย อำเภอเมืองอำนาจเจริญ

๑.๔ ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคม

๑) รถยนต์จากจังหวัดอำนาจเจริญเข้ากรุงเทพมหานครมีถนนสายหลัก ๑ สาย ทางหลวงหมายเลข ๒๒๖ นครราชสีมา-สุรินทร์ และใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๔ สุรินทร์-อำเภอสุวรรณภูมิแล้วแยกขวาไปตามทางหลวงหมายเลข ๒๐๒ ผ่านจังหวัดยโสธร และอำเภอป่าดัว ถึงจังหวัดอำนาจเจริญ รวมระยะทาง ๕๘๐ กม. มีถนนสายรอง ๑ สาย ทางหลวงหมายเลข ๒๒๖ นครราชสีมา-อุบลราชธานี แล้วใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๒ อุบลราชธานี-อำนาจเจริญ รวมเป็นระยะทาง ๗๐๔ กม

๒) เส้นทางสายหลักในจังหวัดอำนาจเจริญมีถนนสายหลัก ๒ สาย ทางหลวงหมายเลข ๒๐๒ ระยะทาง ๖๓.๐๗๖ กิโลเมตร ทางหลวงหมายเลข ๒๑๒ ระยะทาง ๔๘.๖๑๗ กิโลเมตร มีถนนสายรอง ๔ สาย ทางหลวงหมายเลข ๒๑๓๔ ระยะทาง ๓๓.๑๕๔ กิโลเมตร ทางหลวงหมายเลข ๒๒๑๐ ระยะทาง ๓๗.๔๒๕ กิโลเมตร ทางหลวงหมายเลข ๒๒๕๒ ระยะทาง ๘.๙๐๐ กิโลเมตร และทางหลวงหมายเลข ๒๓๗๗ ระยะทาง ๑.๒๘๐ กิโลเมตร ๒๐๔๙ และทางหลวงชนบท ๒๕ สาย ระยะทาง ๔,๑๐๐.๘๗๐ กิโลเมตร

๑.๔.๒ ด้านประปา จังหวัดอำนาจเจริญมีสำนักงานประปาภูมิภาค ๕ แห่ง โดยมีหน่วยบริการในตำบลน้ำปลีก มีจำนวนผู้ใช้น้ำ ๘๓๖ ครั้วเรือน หน่วยบริการป่าดัว มีจำนวนผู้ใช้น้ำ ๒,๖๕๐ ครั้วเรือน หน่วยบริการพนา มีจำนวนผู้ใช้น้ำ ๓,๑๘๓ ครั้วเรือน หน่วยบริการลืออำนาจมีจำนวนผู้ใช้น้ำ ๘๖๑ ครั้วเรือน และมีแม่ข่ายอยู่ที่สำนักงานประปาอำนาจเจริญ มีจำนวนผู้ใช้น้ำ ๑๔,๔๕๔ ครั้วเรือน กำลังผลิตที่ใช้งาน ๑๖,๕๖๐ ลบ.ม. ต่อวัน ปริมาณน้ำผลิต ๓๐๕,๔๓๖ ลบ.ม. ต่อเดือน ปริมาณน้ำผลิตจ่าย ๒๙๘,๖๓๖ ลบ.ม. ต่อเดือน

๑.๔.๓ ด้านไฟฟ้า จังหวัดอำนาจเจริญ มีครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ ๙๗,๐๗๑ ครัวเรือน และมีครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ ๑,๔๑๙ ครัวเรือน

๑.๔.๔ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด

มีด่าน สุกการ ที่ตั้งบ้านยักคุ ต.ขานูมาน อ.ขานูมาน ประเภทจุดผ่อนปรนเพื่อการค้า....(ด่านชายแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน คนเดินเท้า อื่นๆ)

ตรวจพืช ที่ตั้ง มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น / ไม่มี มี ที่ตั้งสถานกักกันพืช / ไม่มี มี

ตรวจประมง ที่ตั้ง มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น / ไม่มี มี ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ / ไม่มี มี

ปศุสัตว์ ที่ตั้ง มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น / ไม่มี มี ที่ตั้งด่านกักกันสัตว์ / ไม่มี มี

๑.๔.๕ การสาธารณูปโภคอื่นๆ มีที่ทำกำรไปรษณีย์โทรเลขกระจายอยู่ทุกอำเภอรวม ๗ แห่ง โทรศัพท์จังหวัดอำนาจเจริญ มีเลขหมายโทรศัพท์ จำนวน ๑๗,๕๕๒ เลขหมายโดยบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) มี ๑๕,๖๐๐ เลขหมาย บริษัทสัมปทาน ๑,๙๕๒ เลขหมาย

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ **สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป** สำนักงานคลังจังหวัดอำนาจเจริญได้ประเมินภาวะเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๒ นี้ว่าเศรษฐกิจจังหวัดอำนาจเจริญจะขยายตัวร้อยละ ๓.๒ มีแรงขับเคลื่อนที่สำคัญ คือ

ด้านอุปทาน มีแรงขับเคลื่อนที่สำคัญจากยอดขายจากธุรกิจการค้าส่งค้าปลีกในจังหวัดและผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสำนักงานสาธารณสุข ในขณะที่ภาคเกษตรกรรมหดตัวลงเป็นผลมาจากปริมาณผลผลิตข้าวออกสู่ตลาดลดลง

ด้านอุปสงค์ จากการบริโภคภาคเอกชนมีการขยายตัว จากรายได้เกษตรกรที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาสินค้าเกษตรมีแนวโน้มปรับตัวไปในทิศทางที่ดี ด้านการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเป็นผลจากการขยายตัวของสินเชื่อเพื่อการลงทุนที่มียอดอนุมัติสินเชื่อเพิ่มจากปีก่อน รวมถึงการใช้จ่ายภาครัฐขยายตัว เนื่องจากมีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านการลงทุนในโครงการต่าง ๆ

ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจภายในจังหวัด อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี ๒๕๖๒ คาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ ๑.๒ เนื่องจากการปรับตัวเพิ่มขึ้นของราคาอาหารบริโภคในบ้าน หมวดยุ้ง แป้ง และผลิตภัณฑ์จากแป้ง หมวดยุ้งเนื้อสัตว์ เป็ด ไก่ และสัตว์น้ำ หมวดยุ้งและผลิตภัณฑ์นม หมวดยุ้งประกอบอาหาร หมวดยุ้งเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ หมวดยุ้งพาหนะ การขนส่ง และการสื่อสาร แม้ว่าภาครัฐจะออกมาตรการดูแลค่าครองชีพ แต่ก็ไม่สามารถที่จะควบคุมราคาสินค้าได้มากเท่าที่ควรเนื่องจากการปรับตัวตามฤดูกาลของราคา

๑.๕.๒ เศรษฐกิจจังหวัดอำนาจเจริญในปี ๒๕๖๒

๑) ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เศรษฐกิจจังหวัดอำนาจเจริญปี ๒๕๖๒ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๓.๒ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๒.๕-๓.๗) ขยายตัวในอัตราที่ลดลงจากที่คาดการณ์ไว้เดิม ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๓.๖) โดยมีปัจจัยหลักด้านอุปทานซึ่งมาจากผลผลิตภาคบริการ และภาคอุตสาหกรรม ส่วนด้านอุปสงค์ ได้แก่ การลงทุนภาคเอกชน การบริโภคภาคเอกชน และการใช้จ่ายภาครัฐ

ด้านอุปทาน ขยายตัวในอัตราที่ลดลงจากที่คาดการณ์ไว้เดิม ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๑.๙ เป็นผลจากการผลิตภาคบริการขยายตัว ร้อยละ ๑.๕ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๑.๐-๒.๐) เป็นผลจากยอดขายจากธุรกิจการค้าส่งค้าปลีกในจังหวัดและผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสำนักงานสาธารณสุขขยายตัวภาคอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ ๑.๐ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๐.๙-๑.๖) ตามทิศทางการขยายตัวของเศรษฐกิจและการดำเนินนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ ภาคเกษตรกรรมหดตัวลงที่ร้อยละ -๒.๐ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ (-๒.๑)-๐.๙) เป็นผลมาจากปริมาณผลผลิตข้าวออกสู่ตลาดน้อยลง

ด้านอุปสงค์ ขยายตัวในอัตราที่เพิ่มขึ้นจากที่คาดการณ์ไว้เดิม ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๑.๔ เป็นผลจากการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ ๑.๕ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๑.๐-๒.๐) ตามปริมาณสินเชื่อเพื่อการลงทุนที่ขยายตัวตามทิศทางด้านนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ ๑.๖ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๑.๒-๒.๐) โดยมีปัจจัยที่สำคัญมาจากรายได้ภาคเกษตรที่คาดว่าจะปรับตัวเพิ่มขึ้นและสภาพเศรษฐกิจที่ค่อยๆ ฟื้นตัวซึ่งเป็นปัจจัยบวกต่อการบริโภคภาคเอกชนทำให้มีกำลังในการใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น และการใช้จ่ายภาครัฐขยายตัวร้อยละ ๑.๖ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๑.๐-๑.๕) ตามแผนการใช้จ่ายตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลที่ได้จัดทำไว้ให้บรรลุตามเป้าหมาย

๑.๕.๓ ปัจจัยเสี่ยงเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๒ ของจังหวัดอำนาจเจริญที่ต้องติดตามอย่าง

ต่อเนื่อง

๑) ภัยธรรมชาติ ด้วยสภาพอากาศที่แปรปรวน เกิดภัยแล้งในหลายพื้นที่ของจังหวัด จึงทำให้พืชผลทางการเกษตรเสียหายไม่สามารถเก็บเกี่ยวพืชผลทางการเกษตรได้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผลผลิตต่อไร่ลดลงส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรมและรายได้ของเกษตรกร รวมทั้งส่งผลให้ต้นทุนวัตถุดิบมีราคาที่สูงขึ้น

๒) อัตราเงินเฟ้อมีปัจจัยที่สำคัญมาจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจซึ่งส่งผลต่อค่าเงินบาท ค่าจ้างแรงงานที่คณะกรรมการมีมติปรับเพิ่มค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๑๐ บาท ทั่วประเทศในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๑ ซึ่งส่งผลต่อต้นทุนของผู้ประกอบการทำให้ต้องปรับราคาสินค้าเพิ่มขึ้น และการปรับตัวเพิ่มขึ้นของราคาในกลุ่มพลังงาน

๓) ความสามารถชำระหนี้ของภาคครัวเรือน เนื่องจากสินเชื่อส่วนใหญ่ของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดอำนาจเจริญเป็นสินเชื่อประเภทการบริโภคส่วนบุคคล ประกอบกับการบริโภคภาคเอกชนมีแนวโน้มขยายตัวในอัตราเร่ง ทั้งนี้จากปัจจัยเสี่ยงข้างต้นในข้อ ๑ และ ๒ อาจส่งผลกระทบต่อรายได้ครัวเรือน ทำให้ความสามารถชำระหนี้ของภาคครัวเรือนลดลงได้

๔) นโยบายภาครัฐ เนื่องจากรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการขยายตัวของผลผลิตและรายได้เกษตรกรด้วยการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ การปลูกพืชและใช้วิธีการผลิตให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่รวมถึงมาตรการขับเคลื่อนการใช้จ่ายของรัฐบาลและการลงทุนภาครัฐ โดยมีเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีภาพรวมทั้งสิ้นร้อยละ ๑๐๐ และรายจ่ายลงทุน รายจ่ายประจำ การใช้จ่ายงบประมาณให้ได้ร้อยละ ๑๐๐ เช่นกัน

๕) นโยบายให้ความช่วยเหลือผ่านบัตรสวัสดิการ เพื่อช่วยลดภาระค่าครองชีพและยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยผ่านวงเงินสวัสดิการ สำหรับผู้ได้รับสิทธิ ที่มีรายได้ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี ได้รับวงเงินซื้อสินค้า ๓๐๐ บาท ต่อเดือน (จากร้านธงฟ้าประชารัฐ หรือร้านค้าอื่นๆ ที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด) เช่น สินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็น สินค้าเพื่อการศึกษา วัตถุดิบเพื่อการเกษตรกรรม ได้รับค่าเดินทางคาร์ดเมล์-รถไฟฟ้า ๕๐๐ บาท ต่อเดือน คาร์ดโดยสาร ขส. ๕๐๐ บาท ต่อเดือน คาร์ดไฟ ๕๐๐ บาท ต่อเดือน ได้รับส่วนลดค่าซื้อก๊าซหุงต้ม ๔๕ บาท/คน/๓ เดือน และผู้ได้รับสิทธิ ที่มีรายได้สูงกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี ได้รับวงเงินซื้อสินค้า ๒๐๐ บาท ต่อเดือน ได้รับค่าเดินทาง คาร์ดเมล์-รถไฟฟ้า ๕๐๐ บาท ต่อเดือน คาร์ดโดยสาร ขส. ๕๐๐ บาท ต่อเดือน คาร์ดไฟ ๕๐๐ บาทต่อเดือน ได้รับส่วนลดค่าซื้อก๊าซหุงต้ม ๔๕ บาท/คน/๓ เดือน

๑.๕.๔ ผลกระทบที่มวลรวมของจังหวัด

จากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี ๒๕๖๐ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ตามราคาประจำปี เท่ากับ ๑๗,๖๕๕ ล้านบาท และมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเฉลี่ยต่อคน (GPP Per Capita) เท่ากับ ๖๓,๖๘๐ บาท ซึ่งอยู่ในลำดับที่ ๒๐ ของภาค และลำดับที่ ๗๕ ของประเทศ สาขาที่สำคัญ ๕ อันดับแรก ได้แก่ ๑) สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑๙ ๒) สาขาการศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๗๑ ๓) สาขาการขนส่ง การขายปลีก คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓๕ ๔) สาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๐ ๕) สาขาการบริหารราชการแผ่นดินฯ คิดเป็นร้อยละ ๗.๖ และสาขาก่อสร้าง คิดเป็นร้อยละ ๕.๙๗ ของ GPP

ตารางที่ ๒.๕ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอำนาจเจริญ ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๐ P

(หน่วย : ล้านบาท)

	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	โครงสร้าง GPP (%)	อัตรา เปลี่ยนแปลง (%)
ภาคเกษตร	๓,๓๙๑	๔,๐๗๑	๕,๙๓๕	๔,๕๗๐	๔,๗๔๙	๔,๖๙๘	๕,๑๕๓	๒๙.๑๙	๙.๗
A เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๓,๓๙๑	๔,๐๗๑	๕,๙๓๕	๔,๕๗๐	๔,๗๔๙	๔,๖๙๘	๕,๑๕๓	๒๙.๑๙	๙.๗
ภาคนอกเกษตร (ภาคอุตสาหกรรม+ภาคบริการ)	๙,๑๕๕	๙,๗๓๒	๑๐,๗๘๖	๑๐,๔๘๘	๑๐,๙๙๐	๑๑,๘๕๒	๑๒,๕๐๑	๗๐.๘๑	๕.๕
ภาคอุตสาหกรรม	๑,๑๐๖	๘๒๔	๑,๐๐๗	๙๘๘	๑,๐๖๙	๑,๒๒๒	๑,๒๕๒	๗.๐๙	๒.๕
B การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๒๓	๒๗	๒๐	๒๕	๒๔	๑๓	๑๑	๐.๐๖	-๑๒.๘
C การผลิต	๙๐๙	๖๐๓	๗๖๐	๗๒๒	๘๔๔	๙๕๘	๙๗๔	๕.๕๒	๑.๗
D ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	๑๔๘	๑๖๕	๑๙๑	๒๐๓	๑๖๑	๒๑๒	๒๒๑	๑.๒๕	๓.๙
E การจัดหา การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	๒๖	๓๐	๓๖	๓๘	๔๐	๓๙	๔๖	๐.๒๖	๑๙.๐
ภาคบริการ	๘,๐๕๐	๘,๙๐๗	๙,๗๗๙	๙,๕๐๑	๙,๙๒๑	๑๐,๖๓๐	๑๑,๒๔๙	๖๓.๗๒	๕.๘
F การก่อสร้าง	๗๔๘	๘๗๘	๑,๐๒๒	๙๖๓	๘๙๔	๙๔๗	๘๓๐	๔.๗๐	-๑๒.๓
G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	๑,๐๗๗	๑,๒๐๓	๑,๕๑๙	๑,๔๔๙	๑,๗๐๒	๑,๙๑๗	๒,๑๘๐	๑๒.๓๕	๑๓.๗
H การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	๑๖๙	๑๘๓	๑๘๓	๑๙๕	๒๐๐	๒๑๓	๒๖๐	๑.๔๗	๒๒.๑
I ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๑๐	๑๑	๑๒	๑๒	๑๓	๑๔	๑๖	๐.๐๙	๑๒.๕
J ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๑๑๒	๑๑๒	๑๐๓	๑๐๙	๑๒๖	๗๔	๗๖	๐.๔๓	๑.๘
K กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	๙๕๖	๑,๐๗๖	๑,๓๑๙	๑,๔๗๙	๑,๖๓๑	๒,๐๐๗	๒,๑๕๔	๑๒.๒๐	๗.๓
L กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	๘๕๗	๘๔๓	๙๕๐	๗๐๖	๖๙๔	๖๙๙	๖๙๓	๓.๙๓	-๐.๙
M กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๐	๐	๐	๑๘	๗๔	๖	๔	๐.๐๒	-๓๙.๓
N กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	๑๙	๑๓	๑๓	๑๖	๑๖	๑๘	๒๒	๐.๑๒	๒๓.๑
O การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	๑,๑๘๐	๑,๓๐๕	๑,๐๔๔	๗๑๙	๙๘๔	๑,๐๒๖	๑,๐๕๔	๕.๙๗	๒.๘
P การศึกษา	๒,๒๘๑	๒,๕๖๘	๒,๘๔๕	๒,๙๙๗	๒,๗๗๓	๒,๗๘๒	๒,๙๕๐	๑๖.๗๑	๖.๐
Q กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๔๔๐	๔๙๐	๕๒๙	๕๙๑	๖๓๒	๖๖๖	๗๓๕	๔.๑๖	๑๐.๓
R ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๒๐	๒๔	๒๔	๒๖	๒๔	๓๐	๓๖	๐.๒๐	๑๘.๐
S กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	๑๘๐	๒๐๐	๒๑๕	๒๒๑	๒๒๘	๒๓๑	๒๔๑	๑.๓๖	๔.๒
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	๑๒,๕๔๗	๑๓,๘๐๓	๑๖,๗๒๑	๑๕,๐๖๐	๑๕,๘๑๐	๑๖,๕๕๐	๑๗,๖๕๕	๑๐๐.๐๐	๖.๗
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๔๔,๓๕๕	๔๘,๙๓๗	๕๙,๕๑๔	๕๓,๗๗๒	๕๖,๖๙๙	๕๙,๖๐๖	๖๓,๘๖๐		๗.๑
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๒๘๓	๒๘๒	๒๘๑	๒๘๐	๒๗๙	๒๗๘	๒๗๖		-๐.๕

หมายเหตุ : P = ตัวเลขเบื้องต้น (Preliminary)

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สศช. (Office of the National Economic and Social Development Board :NESDB)

ข้อมูลล่าสุดปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ วันที่ ๑ มิ.ย. ๖๒

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๖.๑ **ด้านแรงงาน** ปี ๒๕๖๑ จังหวัดอำนาจเจริญมีแรงงานประชากรอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป จำนวน ๑๓๘,๓๔๗ คน สำหรับผู้มีงานทำ พบว่าทำงานในภาคเกษตรกรรม ๘๐,๗๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๓ ของผู้มีงานทำทั้งหมด ส่วนผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมมีจำนวน ๕๗,๖๒๕ คน ร้อยละ ๔๑.๗ ของผู้มีงานทำทั้งหมด

ตารางที่ ๒.๖ สถิติแรงงานประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่มีงานทำจำแนกตามอุตสาหกรรมจังหวัดอำนาจเจริญ พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๖๑

พ.ศ.	รวม	ผู้มีงานทำในภาคเกษตรกรรม		ผู้มีงานทำนอกภาคเกษตรกรรม	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๒๕๖๑	๑๓๘,๓๔๗	๘๐,๗๒๒	๕๘.๓	๕๗,๖๒๕	๔๑.๗
๒๕๖๐	๑๔๐,๕๑๑	๗๘,๑๖๑	๕๕.๖	๖๒,๓๕๐	๔๔.๔
๒๕๕๙	๑๔๔,๘๑๓	๘๒,๐๘๙	๕๖.๗	๖๒,๗๒๔	๔๓.๓
๒๕๕๘	๑๕๒,๕๑๖	๙๑,๗๐๑	๖๐.๑	๖๐,๘๑๕	๓๙.๙
๒๕๕๗	๑๕๔,๓๐๐	๙๔,๗๙๘	๖๑.๔	๕๙,๕๐๒	๓๘.๖
๒๕๕๖	๒๒๕,๒๒๗	๑๔๔,๒๖๒	๖๔.๑	๘๐,๙๖๕	๓๕.๙
๒๕๕๕	๒๒๕,๙๔๗	๑๓๗,๘๐๐	๖๑.๐	๘๘,๑๔๗	๓๙.๐
๒๕๕๔	๒๒๒,๙๒๙	๑๓๒,๑๔๕	๕๙.๓	๙๐,๗๘๔	๔๐.๗

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดอำนาจเจริญ

๑.๖.๒ **การศึกษา** สถาบันการศึกษามีทุกระดับ มีสถานศึกษาระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษา ๓๐๒ แห่ง มีครูและบุคลากรทางการศึกษา ๓,๘๒๓ คน สำหรับสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษามี ๘ แห่ง

๑.๖.๓ **สาธารณสุข** จังหวัดอำนาจเจริญ มีโรงพยาบาล ๗ แห่ง จำแนกเป็นโรงพยาบาลระดับจังหวัด ๑ แห่ง โรงพยาบาลชุมชนระดับอำเภอ ๖ แห่ง จำนวนเตียง ๖๕๕ เตียง มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๗๗ แห่ง สำหรับบุคลากร จังหวัดอำนาจเจริญ มีแพทย์ ๘๗ คน ทันตแพทย์ ๒๖ คน เภสัชกร ๕๖ คน พยาบาลวิชาชีพ ๖๔๔ คน สัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากร ได้แก่ แพทย์ ๑ : ๒,๐๖๕ ทันตแพทย์ ๑ : ๑๔,๑๘๘ เภสัชกร ๑ : ๖,๗๕๑ พยาบาล ๑ : ๕๘๗

สถานบริการสาธารณสุขของภาครัฐ โรงพยาบาลทั่วไป (S) ขนาด ๓๓๐ เตียง จำนวน ๑ แห่ง โรงพยาบาลชุมชน (F๒) ขนาด ๓๐ เตียงจำนวน ๖ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจำนวน ๗๗ แห่ง ศูนย์บริการสาธารณสุขชุมชนจำนวน ๓ แห่ง ศูนย์แพทย์โนนหนามแห่ง จำนวน ๑ แห่ง ศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง จำนวน ๑ แห่ง

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครุฑเรือเกษตรกรรมและแรงงานภาคการเกษตร

ตารางที่ ๒.๗ จำนวนครุฑเรือเกษตรกรรม และแรงงานภาคการเกษตร จังหวัดอำนาจเจริญ ปี ๒๕๖๑

อำเภอ	จำนวนครุฑเรือ ^๑ ทั้งหมด	จำนวนครุฑเรือ เกษตรกรรม ^๒ (ครุฑเรือ)	ร้อยละจำนวน ครุฑเรือ เกษตรกรรม/ ครุฑเรือทั้งหมด	แรงงานภาคการเกษตร ^๓	
				ชาย ราย	หญิง ราย
เมือง	๔๔,๕๘๑	๒๔,๓๙๗	๕๕	๔๕,๔๒๙	๓๕,๒๙๔
ชานุมาน	๑๒,๖๑๖	๘,๓๒๕	๖๖		
ปทุมราชวงศา	๑๔,๕๒๓	๙,๑๘๓	๖๓		
พนา	๙,๒๘๗	๖,๓๖๐	๖๘		
เสนางคนิคม	๑๑,๘๒๘	๘,๑๙๐	๖๙		
ห้วยตะพาน	๑๒,๖๓๗	๑๐,๐๒๕	๗๙		
ลืออำนาจ	๑๐,๑๗๓	๗,๗๐๘	๗๖		
รวม	๑๑๕,๖๔๕	๗๔,๑๘๘	๖๔		

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดอำนาจเจริญ
สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ
สถิติจังหวัดอำนาจเจริญ

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ ๒.๘ ข้อมูลการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดอำนาจเจริญ ปี ๒๕๖๒

ที่	อำเภอ	จำนวนตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	กิจกรรมทางการเกษตร						พื้นที่อื่นๆ	จำนวนครัวเรือน	
					ที่นา	พืชไร่	พืชสวน	พืชผัก	ไม้ผล/ไม้ยืนต้น	รวม		ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร
1	เมือง	19	194	568,782	319,181	65,601	12,949	1,781	8,555	408,067	160,715	44,581	24,397
2	ชานุมาน	5	62	370,126	55,482	107,239	20,923	767	28,982	213,393	156,733	12,616	8,325
3	ปทุมราชวงศา	7	73	313,259	143,258	36,516	2,784	1,563	15,016	199,137	114,122	14,523	9,183
4	พนา	4	56	155,324	108,792	3,231	12,542	300	2,130	126,995	28,329	9,287	6,360
5	เสนางคนิคม	6	85	227,584	108,184	18,954	3,983	75	8,866	140,062	87,522	11,828	8,190
6	ห้วยตะพาน	8	58	254,997	142,459	9,653	1,538	306	2,981	156,937	98,060	12,637	10,025
7	ลืออำนาจ	7	79	167,424	107,040	5,567	26,099	124	2,601	141,431	25,993	10,173	7,708
	รวม	56	607	2,057,497	984,396	246,761	80,818	4,916	69,131	1,386,022	671,475	115,645	74,188

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

๑) อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน ๔ อ่าง ๑ เขื่อน ความจุน้ำสูงสุด ๔๙.๙๘๙ ล้าน ม^๓ ความจุน้ำสูงสุด ๖๐.๑๓๕ ล้าน ม^๓ พื้นที่รับประโยชน์ ฤดูฝน ๓๕,๔๙๑ ไร่ ฤดูแล้ง ๙,๑๐๐ ไร่ พื้นที่ชลประทาน ๓๕,๔๙๑ ไร่

๒) อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ๑๒๓ แห่ง ความจุ ๒๗ ลบ.ม. พื้นที่รับประโยชน์ ๖๙,๖๓๑ ไร่

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่น

๑) แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ปี ๒๕๕๐-๒๕๖๒ จำนวน ๑๓,๕๕๔ บ่อ ใช้ได้ในฤดูแล้ง ๑๓,๕๕๔ บ่อ

๒) สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า รวมพื้นที่รับประโยชน์ จำนวน ๖๕,๗๙๓ ไร่ จำนวน ๕๑ สถานี แยกตามลำน้ำ

๒.๑) ลำน้ำเซบาย จำนวน ๒๓ สถานี พื้นที่รับประโยชน์ ๓๑,๒๕๓ ไร่

๒.๒) ลำน้ำโขง จำนวน ๑๒ สถานี พื้นที่รับประโยชน์ ๑๕,๖๓๐ ไร่

๒.๓) ลำน้ำเซบก จำนวน ๑๔ สถานี พื้นที่รับประโยชน์ ๑๘,๙๑๐ ไร่

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดอำนาจเจริญ ปี การผลิต ๖๑/๖๒

ตารางที่ ๒.๙ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดอำนาจเจริญ ปี การผลิต ๖๑/๖๒

ที่	ชนิดพืช	เกษตรกร ราย	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)	ราคา บาท/กก
๑	ข้าวนาปี	๗๑,๒๘๒	๙๘๔,๓๙๖	๙๗๘,๖๐๘	๓๘๒	๓๗๔,๐๙๕	๑๒.๔๙
๒	มันสำปะหลัง โรงงาน	๙,๐๙๖	๑๐๒,๑๗๙	๑๐๒,๑๗๙	๓,๑๒๑	๓๔๗,๔๘๖	๒.๓๕
๓	ยางพารา	๔,๙๓๔	๘๔,๖๗๒	๕๓,๔๖๖	๒๐๘	๑๑,๓๓๓	๒๔.๘๘
๔	อ้อยโรงงาน	๑,๘๕๕	๗๒,๙๘๙	๗๒,๙๘๙	๙,๘๗๐	๗๐๓,๘๑๗	๘.๘๐
๕	ปาล์มน้ำมัน	๓๓๔	๕,๓๘๓	๕,๒๔๔	๑,๓๘๐	๗,๒๓๙	๒.๔๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ

หมายเหตุ : ๑. ราคาข้าวนาปี เป็นราคาเฉลี่ย ข้าวเจ้า ๑๖,๕๓๑ บาท/ตัน ข้าวเหนียว ๘,๔๕๔ บาท/ตัน

๒. ราคายางก้อนถ้วยแห้ง

๓. อ้อยระดับความหวาน ๑๐ ซี.ซี.เอส

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดอำนาจเจริญ ปี ๒๕๖๒

ตารางที่ ๒.๑๐ ข้อมูล ด้านการปศุสัตว์ จังหวัดอำนาจเจริญ ปี ๒๕๖๒

ชนิด	จำนวน เกษตรกร	ผลผลิต (ตัว)	น้ำหนักเฉลี่ย/ ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย/ ตัว	ราคา (บาท/กก./ฟอง)	มูลค่า(บาท)
กระบือ	๓,๙๔๐	๑๖,๗๑๓	๓๕๐	๑๑๖	๖๗๘,๕๔๗,๘๐๐
สุกร	๖๘๗	๓๗,๓๗๖	๑๐๐	๗๓	๒๗๒,๘๔๔,๘๐๐
โคเนื้อ	๑๕,๔๘๖	๗๔,๐๑๕	๒๕๐	๑๒๐	๒,๒๒๐,๔๕๐,๐๐๐
โคขุน	๕๔	๒๘๕	๗๕๐	๑๔๖	๓๑,๒๐๗,๕๐๐
ไก่พื้นเมือง	๒๑,๒๗๕	๑,๓๙๕,๙๙๙	๒	๘๐	๒๒๓,๓๕๙,๘๔๐
ไก่เนื้อ	๖๐	๓๕๓,๓๕๔	๑	๓๘	๑๓,๔๒๗,๔๕๒
เป็ดเทศ	๒,๗๘๕	๕๕,๒๕๘	๓	๑๐๐	๑๖,๕๗๗,๔๐๐
เป็ดเนื้อ	๓๕๙	๖,๐๕๐	๒	๙๐	๑,๐๘๙,๐๐๐
แพะ	๖๐	๑,๗๒๒	๓๐	๑๑๙	๖,๑๔๗,๕๔๐
ไข่ไก่	๑,๔๓๕	๑๐๓,๙๒๒	๓๐๐	๓.๑๖	๙๘,๕๑๘,๐๕๖
ไข่เป็ด	๑๕๒	๑๐,๑๙๓	๓๐๐	๓.๙๒	๑๑,๙๘๖,๙๖๘
รวม					๓,๕๗๔,๑๕๖,๓๕๖

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๑

ตารางที่ ๒.๑๑ ด้านการประมงของจังหวัดอำนาจเจริญ ปี ๒๕๖๑

ชนิดสัตว์น้ำ	การเลี้ยงสัตว์น้ำจืด					ราคาสัตว์น้ำ	
	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต กก.	เฉลี่ย (กก./ไร่)	มูลค่า (บาท)	ปากบ่อ (บาท/กก.)	ตลาด (บาท/กก.)
ปลานิล	๕,๔๐๑	๓,๕๑๒.๕๙	๙๔๐,๔๘๐	๒๖๗.๗๕	๕๖,๘๑๙,๖๖๐	๕๐	๖๕
ปลาไน	๒๓๔	๑๑๙.๖๖	๓๓,๐๘๐	๕๖.๔๕	๑,๘๖๗,๒๔๐	๕๐	๖๐
ปลาตะเพียน	๒,๒๒๖	๑,๓๐๘.๙๖	๓๖๖,๙๗๐	๕๕.๒๔	๒๐,๒๖๙,๙๑๐	๔๕	๖๐
ปลาสลิค	๒	๐.๗๕	๑๑๐	๑๔๖.๖๗	๖,๖๐๐	๕๐	๗๐
ปลาจิ้น	๗	๒.๔๙	๖๐๐	๒๔๐.๙๖	๓๖,๗๐๐	๖๐	๖๕
ปลาดุก	๘๖๙	๕๗๑.๑๔	๒๐๗,๘๐๐	๓๖๓.๘๔	๑๒,๖๐๘,๐๙๐	๕๐	๗๐
ปลาช่อน	๑๑	๓.๐๐	๖๓๐	๒๑๐.๐๐	๕๙,๒๐๐	๘๐	๑๑๐
ปลาซวาย	๒	๐.๗๕	๑๗๐	๒๒๐.๐๐	๑๑,๒๕๐	๖๐	๘๐
ปลานวลจันทร์	๓๕	๑๙.๗๕	๓,๗๕๐	๑๘๙.๖๙	๑๙๗,๗๔๐	๕๐	๗๐
ปลาหมอ	๓	๑.๒๕	๓๑๐	๒๔๘.๐๐	๑๙,๘๕๐	๗๕	๙๐
ปลาอีสกเทศ	๘	๓.๙๐	๘๐๐	๒๐๕.๘๖	๔๘,๑๑๐	๔๕	๖๐
ปลากดเหลือง	๓	๒.๕๐	๔๑๐	๑๖๔.๐๐	๔๒,๔๐๐	๘๐	๑๒๐
กบ	๒	๐.๒๕	๙๐	๓๖๐.๐๐	๖,๓๐๐	๕๐	๗๐
ปลาอื่น ๆ	๒๒	๒๒.๙๘	๒,๘๑๐	๑๒๒.๑๘	๑๕๙,๑๐๐	๔๐	๖๐
กุ้งเครย์ฟิช	๓	๑๑.๐๑	๕๖๐	๕๐.๘๕	๔๒๒,๐๐๐	๑๒๐	๒๐๐
จระเข้จืด	๑	๐.๑๕	๑๐	๖๖.๖๗	๒,๐๐๐	๐	๐
ตะพาบน้ำ	๑	๖.๐๐	๑๕๐	๒๕.๐๐	๖๗,๕๐๐	๐	๐
ปลาหับทิม/ปลานิลแดง	๕	๒.๖๐	๖๔๐	๒๔๖.๑๕	๓๘,๔๐๐	๕๐	๗๐
ปลาบึก	๑	๑.๐๐	๑๘๐	๑๘๐.๐๐	๑๐,๘๐๐	๖๐	๙๐
ปลาแรด	๑	๓.๐๐	๑๕๐	๕๐.๐๐	๙,๐๐๐	๐	๐
ปลาดุกบิ๊กอุย	๑๐๔	๖๕.๘๗	๑๔,๘๒๐	๒๒๔.๙๗	๘๘๓,๓๖๐	๕๐	๗๐
ปลาหมอเทศ	๑	๐.๒๕	๕๐	๑๘๐.๐๐	๓,๖๐๐	๖๐	๘๐
รวม	๘,๙๔๒				๙๓,๕๘๘,๘๑๐		

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดอำนาจเจริญ

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๒.๑๒ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
ด้านพืช เส้นไหมไทพินบ้าน อีสาน	กลุ่ม	ให้ใบรับรองกลุ่ม ชื่อกลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมไทพินบ้านอีสาน ตามมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน ๑ กลุ่ม ชื่อกลุ่ม สามแยกพุทธศิลป์ ต.คำโพน อ.ปทุมราชวงศา (๑ กลุ่ม สมาชิก ๒๐ ราย ผลิต ๗ รุ่น ต่อปี ปริมาณผลผลิต ๑๐๐ กก.ต่อปี

ที่มา : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ(อุบลราชธานี)

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒.๑๓ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวน	พื้นที่ (ไร่)
GAP			
พืช	ราย	๘๐๐	๔,๐๑๒
ปศุสัตว์/ไก่เนื้อ	ราย	๓๐	๖๓
ประมง/ปลานิล ไน ตะเพียน	ราย	๒๗	๓๐๐
ข้าว	ราย	๕๕๐	๑๐,๑๑๔
รวม		๑,๓๙๗	๑๔,๕๘๙
เกษตรอินทรีย์			
ข้าว			
ข้าว T๑ (เตรียมความพร้อม)	ราย	๑,๘๗๐	๒๒,๑๕๔.๐๐
ข้าว T๒ (ปรับเปลี่ยน)	ราย	๒,๙๖๘	๔๐,๗๙๖
ข้าวอินทรีย์ เอกชนรับรองแล้ว	ราย	๑,๐๗๐	๒๓,๕๒๐
ข้าวอินทรีย์ รับรอง มกษ .	ราย	๒๙๖	๔,๒๔๕
รวม		๖,๒๐๔	๙๐,๗๑๕
พืช (สมุนไพร / พืชผัก)			
ปรับเปลี่ยน สมุนไพร	ราย	๕๐	๔๒
ปรับเปลี่ยน พืชผัก	ราย	๑๒	๔๐.๒๕
รับรองแล้ว พืชผัก	ราย	๔๐	๒๐๙.๒๕

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๒.๑๖ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๑

อำเภอ	ประเภทสหกรณ์			
	ภาคการเกษตร		นอกภาคการเกษตร	
	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก(ราย)	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก(ราย)
เมือง	๑๑	๕๕,๗๗๙	๗	๑๑,๒๑๑
ขานูมาน	๖	๓,๖๑๕	-	-
ปทุมราชวงศา	๗	๑,๒๘๗	๑	๒,๘๒๕
พนา	๒	๒,๖๕๙	๑	๑๐๒
เสนางคนิคม	๒	๓,๖๘๐	๑	๑๖๘
หัวตะพาน	๓	๓,๐๘๖	๒	๕๖๒
ลืออำนาจ	๑	๗๙๐	๓	๓,๕๙๗
รวมทั้งสิ้น	๓๒	๗๐,๘๙๖	๑๕	๑๘,๕๖๕

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ

ตารางที่ ๒.๑๗ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ ปี ๒๕๖๑

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร ^๑		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกร ^๒		กลุ่มยุวเกษตรกร ^๒		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ^๒		Smart Farmer ^๒	Young Smart Farmer ^๒
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก		
เมือง	๘	๖๓๕	๑๖	๓๒๐	๑๒	๒๔๐	๓	๖๐	๔๒๔	๑๑,๓๕๕	๑๗๒	๒๙
ขานูมาน	๒	๑๓๒	๑๖	๓๒๐	๒๗	๕๔๐	๓	๗๐	๒๓๓	๓,๙๒๘	๖๓	๒๓
ปทุมราชวงศา	๔	๓๖๔	๙	๑๘๐	๑๗	๓๔๐	๑	๑๕	๒๓๘	๗,๑๙๐	๗๔	๒๔
พนา	๓	๒๗๔	๖	๑๒๐	๕	๑๐๐	๒	๓๐	๑๙๕	๓,๙๗๙	๕๖	๒๔
เสนางคนิคม	๔	๗๓๘	๑๖	๓๒๐	๘	๑๖๐	๑	๑๕	๒๒๐	๔,๒๔๓	๘๐	๒๖
หัวตะพาน	๗	๗๓๒	๑๒	๒๔๐	๔	๘๐	๒	๓๐	๑๙๐	๕,๐๘๘	๘๕	๒๓
ลืออำนาจ	๕	๗๕๓	๙	๒๐๐	๑๙	๓๘๐	๑	๑๕	๑๔๐	๓,๑๑๓	๘๐	๒๓
รวมทั้งสิ้น	๓๓	๓,๖๒๘	๘๔	๑,๗๐๐	๙๒	๑,๘๔๐	๑๓	๒๓๕	๑,๖๔๐	๓๘,๘๙๖	๖๑๐	๑๗๒

ที่มาข้อมูล ๑. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ ๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๒.๑๘ จำนวนอาสาสมัครเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ ๒๕๖๑

ที่	อำเภอ	อาสาเกษตร											รวม
		อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสาปศุ สัตว์	หมอดิน อาสา	อาสา เกษตร	อาสา ชลประทาน	เศรษฐกิจ การเกษตร อาสา	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน	อาสาสมัคร ชานาขั้น น้ำ	อาสา พัฒนา ยางพารา	
๑	เมือง	๓	๑๘	๖๗	๑๑๑	๑๙๘	๑๙๔	๑๒	๑	๐	๖	๗	๖๑๗
๒	ขานุมาน	๐	๑๕	๔๐	๑๓๒	๖๒	๖๒	๐	๑	๑๓	๐	๔	๓๒๙
๓	ปทุมราชวงศา	๖	๒๓	๓๕	๓๖๔	๗๓	๗๓	๐	๑	๒๒	๗	๕	๖๐๙
๔	พนา	๑	๑๒	๔๓	๒๗๔	๕๖	๕๖	๐	๑	๐	๐	๑	๔๔๔
๕	เสนางคนิคม	๓	๑๑	๓๙	๗๓๘	๖๓	๕๘	๐	๑	๑	๐	๔	๙๑๘
๖	หัวตะพาน	๗	๑๐	๓๖	๗๓๒	๘๖	๘๕	๑๒	๑	๐	๖	๓	๙๗๘
๗	ลืออำนาจ	๐	๒๙	๔๑	๗๕๓	๗๙	๗๙	๐	๑	๐	๕	๐	๙๘๗
	รวม	๒๐	๑๑๘	๓๐๑	๓,๑๐๔	๖๑๗	๖๐๗	๒๔	๗	๓๖	๒๔	๒๔	๔,๘๘๒

ที่มา : หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดอำนาจเจริญ ข้อมูล ณ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ ๒.๑๙ จำนวนปราชญ์ชาวบ้าน แยกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวนราย
๑ เมือง	๒
๒ เสนางคนิคม	๒
๓ ลืออำนาจ	๑

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๘.๑ แหล่งแปรรูป แหล่งกระจายสินค้าด้านพืช

ตารางที่ ๒.๒๐ แหล่งแปรรูป แหล่งกระจายสินค้าด้านพืช

สินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
			ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
	แห่ง	ระบุชื่อ*	แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ
ข้าวนาปี	๒๑	หจก.อุบลถาวรค้าพืช, หจก.โรงสีเกษตรธัญญาเจริญ, ไทยเจริญพัฒนา, พยงค์กิจฟาร์ม, หจก.ทวีธัญญา, โรงสีโชคสว่าง, หจก.พงษ์พัฒนาการเกษตร, โรงสีธัญญาทรัพย์จำกัด, หจก.บ.ฟู้ดเทคโนโลยีศูนย์ไทยแลนด์โรงสีข้าวโชคประเสริฐอำนาจเจริญ, โชคทวี, โชคทวี ๒ค้าข้าว, สหกรณ์การเกษตรหัวตะพาน จำกัด, ส.โชคอรุณ, บริษัท ข้าวเสนางค์ จำกัด, หจก.อุบลถาวรค้าพืช, หจก.โรงสีไทยสามัคคีโรซ์, บริษัทลาว-ไทย อะโกรอินดัสตรี จำกัด, โรงเส้นก๋วยเตี๋ยวระดิเตช, จ.เจริญพาณิชย์, กลุ่มโครงการร่วมคิดธุรกิจชุมชน,ป.รุ่งเรือง	๑๗	หจก.อุบลถาวรค้าพืช, หจก.โรงสีเกษตรธัญญาเจริญ, ไทยเจริญพัฒนา, พยงค์กิจฟาร์ม, หจก.ทวีธัญญา, โรงสีโชคสว่าง, หจก.พงษ์พัฒนาการเกษตร, โรงสีธัญญาทรัพย์จำกัด, หจก.โรงสีข้าวโชคประเสริฐอำนาจเจริญ, โชคทวี, โชคทวี ๒ค้าข้าว, สหกรณ์การเกษตรหัวตะพาน จำกัด, โชคอรุณ, บริษัท ข้าวเสนางค์ จำกัด, หจก.อุบลถาวรค้าพืช, บ.ฟู้ดเทคโนโลยีศูนย์ไทยแลนด์, เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์อำนาจเจริญ, วิสาหกิจชุมชนร่วมใจโนนค้อทุ่ง, บริษัทต้นข้าวออบเนกนิฟาร์ม	๗	บริษัทนครหลวงค้าข้าว เจียเม้ง(ศิระเกษ),ศวช.อุบล,โรงสีดวงดี อุบล, โรงสีโนนจยโสธร, จ.กาฬสินธุ์, จ.อุบล, จก., เครือข่ายข้าวอินทรีย์และแฟร์เทรดไทย
มันสำปะหลัง	๑๙	โชคทวี, คู เฮงฮวด, โชคฮวดเฮง, ส.พานิช, บริษัท ศรีบุญเรืองการเกษตร จำกัด, ลานมันสำราญ, ทรัพย์ไพศาล, ลานมัน ผ.เพิ่มพูน, โรงสีโชคสว่าง, ลานมันหจก.โรงสีโชคประเสริฐอำนาจเจริญ,ลานมันพรทวี, เลิศทรัพย์พานิช, หจก.โรงสีไทยสามัคคีโรซ์, ช.รุ่งเรืองผล, สุรชัยทรัพย์ไพศาล, สุวิทย์พืชผล, หมิงการเกษตร, ลานมันกิ่งเจริญ', บ.ไทยเบสท์ สตาร์ช จก	๑๙	โชคทวี, คู เฮงฮวด, โชคฮวดเฮง, ส.พานิช, บริษัท ศรีบุญเรืองการเกษตร จำกัด, ลานมันสำราญ, ทรัพย์ไพศาล, ลานมัน ผ.เพิ่มพูน, โรงสีโชคสว่าง, ลานมันหจก.โรงสีโชคประเสริฐอำนาจเจริญ,ลานมันพรทวี, เลิศทรัพย์พานิช, หจก.โรงสีไทยสามัคคีโรซ์, ช.รุ่งเรืองผล, สุรชัยทรัพย์ไพศาล, สุวิทย์พืชผล, หมิงการเกษตร, ลานมันกิ่งเจริญ, บ.ไทยเบสท์ สตาร์ช จก	๗	บริษัท อุบล ไปโอ เอทานอล,บริษัทนครหลวงมันสดส่งโรงงานมุกดาหาร ยโสธร อุบลกาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด
อ้อย	-	-	-	-	๒	บ.สหเรือง, บ.มิตรผลกาฬสินธุ์
ยางพารา	-	-	๒๐	สกาย.บ้านคำโพน จำกัด,สกาย.ชานูมาน จำกัด,สกาย.บ้านโพหนอง จำกัด,กลุ่มนาแต่ฯสวนยางพารา ,กลุ่มคิมใหญ่ยางพารา,กลุ่มฯน้อยดอกหญ้า,กลุ่มบ้านหินสัว,กลุ่ม,ห้วยซ้อยยางพารา,สกต.ห้วยไร่,สวนกล้วยยางพารา,น้องอ้อมยางพารา,ภูผารับเบอร์,กรณีรุ่งเรือง,หมิงการเกษตร,ปริชาการเกษตร,สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตชานูมาน จำกัด,ลิ่งกาวิยางพารา,ช.เจริญการเกษตรหจก.ศุภกิจการยาง,รุ่งเรืองการเกษตร	๗	ร้านชาญเจริญ,บ.ยงลิ่งรับเบอร์,สมาคมเกษตรกรก้าวหน้า,สกาย.เลิงนกทา,สกต.บุรีรัมย์,บ.เอ็นเทคโพลีเมอร์ จก.มุกดาหาร,บ.รับเบอร์แลนด์โปรดักส์ จก. มุกดาหาร
ปาล์ม น้ำมัน			๑	บ.อำนาจเจริญน้ำมันปาล์ม จก.	๑	พ่อค้าคนกลางตั้งจุดรับซื้อ

๒.๘.๒ แหล่งแปรรูป แหล่งกระจายสินค้าด้านปศุสัตว์ ประมง

ตารางที่ ๒.๒๑ แหล่งแปรรูป แหล่งกระจายสินค้า ด้านปศุสัตว์ ประมง

สินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
			ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
	แห่ง	ระบุชื่อ*	แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ
ไก่เนื้อ	-	-	๘	ตลาดสดเทศบาล ๑, ตลาดสดเอกชนวิชิตสิน, ตลาดเทศบาลหัวตะพาน, ตลาดเทศบาลเสนางคณิคม, ตลาดเทศบาลพนา, ตลาดเทศบาลลืออำนาจ, ตลาดเทศบาลปทุมราช, ตลาดเทศบาลขานูมาน	๑	ก้าวหน้าไถ่สด
ไก่ไข่	-	-	๙	ตลาดสดเทศบาล ๑, ตลาดสดเอกชนวิชิตสิน, ตลาดเทศบาลหัวตะพาน, ตลาดเทศบาลเสนางคณิคม, ตลาดเทศบาลพนา, ตลาดเทศบาลลืออำนาจ, ตลาดเทศบาลปทุมราช, ตลาดเทศบาลขานูมาน ,ต้น้อยฟาร์ม	-	-
สุกร	๑๑	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ, เจ็ฟ่องลูกชิ้น โพนทอง, ลูกชิ้นสวนน้ำ, ลูกชิ้นเจ้ใหม่, ปุ๋ยชีวภาพอัดเม็ดโชคทวี, เกษตรช่อฟ้า, พูลจิตรฟาร์ม, โชคสมบูรณ์ทรัพย์, โชคประเสริฐการเกษตร, บริษัท พูลจิตรฟาร์ม จำกัด, โชคสมบูรณ์ทรัพย์	๑๑	ตลาดสดเทศบาล ๑, ตลาดสดเอกชนวิชิตสิน, ตลาดเทศบาลหัวตะพาน, ตลาดเทศบาลเสนางคณิคม, ตลาดเทศบาลพนา, ตลาดเทศบาลลืออำนาจ, ตลาดเทศบาลปทุมราช, ตลาดเทศบาลขานูมาน	๑	บ.เบทาโกร
โคเนื้อ	๑๑	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ, เจ็ฟ่องลูกชิ้น โพนทอง, ลูกชิ้นสวนน้ำ, ลูกชิ้นเจ้ใหม่, ปุ๋ยชีวภาพอัดเม็ดโชคทวี, เกษตรช่อฟ้า, พูลจิตรฟาร์ม, โชคสมบูรณ์ทรัพย์, โชคประเสริฐการเกษตร, บริษัท พูลจิตรฟาร์ม จำกัด, โชคสมบูรณ์ทรัพย์	๑๕	ตลาดบ้านนายม,ตลาดบ้านนาไร่ใหญ่,ตลาดบ้านสหกรณ์,ตลาดสดเทศบาล ๑, ตลาดสดเอกชนวิชิตสิน, ตลาดเทศบาลหัวตะพาน, ตลาดเทศบาลเสนางคณิคม, ตลาดเทศบาลพนา, ตลาดเทศบาลลืออำนาจ, ตลาดเทศบาลปทุมราช, ตลาดเทศบาลขานูมาน ,ตลาดนัดโคกระบือ ๔ แห่ง	๒	ตลาดนัด โคกระบือ จ.อุบล จ.ยโสธร
สัตว์น้ำ จืด	-	-	๘	ตลาดสดเทศบาล ๑, ตลาดสดเอกชนวิชิตสิน, ตลาดเทศบาลหัวตะพาน, ตลาดเทศบาลเสนางคณิคม, ตลาดเทศบาลพนา, ตลาดเทศบาลลืออำนาจ, ตลาดเทศบาลปทุมราช, ตลาดเทศบาลขานูมาน	๔	ประเทศลาว จ.อุบล จ.ยโสธร จ.สกลนคร

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อพัฒนาการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์ (Strategy)
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
๔. บุคลากร (Staff)
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๓.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	จังหวัดให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคการเกษตร	-
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	๑. มีศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนครอบคลุมทุกอำเภอ ๒. มีศูนย์เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และศูนย์เครือข่ายประจำอยู่ทุกตำบล ๓. มีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านที่เอื้อต่อการค้าขายระหว่างประเทศ ๔. มีส่วนราชการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาภาคการเกษตร ๕. เป็นแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิที่มีคุณภาพ	๑. แหล่งเก็บกักน้ำและระบบส่งน้ำไม่เพียงพอ ขาดการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ ๒. พื้นที่ส่วนใหญ่ขาดความอุดมสมบูรณ์ ต้องได้รับการปรับปรุงบำรุงดิน ๓. สัดส่วนการพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านการเกษตรยังน้อย ๔. แหล่งรวบรวมผลผลิต และตลาดรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรยังมีจำกัด ๕. เส้นทางคมนาคมขนส่งในหลายพื้นที่มีสภาพชำรุดทรุดโทรม

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	๑. ระบบการใช้เทคโนโลยีสื่อสารช่วยให้เกิดความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ๒. มีคำสั่งมอบหมายหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานครอบคลุม ชัดเจน ๓. มีการส่งเสริมภาคการเกษตรอย่างต่อเนื่อง	การนำเครื่องจักรกลมาใช้ในภาคเกษตรยังมีสัดส่วนน้อย
บุคลากร (Staff)	๑. มีปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรที่ได้รับการยอมรับ ๒. มีอาสาสมัครภาคการเกษตรทุกสาขา กระจายอยู่ทั่วทุกหมู่บ้าน	๑. เกษตรกรในจังหวัดยังมีรายได้ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับสัดส่วนในภาคการผลิตอื่นๆ ๒. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ๓. สัดส่วนเกษตรกรรุ่นใหม่ที่สืบทอดการทำเกษตรยังมีน้อย
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	๑. เกษตรกรมีทักษะในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี ๒. เกษตรกรมีความสามารถในการแปรสภาพผลิตผลข้าวหอมมะลิเพื่อเพิ่มมูลค่า ๓. เกษตรกรมีศักยภาพการผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย	๑. เกษตรกรไม่ให้ความสำคัญกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน บัญชีฟาร์ม ๒. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดียังไม่เพียงพอต่อความต้องการ ๓. การผลิตสินค้าทางการเกษตรของเกษตรกรยังไม่ได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการของตลาด
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	มีการบูรณาการเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรในระบบแปลงใหญ่	๑. การเชื่อมโยงทางการตลาดยังมีน้อย และสินค้าเกษตรส่วนใหญ่ขายในชั้นปฐมภูมิ ๒. สถาบันเกษตรกรยังให้บริการเกษตรกรไม่ทั่วถึงและครบวงจร ๓. ปริมาณเงินกู้ยืมเพื่อการเกษตรอยู่ในเกณฑ์สูง ๔. งบประมาณไม่เพียงพอต่อการพัฒนาภาคการเกษตรอย่างทั่วถึง
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	มีสังคมที่เอื้ออาทรต่อกัน มีภาคีส่วนร่วมของภาคการเกษตรในพื้นที่	เกษตรกรมีทัศนคติในการผลิตทางการเกษตรตามประเพณีที่เคยปฏิบัติมาแต่ดั้งเดิม ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพ ด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ
๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ
๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยมการบริโภคอุปโภค
๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ
๕. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ
๖. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๓.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

PESTEL Analysis	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors)	<p>๑. นโยบายส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร (Smart Farmers) และการผลิตแบบแปลงใหญ่ ส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรมาตรฐานสูง และการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร</p> <p>๒. ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีแนวทางในการส่งเสริมภาคการเกษตรโดยมุ่งสู่การผลิตสินค้าที่มีมาตรฐาน พัฒนาอาชีพและรายได้เกษตรกรตามแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน และมุ่งเน้นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>๓. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับวิถีชีวิตของเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ</p> <p>๔. ยุทธศาสตร์ประเทศ มีแนวโน้มนโยบายในการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p>	-

PESTEL Analysis	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	แนวโน้มรายได้เกษตรกรคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเนื่องจากราคาสินค้าเกษตรมีแนวโน้มปรับตัวไปในทิศทางที่ดี ส่งผลดีต่อการบริโภคภาคเอกชนให้มีการขยายตัวมากขึ้น	๑. ปัจจัยการผลิตและการขนส่งมีราคาสูง ๒. เศรษฐกิจโลกมีความผันผวน มีการแข่งขันและกีดกันทางการค้ามากขึ้น
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors)	๑. แนวโน้มความต้องการบริโภคข้าวหอมมะลิและสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น ทั้งในและต่างประเทศ ๒. ประชาคมอาเซียนส่งผลให้การเคลื่อนย้ายแรงงาน สินค้า และบริการในภูมิภาคมีความสะดวก คล่องตัว ช่วยกระตุ้นการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกันมากยิ่งขึ้น	กระแสการพัฒนาเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงและความสะดวกสบายที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้วิถีชีวิตของเกษตรกรเปลี่ยนไป ส่งผลต่อการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ลดน้อยลง โดยหันไปพึ่งพาเครื่องจักรและสารเคมีแทน
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	๑. ความก้าวหน้าทางการสื่อสารและเทคโนโลยี ช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่ายขึ้น ๒. ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อการใช้น้ำในภาคการเกษตร เพิ่มโอกาสให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งน้ำมากขึ้น	-
ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors)	ระเบียบการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนมีส่วนสนับสนุนให้เกษตรกรได้พัฒนาอาชีพด้านการเกษตรในที่ดินทำกินได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย	กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องในด้านผังเมืองหรือจัดสร้างโรงงาน เป็นอุปสรรคต่อการสร้างโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรบางประเภท เช่น การแปรรูปยางพารา
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors)	-	ภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม ภัยแล้ง वादภัย) และการระบาดของศัตรูพืช

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ ๓.๓ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

SO เชิงรุก	ST เชิงรับ
<p>๑. ส่งเสริมการปลูกข้าวหอมมะลิในพื้นที่จังหวัด เนื่องจากจังหวัดเป็นแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิที่มีคุณภาพ</p> <p>๒. ส่งเสริมการผลิตทางการเกษตรที่หลากหลายและมีคุณภาพมาตรฐาน ตามความต้องการของตลาด เนื่องจากเกษตรกรศักยภาพการผลิตทางการเกษตรทั้งในด้านพืช สัตว์ และประมง</p> <p>๓. สนับสนุนการถ่ายทอดองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่เกษตรกร</p> <p>๔. ส่งเสริมการแปรรูป และพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร</p>	<p>๑. สนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๒. พัฒนาศักยภาพศูนย์ป้องกันและกำจัดศัตรูพืชชุมชนให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>๓. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานและสินค้าเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน</p> <p>๔. พัฒนาระบบการขนส่งสินค้าการเกษตรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อรองรับการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน เข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p> <p>๕. ส่งเสริมการจัดตั้งสหกรณ์และการรวมกลุ่ม เพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรอง เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และทำให้ราคาสินค้าเกษตรมีเสถียรภาพ</p> <p>๖. เพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าภาคการเกษตรจากภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>

WO เชิงพัฒนา	WT เชิงแก้ปัญหา
<p>๑. พัฒนาการเชื่อมโยงการตลาดข้าวหอมมะลิ คุณภาพดี สินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>๒. ประสัมพันธ์ ส่งเสริม และพัฒนาระบบการขายสินค้าเกษตรผ่านช่องทางระบบ E-Commerce</p> <p>๓. พัฒนาแหล่งตลาดสินค้าเกษตรเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการทั่วไป</p> <p>๔. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีบรรจุกฎบัตรสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน ให้เป็นตราผลิตภัณฑ์ของสินค้าเกษตรได้รับการยอมรับ</p> <p>๕. ส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ และสินค้าเกษตรปลอดภัย</p> <p>๖. พัฒนาศักยภาพแรงงานภาคการเกษตรเพื่อให้รู้เท่าทันเทคโนโลยี และรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน</p> <p>๗. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อทดแทนแรงงานภาคการเกษตรในอนาคต</p>	<p>๑. ส่งเสริมการฝึกอบรมและสนับสนุนให้เกษตรกรใช้องค์ความรู้ใหม่ๆ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการแปรรูปสินค้าเกษตร ตามความต้องการของตลาด</p> <p>๒. ส่งเสริมความร่วมมือทางด้านโลจิสติกส์ สำหรับการเกษตร การค้า และการลงทุน</p> <p>๓. ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และแหล่งจำหน่ายสินค้าข้าวหอมมะลิ และสินค้าเกษตรอื่นๆ</p> <p>๔. จัดทำแผนบูรณาการการบริหารจัดการน้ำ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด</p> <p>๕. ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ในการปรับปรุงบำรุงดิน และการรักษาสภาพแวดล้อมทางการเกษตร</p> <p>๖. พัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งให้สอดคล้องกับความต้องการในภาคการเกษตร</p>

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ พัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน”

๒. พันธกิจ (Mission)

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Goals)

- เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
- เพื่อให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับการผลิต ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ให้ตอบสนองความต้องการของตลาด
- เพื่อให้เกษตรกรมีความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรม สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง
- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา (Strategic Issue)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรโดยใช้ตลาดนำการผลิต เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน ให้เกษตรกรมีรายได้แน่นอน ลดความเสี่ยงและมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยแสวงหาความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะจากภาคเอกชน ในการประสานข้อมูลความต้องการด้านการตลาด จับคู่กับภาคการผลิตของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพื่อให้สามารถวางแผนการผลิตทั้งในเชิงปริมาณคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด ลดปัญหาทั้งกรณีสินค้าเกษตรล้นตลาดและไม่เพียงพอ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : เกษตรกรมีรายได้สุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี

กลยุทธ์ :

๑. จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร โดยความร่วมมือจากทั้งภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร จัดตั้งศูนย์กลางการผลิต การแปรรูป การจัดการผลผลิต การตลาด และการค้าสินค้าเกษตร ที่เกิดขึ้นให้เหมาะสมตลอดโซ่อุปทานของแต่ละสินค้า ด้วยการ

๑.๑ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการสินค้าเกษตรหรือตลาดสินค้าเกษตร เพื่อบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ให้มีปริมาณเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และเป็นศูนย์กลางซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าเกษตรตั้งแต่ระดับพื้นที่เชื่อมโยงกับระบบตลาดในระดับต่างๆ ตั้งแต่ชุมชน/ท้องถิ่น จังหวัด ประเทศ และต่างประเทศ ส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรที่เป็นธรรมระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย รวมทั้งสร้างช่องทางจำหน่ายสินค้าเกษตรคุณภาพโดยดำเนินการผ่านสถาบันเกษตรกร

๑.๒ สร้าง ปรับปรุง และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหรือสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการตลาดของสถาบันเกษตรกร อาทิ ตลาดกลาง ห้องเย็น และระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้มีความพร้อมสมบูรณ์ และเพียงพอต่อการใช้ประโยชน์และการให้บริการในพื้นที่

๒. สนับสนุนความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องโดยใช้ตลาดนำการผลิต โดยรวบรวมผลผลิตและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่โดดเด่นของจังหวัด และรวบรวมความต้องการของผู้ซื้อเพื่อจับคู่การค้า (Matching) ระหว่างผู้ซื้อ/ผู้ผลิตในจังหวัด โดยเฉพาะโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้ดำเนินการมา เช่น ระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น เพื่อให้สามารถวางแผนการผลิตทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพ มาตรฐาน ตรงตามความต้องการของตลาด ลดปัญหาทั้งกรณีสินค้าเกษตรล้นตลาดและไม่เพียงพอ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตสินค้าเกษตร สร้างโอกาสในการแข่งขันของสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรโดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเรื่องราว (Story) ให้กับสินค้าเกษตรและชุมชน เพื่อเป็นจุดขาย สร้างความเป็นเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของสินค้าเกษตร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับการผลิต ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ให้ตอบสนองความต้องการของตลาด

ตัวชี้วัด : เศรษฐกิจภาคการเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี

กลยุทธ์ :

๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน สร้างมูลค่าเพิ่ม และเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการ

๑.๑ พัฒนาระบบการก่อนการเก็บเกี่ยว (Pre-harvest) เพื่อลดต้นทุนการผลิต และรองรับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล โดยสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์เมล็ดพันธุ์พืชชุมชน พันธุ์สัตว์ และสัตว์น้ำที่มีคุณภาพในชุมชน พัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงอย่างเพียงพอและทั่วถึง รวมทั้งสนับสนุนการรวมตัวของเกษตรกรรายย่อยผลิตเป็นระบบแปลงใหญ่ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ การใช้ปัจจัยการผลิตและเครื่องจักรกลการเกษตรร่วมกัน

๑.๒ สนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตตามศักยภาพความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning by Agri-Map) และศักยภาพของเกษตรกร ตามความต้องการของตลาด เพื่อจัดการความเสี่ยงด้านราคาที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร อาทิ การส่งเสริมเกษตรกรทำการเกษตรที่หลากหลาย โดยมีมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น สนับสนุนปัจจัยการผลิต การจัดหาแหล่งสินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำ เป็นต้น

๑.๓ พัฒนาระบบการหลังการเก็บเกี่ยว (Post-harvest) เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตร ลดการสูญเสียระหว่างเก็บเกี่ยวผลผลิตจนถึงมือผู้บริโภคหรือโรงงานอุตสาหกรรม การออกแบบผลิตภัณฑ์ บรรจุนวัตกรรมตามความต้องการของตลาดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตร พร้อมพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค

๑.๔ สร้างองค์ความรู้และปลูกจิตสำนึกด้านอาหารปลอดภัยตั้งแต่ระดับเยาวชน เพื่อให้เกิดความตระหนักทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค พัฒนาศักยภาพและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตรให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และบุคคลทั่วไป สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของระบบการผลิตที่ปลอดภัยอาหาร เช่น GAP, GMP, HACCP สำหรับการผลิตพืช ประมง และปศุสัตว์ รวมทั้งส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ถึงความแตกต่างของสินค้าเกษตรที่ผลิตตามมาตรฐานกับสินค้าทั่วไป

๒. ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ด้วยการ

๒.๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ เอกลักษณะ และมูลค่าสูงตามความต้องการของตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market) ยกกระดับราคาสินค้าด้วยการสร้างตราสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และฮาลาล สร้างศูนย์จำหน่ายสินค้าสำหรับตลาดเฉพาะกลุ่ม เช่น ร้านค้าสมุนไพร ร้านผ้าไหม ไทย และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วยเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) เช่น การซื้อ ขายผ่านระบบออนไลน์

๒.๒ ส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และสร้างเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชน

๒.๓ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วยแนวคิดเกษตรสร้างสรรค์หรือเกษตร ประณีตตลอดโซ่อุปทานสินค้าเกษตร ตั้งแต่การผลิตจนถึงการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยี สนับสนุนการพัฒนา เช่น การใช้นวัตกรรมออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้คงความสดของสินค้าเกษตร การเปลี่ยน รูปร่างผลผลิตทางการเกษตรและการสร้างเอกลักษณ์หรือเรื่องราวแหล่งกำเนิดให้กับสินค้าเกษตร เป็นต้น

๒.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่นักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนได้ เช่น การดำนา การทอผ้า เป็นต้น พัฒนาศูนย์ปราชญ์ ชาวบ้านให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบครบวงจร ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสุขภาพ เช่น ศูนย์รักษา โรควิตกกังวลบำบัด การทำสปาสมุนไพร ธุรกิจร้านอาหารเพื่อสุขภาพ เป็นต้น พัฒนาเครือข่าย แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมทั้งประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตร อย่างเป็นระบบ ด้วยความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้นำชุมชน เพื่อสร้างรายได้เข้าสู่ชุมชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกร พึ่งพาตนเองได้ มีความมั่นคงและภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบธุรกิจเกษตร บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรม สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง

ตัวชี้วัด : ความผูกพันของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ระดับ ๘๕ ในปี ๒๕๖๕

กลยุทธ์ :

๑. ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการสร้างจิตสำนึกให้ เกษตรกรน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำการเกษตรให้ครอบคลุมทุกครัวเรือน กลุ่ม เกษตรกร องค์กร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร โดยใช้หลักพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน พึ่งพาตนเอง และสามารถต่อยอดไปสู่การทำธุรกิจเกษตรเชิงพาณิชย์

๒. พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) ด้วยการ

๒.๑ เสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย การทำเกษตร อินทรีย์ การปรับปรุงดิน การผลิตพันธุ์ดี (พืช ประมง ปศุสัตว์) การใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมีอย่างถูกต้องตามค่า วิเคราะห์ดิน การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามหลักวิชาการ การวางแผนการผลิต บริหารจัดการสินค้าเกษตร การบริหารจัดการต้นทุน การทำบัญชีรายจ่าย/บัญชีต้นทุนอาชีพ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่ สำคัญ การผลิตสินค้าตามมาตรฐานสินค้าเกษตร มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาการผลิต รวมถึงเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการตลาดแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาไปสู่ ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรมืออาชีพ (Smart Entrepreneur)

๒.๒ พัฒนาระบบการทางความคิดของเกษตรกรไปสู่เกษตรกรมืออาชีพ เน้นการนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปต่อยอดความคิดในการพัฒนาการผลิตไปสู่การแปรรูปขั้นต้นเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามความต้องการของตลาด รวมถึงการบริหารการตลาดตั้งแต่ระดับชุมชน จังหวัด และตลาดต่างประเทศ โดยร่วมกับสถาบันการศึกษา รวมทั้งการถอดบทเรียนและนำข้อเท็จจริงเป็นตัวอย่าง และสนับสนุนการศึกษาดูงานเกษตรกรตัวอย่างที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้

๒.๓ พัฒนาศักยภาพศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านเป็นแหล่งเรียนรู้ และขยายฐานองค์ความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านไปสู่เกษตรกรและชุมชนเครือข่ายอื่นๆ โดยรวบรวมองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่ายในทุกตำบล ประชาสัมพันธ์เกษตรกรตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จให้มากขึ้น

๒.๔ พัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ให้เป็นศูนย์กลางบูรณาการข้อมูลทางวิชาการจากภาครัฐ เช่น Agri-Map การลดใช้สารเคมีและเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลชุมชน รวมทั้งพัฒนาศูนย์เครือข่ายและจุดเรียนรู้

๓. สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ด้วยการ

๓.๑ สร้างต้นแบบการผลิตสินค้าเกษตรมาตรฐานตลอดโซ่อุปทานที่ประสบผลสำเร็จในแต่ละชนิดสินค้า โดยนำต้นแบบเกษตรกร สถาบันเกษตรกรหรือรูปแบบการพัฒนาการเกษตรที่ประสบความสำเร็จมาพัฒนาและประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและภูมิสังคมของแต่ละชุมชนพื้นที่จากระดับตำบลขยายผลไปสู่ระดับอำเภอ และจังหวัด

๓.๒ สนับสนุนความร่วมมือระหว่างเกษตรกรรายใหญ่กับเกษตรกรรายย่อยให้เกิดการพัฒนาการผลิตและเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรผ่านการส่งเสริมในรูปแบบเครือข่ายวิสาหกิจ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างกัน รวมถึงอำนวยความสะดวกด้านการเกษตรเชิงพาณิชย์และการตลาดสินค้าเกษตร

๓.๓ พัฒนาเครือข่ายเกษตรกร สถาบันเกษตรกรผ่านระบบสารสนเทศ โดยสนับสนุนการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของกลุ่มเกษตรกรและเครือข่ายเกษตรกร

๓.๔ ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างความเข้มแข็ง โดย

๑) สำรวจความต้องการของเกษตรกรในชุมชนเกี่ยวกับกิจกรรมที่เกษตรกรต้องการดำเนินการในลักษณะของกลุ่มเกษตรกร ซึ่งให้เห็นถึงประโยชน์ของการรวมกลุ่มซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือและแลกเปลี่ยนความรู้ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตลอดโซ่อุปทานการผลิต รับผิดชอบเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม และถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร โดยเฉพาะองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร

๒) ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันในลักษณะต่างๆ ตั้งแต่ระดับการผลิตในพื้นที่ จนถึงการผลิตระดับอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด ขยายฐานลูกค้าและสร้างความเข้มแข็งในระดับต้นน้ำ อาทิ การรวมกลุ่มแบบข้ามกลุ่มระหว่างเกษตรกรที่เพาะปลูกพืชหลากหลายชนิดหรือที่ประกอบอาชีพที่มีความเกี่ยวเนื่องกันในโซ่อุปทาน เช่น กลุ่มทำนากับกลุ่มผลิตปุ๋ย ซึ่งใช้แกลบ ฟางข้าวไปทำปุ๋ยอินทรีย์ การรวมกลุ่มของเกษตรกรรุ่นใหม่เป็นยุวสหกรณ์และยุวเกษตรกร และการรวมกลุ่มจากกิจการเจ้าของคนเดียว เป็นการประกอบการในรูปแบบสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัท

๓) สนับสนุนการทำธุรกิจการเกษตรเพื่อสังคม (Social Business) โดยใช้รูปแบบสหกรณ์ บริษัทชุมชน หรืออื่นๆ ที่บริหารจัดการโดยชุมชน เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการผลิต การตลาดและบริการสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตร เพื่อสร้างอาชีพให้กับเกษตรกรในท้องถิ่น และนำกำไรที่ได้จากการประกอบกิจการกลับคืนสู่สังคมในรูปแบบต่างๆ เช่น สวัสดิการสังคม การศึกษา สาธารณสุข เป็นต้น

๓.๕ พัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งสามารถต่อยอดเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

เกษตร โดย

๑) สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกรผ่านสถาบันเกษตรกร เพื่อทำการผลิตสินค้าเกษตรได้ตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งสามารถผลิตปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพได้เอง อาทิ เมล็ดพันธุ์พืชพันธุ์ดี

๒) สนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการมืออาชีพ โดยมุ่งเน้นให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการผลิต การบริหารจัดการการตลาด การใช้ข้อมูลทางการเงิน การบัญชี เทคโนโลยีการเกษตร แหล่งสินเชื่อ สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเกษตร ทั้งจากเจ้าหน้าที่และผ่านระบบสารสนเทศในช่องทางต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการบันทึกข้อมูลกิจกรรมการผลิตและการตลาด เพื่อเป็นฐานข้อมูลใช้ประกอบการวางแผนและบริหารจัดการการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนทำการเกษตร

๓) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาดของสถาบันเกษตรกร อาทิ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ ขยายโอกาสในการเข้าถึงปัจจัยการผลิต สนับสนุนการขยายช่องทางด้านการตลาดสำหรับธุรกิจเกษตร การเชื่อมโยงระหว่างการผลิตกับการตลาด สนับสนุนการทำการค้าแบบแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกัน ส่งเสริมการบริหารจัดการของสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่องและสามารถทำธุรกิจร่วมกับภาคเอกชนได้

๓.๖ เชื่อมโยงและบูรณาการจากทุกภาคส่วนเพื่อแก้ไขปัญหาของเกษตรกรอย่างเป็นระบบโดยการ

๑) จัดทำแผนบูรณาการการดำเนินงานระหว่างภาคส่วนต่างๆ ได้แก่ เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สภาเกษตรกร ภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา องค์กรที่ไม่แสวงผลกำไร และผู้บริโภค โดยใช้หลัก ๔ M (Man Money Material และ Management) และแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกัน อาทิ เกษตรกรมีที่ดินสำหรับทำการเกษตรขนาดเล็ก ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการทำการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ขนาดเล็ก มีการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้ทราบปริมาณ และคุณภาพสินค้าเกษตรตามความต้องการของตลาด

๒) ส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาการเกษตรระหว่างภาครัฐ เอกชน เกษตรกร และผู้บริโภค โดยรวมพลังกันทุกภาคส่วนร่วมกันแก้ไขปัญหาและขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตร บริหารจัดการสินค้าเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยยึดหลักการแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน

๓) ดำเนินการต่างๆ ที่จะเป็ปัจจัยสนับสนุนการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร อาทิ กำกับ ควบคุมกฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับเกษตรพันธะสัญญาให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม ดูแลการทำสัญญาระหว่างเกษตรกรกับเอกชน และดำเนินมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรในกรณีเกิดข้อพิพาทกับบริษัทเอกชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาภาคการเกษตรสู่เกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรบนพื้นฐานการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยเน้นการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้คงความหลากหลายทางชีวภาพ สนับสนุนกิจกรรมเกษตรเชิงอนุรักษ์เพื่อคงความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และพื้นที่ทำกินทางการเกษตร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด : พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นเป็น ๓๐๐,๐๐๐ ไร่ ในปี ๒๕๖๕

กลยุทธ์ :

๑. ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ โดยดำเนินกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรในรูปแบบที่เหมาะสม อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ วนเกษตร เกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรอินทรีย์ ให้เกื้อกูลกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด สภาพเศรษฐกิจ และสังคมในชุมชน ด้วยการ

๑.๑ เร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ให้บรรลุเป้าหมายในการเพิ่มพื้นที่การผลิตเกษตรอินทรีย์ โดยส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยพัฒนา และเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ พัฒนาการผลิต การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ สร้างและส่งเสริมช่องทางการตลาดสำหรับสินค้าเกษตรอินทรีย์ ผลักดันมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System: PGS) เพื่อเพิ่มพื้นที่และการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ในระดับชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนบริหารจัดการและขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์แบบบูรณาการทั้งระบบ

๑.๒ ส่งเสริม ขยายผลและพัฒนาการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืนในรูปแบบต่างๆ เช่น เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน วนเกษตร และเกษตรธรรมชาติ เป็นต้น โดยสนับสนุนบทบาทเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านในการขับเคลื่อนการปรับกลไกและโครงสร้างพื้นฐานด้านการทำการเกษตรที่จำเป็นในการทำเกษตรกรรมยั่งยืน เช่น การพัฒนาระบบข้อมูลเกษตรกรรมยั่งยืน การสร้างองค์ความรู้การสนับสนุนเงินทุนในลักษณะสินเชื่อสีเขียวที่มุ่งใจการผลิต การส่งเสริมการตลาด เป็นต้น

๑.๓. พัฒนาการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยเพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภค โดยจัดหาสถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยแยกจากตลาดสดทั่วไป เพื่อสร้างความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานกับสินค้าเกษตรทั่วไป รวมทั้งสนับสนุนให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรมีช่องทางการตลาด

๒. พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร ด้วยการ

๒.๑. ปรับปรุง พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร อาทิ ดินและน้ำ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการเกษตรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมทั้งสนับสนุนกิจกรรมการเกษตรแบบยั่งยืนหรือเกษตรเชิงอนุรักษ์เพื่อคงความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ

๒.๒ ส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและสัตว์ทั้งในแหล่งอนุรักษ์และแหล่งที่อยู่ตามธรรมชาติให้คงอยู่อย่างยั่งยืน เกิดความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนการทำประมงแบบยั่งยืน

๒.๓ สร้างจิตสำนึกให้เกษตรกรเห็นคุณค่าในการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร

๓. พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการ

๓.๑ พัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ชลประทาน โดยการ

๑) เพิ่มปริมาณน้ำ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยพัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำตามสภาพของพื้นที่อย่างทั่วถึงและครอบคลุมพื้นที่การเกษตร และสร้างเป็นเครือข่ายชลประทาน รวมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ในการผันน้ำจากแหล่งน้ำระหว่างประเทศ เช่น แม่น้ำโขง มาใช้เพื่อการชลประทานภายในประเทศ

๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำตลอดลุ่มน้ำทั้งแหล่งน้ำต้นทุนสร้างแก้มลิง ระบบส่งน้ำแบบท่อ การใช้น้ำชลประทาน และการลดอัตราสูญเสียการใช้น้ำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๓) ปรับปรุง ซ่อมแซม ดูแลแหล่งน้ำและพื้นที่ชลประทานที่มีอยู่แล้วให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ บริหารจัดการเก็บกักน้ำที่ไหลออกจากระบบชลประทานให้คงอยู่ในพื้นที่เพื่อลดการสูญเสีย

๓.๒ เพิ่มและปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นา และแหล่งน้ำชุมชน โดยการ

๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการแหล่งน้ำในระดับไร่นาของเกษตรกรให้สอดคล้องกับลักษณะทางกายภาพของดิน ภูมิประเทศ ขนาดพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำไว้ใช้ตลอดปี

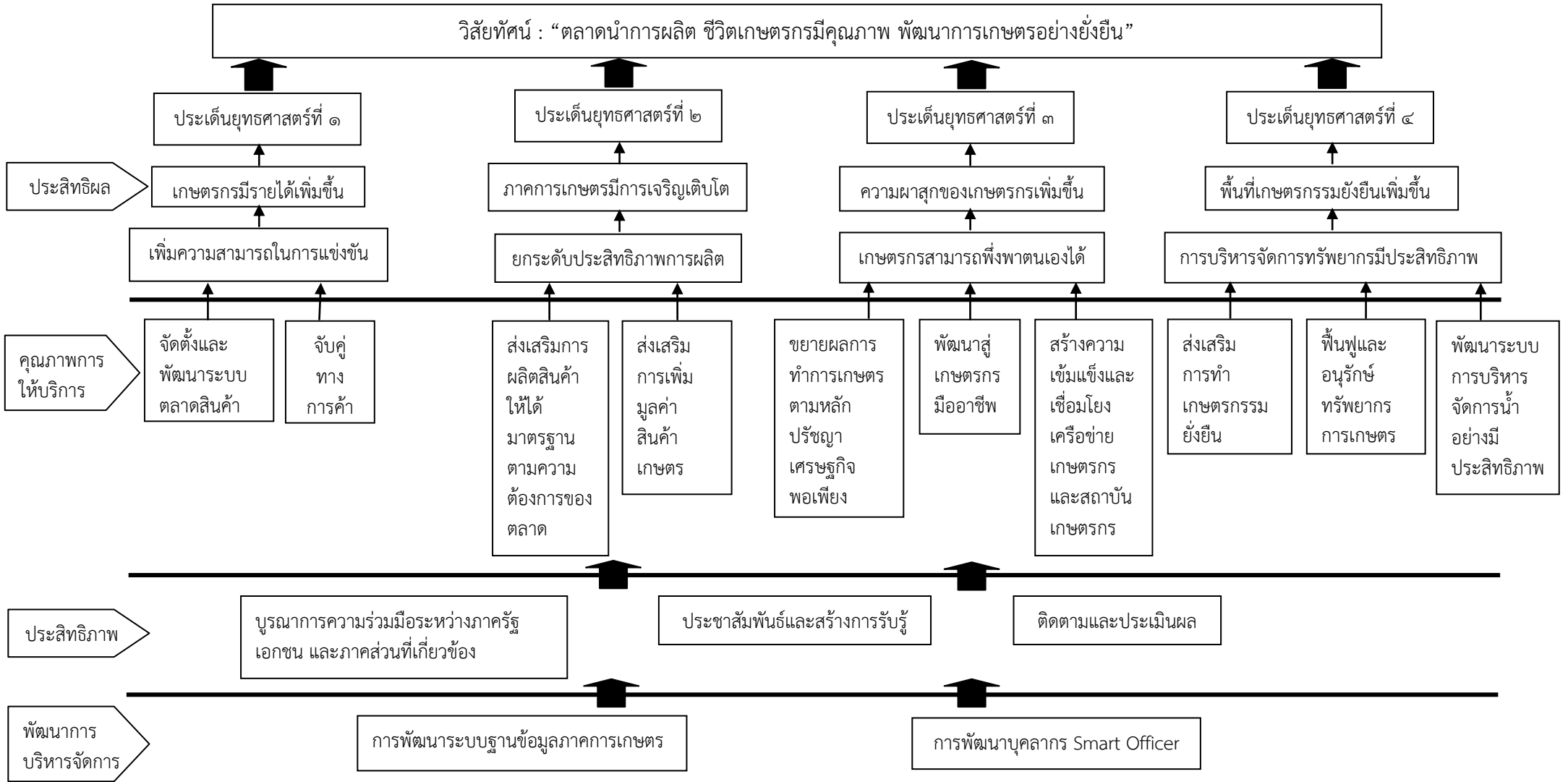
๒) สร้างแหล่งน้ำชุมชน และระบบจัดการแหล่งน้ำชุมชนแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่การเกษตร รวมถึงการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกต้นไม้และปลูกป่าโดยชุมชนและเพื่อชุมชน

๕. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

วิสัยทัศน์							
“ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ พัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน”							
ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กลยุทธ์
			ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	ปี ๖๕	
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรโดยใช้ตลาดนำการผลิต	เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น	เกษตรกรมีรายได้สุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยต่อปี	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	๑. จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร ๒. สนับสนุนความร่วมมือโดยใช้ตลาดนำการผลิต
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร	เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับการผลิตประสิทธิภาพ คุณภาพมาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด	เศรษฐกิจภาคการเกษตรเติบโตโดยเฉลี่ยต่อปี	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้การรับรองมาตรฐานตามความต้องการของตลาด ๒. ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กลยุทธ์
			ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	ปี ๖๕	
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง	ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น	ระดับ ๖๕	ระดับ ๗๕	ระดับ ๘๐	ระดับ ๘๕	<ol style="list-style-type: none"> ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาภาคการเกษตรสู่เกษตรกรรมยั่งยืน	เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนโดยรวมเพิ่มขึ้น	๑๕๐,๐๐๐ ไร่	๒๐๐,๐๐๐ ไร่	๒๕๐,๐๐๐ ไร่	๓๐๐,๐๐๐ ไร่	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

๖. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

๗. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning) ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ		
		การเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิต	การเพิ่มขีด ความสามารถใน การแข่งขัน	หมายเหตุ
Positioning ตลาดนำการผลิตและพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน	๑๘๐,๖๙๓,๒๔๐			
๑. เสริมศักยภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตรด้วยการตลาดออฟไลน์และตลาดดิจิทัล	๑๖,๕๐๐,๐๐๐		✓	งบพัฒนาจังหวัด
๒. โครงการส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรและการแปรรูป	๑๖,๕๐๐,๐๐๐		✓	งบพัฒนากลุ่มจังหวัด
๓. โครงการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันด้านการตลาดสินค้าข้าวหอมมะลิ และสินค้าเกษตรอินทรีย์/ ปลอดภัย	๒,๖๐๐,๐๐๐		✓	งบพัฒนาจังหวัด
๔. โครงการเมืองสมุนไพรและการเข้าถึงบริการแพทย์แผนไทยจังหวัดอำนาจเจริญ	๑๙,๐๗๑,๐๐๐ ๒,๐๗๑,๐๐๐	✓		งบพัฒนาจังหวัด งบพัฒนาภาค
๕. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ	๘,๒๖๙,๙๔๐ ๘,๐๐๐,๐๐๐	✓	✓	งบพัฒนาจังหวัด งบพัฒนาภาค
๖. โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชผักอินทรีย์	๕,๑๘๑,๓๐๐ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐	✓		งบพัฒนาจังหวัด งบพัฒนาภาค
๗. โครงการผลิตข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์และประมงตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	๓๔,๕๐๐,๐๐๐	✓	✓	งบพัฒนากลุ่มจังหวัด
๘. โครงการเมืองปศุสัตว์โคเนื้อเพื่อการค้า	๕๘,๐๐๐,๐๐๐	✓	✓	งบพัฒนาจังหวัด งบพัฒนาภาค
๙. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีและข้าวหอมมะลินทรีย์	๕๑,๕๗๘,๗๐๐	✓	✓	งบพัฒนาจังหวัด
๑๐. โครงการเมืองอุตสาหกรรมข้าวหอมมะลินทรีย์	๒๒,๐๗๓,๐๐๐	✓	✓	งบพัฒนาจังหวัด
๑๑. โครงการเมืองธรรมเกษตรสีเขียวทั้งจังหวัด (Total Green City)	๑๑๖,๐๘๙,๐๐๐	✓	✓	งบพัฒนาจังหวัด

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรโดยใช้ตลาดนำการผลิต

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
กลยุทธ์ที่ ๑ จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร	เสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันด้านการตลาดสินค้าข้าวหอมมะลิ และสินค้าเกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย	งบพัฒนาจังหวัด	-	-	๒,๖๐๐,๐๐๐	-	-	๒,๖๐๐,๐๐๐	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอำนาจเจริญ	-
กลยุทธ์ที่ ๒ สนับสนุนความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องโดยใช้ตลาดนำการผลิต	ส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรและการแปรรูป	งบพัฒนากลุ่มจังหวัด	-	๔,๑๒๕,๐๐๐	๔,๑๒๕,๐๐๐	๔,๑๒๕,๐๐๐	๔,๑๒๕,๐๐๐	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	สำนักงานเกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด กรมการข้าว อุตสาหกรรมจังหวัด
	เสริมศักยภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตรด้วยการตลาดออนไลน์และตลาดดิจิทัล	งบพัฒนาจังหวัด	-	๕,๕๐๐,๐๐๐	-	๕,๕๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอำนาจเจริญ	-

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริม การผลิตสินค้าเกษตร ให้ได้การรับรอง มาตรฐานตามความ ต้องการของตลาด	เมืองสมุนไพรและการ เข้าถึงบริการแพทย์ แผนไทยจังหวัด อำนาจเจริญ	งบพัฒนา จังหวัด งบพัฒนาภาค	-	๑๗,๗๗๒,๕๐๐	๒,๐๗๑,๐๐๐	๒,๐๗๑,๐๐๐	-	๒๑,๙๑๔,๕๐๐	ศูนย์แพทย์แผน ไทยพนา	สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดอำนาจเจริญ
	เพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตข้าวหอมมะลิเพื่อ ความมั่นคงทาง เศรษฐกิจ	งบพัฒนา จังหวัด งบพัฒนาภาค	-	-	๘,๒๖๙,๙๔๐	๘,๐๐๐,๐๐๐	-	๑๖,๒๖๙,๙๔๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดอำนาจเจริญ
	ส่งเสริมการปลูกพืช ทางเลือกใหม่เพื่อ เศรษฐกิจที่เข้มแข็ง	งบพัฒนา จังหวัด งบพัฒนาภาค	-	-	๓,๕๒๗,๖๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	-	๖,๕๒๗,๖๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	-
	เพิ่มศักยภาพการผลิต พืชผักอินทรีย์	งบพัฒนา จังหวัด งบพัฒนาภาค	-	-	๕,๑๘๑,๓๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๑๕,๑๘๑,๓๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	-
	ผลิตข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์และประมง ตามมาตรฐานเกษตร อินทรีย์	งบพัฒนากลุ่ม จังหวัด	-	๘,๖๒๕,๐๐๐	๘,๖๒๕,๐๐๐	๘,๖๒๕,๐๐๐	๘,๖๒๕,๐๐๐	๓๔,๕๐๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด กรมการข้าว สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตร
	เมืองปศุสัตว์โคเนื้อ เพื่อการค้า	งบพัฒนา จังหวัด งบพัฒนาภาค	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๕๘,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงานปศุ สัตว์จังหวัด	-
			-			๘,๐๐๐,๐๐๐			อำนาจเจริญ	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีและข้าวหอมมะลิอินทรีย์	งบพัฒนาจังหวัด	๕๑,๕๗๘,๗๐๐	-	-	-	-	-	๕๑,๕๗๘,๗๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอำนาจเจริญ
	เมืองอุตสาหกรรมข้าวหอมมะลิอินทรีย์	งบพัฒนาจังหวัด	-	๒๒,๐๗๓,๐๐๐	-	-	-	-	๒๒,๐๗๓,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดอำนาจเจริญ
	เมืองธรรมเกษตรสีเขียวทั้งจังหวัด (Total Green City)	งบพัฒนาจังหวัด	-	-	-	๕๗,๙๓๘,๔๐๐	๕๗,๙๓๘,๔๐๐	๑๑๖,๐๘๙,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ	-	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	พัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม และส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	งบพัฒนา กลุ่มจังหวัด	-	๙,๐๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐	๓๖,๐๐๐,๐๐๐	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร สถาบันการศึกษา และอุดมศึกษา	สำนักงานเกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด กรมการข้าว อุตสาหกรรมจังหวัด
	ส่งเสริมสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปสินค้าเกษตร และสร้างผู้ประกอบการใหม่	งบพัฒนา กลุ่มจังหวัด	-	๖,๗๕๐,๐๐๐	๖,๗๕๐,๐๐๐	๖,๗๕๐,๐๐๐	๖,๗๕๐,๐๐๐	๒๗,๐๐๐,๐๐๐	สถาบันการศึกษา และอุดมศึกษา สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัด	สำนักงานเกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด กรมการข้าว อุตสาหกรรมจังหวัด
	เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป จังหวัดอำนาจเจริญ	งบพัฒนา ภาค	-	-	-	๒,๓๐๐,๐๐๐	๒,๓๐๐,๐๐๐	๔,๖๐๐,๐๐๐	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัด อำนาจเจริญ	-
	ท่องเที่ยวเชิงเกษตรไม้ผลครบวงจร	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	-	๑๕,๒๑๙,๙๐๐	๑๕,๒๑๙,๙๐๐	๓๐,๔๓๙,๘๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	สำนักงานสภาเกษตรกร จังหวัดอำนาจเจริญ
	ท่องเที่ยวเชิงแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรครบวงจร	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	-	๑๐,๗๓๕,๒๐๐	๑๐,๗๓๕,๒๐๐	๒๑,๔๗๐,๔๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	สำนักงานสภาเกษตรกร จังหวัดอำนาจเจริญ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
กลยุทธ์ที่ ๑ ขยายผล การทำกรเกษตร ตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	พัฒนาอาชีพการเกษตร ต้นแบบตามแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียง	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	๓,๑๒๗,๘๐๐	-	-	๓,๑๒๗,๘๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	-
	ส่งเสริมการผลิตสินค้า เกษตรปลอดภัยตาม แนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	งบพัฒนา จังหวัด	๗,๐๕๒,๘๐๐	-	-	-	-	๗,๐๕๒,๘๐๐	สำนักงานเกษตร และสหกรณ์ จังหวัด อำนาจเจริญ	สำนักงานปศุสัตว์ อำนาจเจริญ สำนักงานประมงจังหวัด อำนาจเจริญ
กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนา องค์ความรู้ของ เกษตรกรสู่เกษตรกร มืออาชีพ (Smart Farmer) กลยุทธ์ที่ ๓ สร้าง ความเข้มแข็งและ เชื่อมโยงเครือข่าย ของเกษตรกรและ สถาบันเกษตรกร	พีชผักชุมชนคุณภาพ เพื่อชีวิตที่ดี	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	-	๙,๘๖๐,๔๐๐	๙,๘๖๐,๔๐๐	๑๙,๗๒๐,๘๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	สำนักงานสภาเกษตรกร จังหวัดอำนาจเจริญ
	พัฒนานวัตกรรมดิจิทัล เพื่อการเกษตรแห่ง อนาคต	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	-	๕,๑๓๒,๐๐๐	๕,๑๓๒,๐๐๐	๑๐,๒๖๔,๐๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	สำนักงานสภาเกษตรกร จังหวัดอำนาจเจริญ
	เมืองเกษตรกรุ่นใหม่ แห่งอนาคต	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	-	๑๘,๑๖๘,๕๐๐	๑๘,๑๖๘,๕๐๐	๓๖,๓๓๗,๐๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	สำนักงานสภาเกษตรกร จังหวัดอำนาจเจริญ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาภาคการเกษตรสู่เกษตรกรรมยั่งยืน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ	ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	งบพัฒนาจังหวัด	-	-	๙,๕๒๘,๖๐๐	-	-	๙,๕๒๘,๖๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอำนาจเจริญ สำนักงานประมงจังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ
กลยุทธ์ที่ ๒ ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร	พลังงานทดแทนเพื่อการเกษตรและชุมชน	งบพัฒนาจังหวัด	-	-	-	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงานพลังงานจังหวัดอำนาจเจริญ	-
	ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจในพื้นที่ปลูกไม้ยางพาราและพื้นที่เกษตรกรรม	งบพัฒนาจังหวัด	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	ศูนย์ป่าไม้อำนาจเจริญ	-
	ส่งเสริมเกษตรกรปลูกและบำรุงไม้เศรษฐกิจ (ไม้โตเร็ว)	งบพัฒนาจังหวัด	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๒,๐๐๐,๐๐๐	องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนา ระบบการบริหาร จัดการน้ำอย่างมี ประสิทธิภาพ	บริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำเพื่อการ ใช้ประโยชน์อย่าง สมดุลและยั่งยืน	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	๘,๙๑๑,๕๐๐	-	-	๘,๙๑๑,๕๐๐	อำเภอเมืองอำเภอ ปทุมราชวงศา อำเภอพนา	-
	ขุดเจาะบ่อบาดาลและ สูบน้ำด้วยพลังงาน แสงอาทิตย์เพื่อ การเกษตรของชุมชน	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จังหวัดอำนาจเจริญ	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่
	บริหารจัดการน้ำทั้ง ระบบเพื่อความมั่นคง เศรษฐกิจ และคุณภาพ ชีวิต	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	๗๔,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๗๔,๐๐๐,๐๐๐	โครงการ ชลประทาน อำนาจเจริญ	-
	เก็บกักน้ำและกระจาย น้ำเพื่อการเกษตร	งบพัฒนา จังหวัด	๕๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๕๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการ ชลประทาน อำนาจเจริญ	-
	สร้างแก้มลิงตลอดลุ่ม น้ำย่อยและลุ่มน้ำสาขา	งบพัฒนา จังหวัด	-	๑๘,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	๑๘,๕๐๐,๐๐๐	โครงการ ชลประทาน อำนาจเจริญ	-
	เพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อพื้นที่ปลูกข้าวหอม มะลิอินทรีย์และข้าว หอมมะลิคุณภาพ	งบพัฒนา จังหวัด	-	๗๙,๗๐๐,๐๐๐	-	-	-	๗๙,๗๐๐,๐๐๐	โครงการ ชลประทาน อำนาจเจริญ	-
	สร้างอ่างเก็บน้ำเพื่อ สนับสนุนพื้นที่ เกษตรกรรม	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการ ชลประทาน อำนาจเจริญ	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	พัฒนาระบบกระจาย น้ำบาดาลเพื่อ การเกษตรพื้นที่ ประสบภัยแล้ง	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	๑๖,๕๕๒,๖๐๐	-	-	๑๖,๕๕๒,๖๐๐	สำนักทรัพยากรน้ำ บาดาล เขต ๑๑	-
	สร้างระบบธนาคารน้ำ ส่งเสริมภาคเกษตร และอุปโภค	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จังหวัดอำนาจเจริญ	-

ส่วนที่ ๖
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรโดยใช้ตลาดนำการผลิต
กลยุทธ์ที่ ๑ จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
กลยุทธ์ที่ ๒ สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันด้านการตลาดสินค้าข้าวหอมมะลิ และสินค้าเกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและ เหตุผล	<p>จังหวัดอำนาจเจริญ เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีแห่งหนึ่งของประเทศไทย ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาข้าว จังหวัดอำนาจเจริญจึงกำหนดให้ข้าวหอมมะลิเป็นพืชยุทธศาสตร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาตลอดห่วงโซ่ ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ และกำหนดวิสัยทัศน์ “เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน” เพื่อการบรรลุเป้าหมายได้มีแนวทางพัฒนากระบวนการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด จากสถานการณ์การผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ของจังหวัดที่มีปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี ประกอบกับในปัจจุบันมีข้าวหอมชนิดอื่นๆ เข้ามาแข่งขันในตลาดข้าวมากขึ้น ประกอบกับแนวโน้มช่องทางการตลาดที่เปลี่ยนไปใช้ระบบโซเชียลมีเดีย และพฤติกรรมผู้บริโภคที่มุ่งเน้นการเข้าถึงข้อมูลเชิงลึก สนใจสุขภาพ รวมถึงการมีส่วนร่วม โดยที่มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม รัฐ เอกชน เกษตรกรสร้างบุคลากรชาวนาที่ตระหนักในคุณค่าและสินค้าของตนเอง พัฒนาการจากผู้ผลิตเป็นผู้จำหน่ายและจัดส่งสินค้าโดยตรงกับผู้บริโภค ใช้ระบบโซเชียลมีเดีย ประเภท Face book, Website, Application เป็นรูปแบบและช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้กับสินค้าข้าวอินทรีย์และผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในกลุ่มผู้ค้าและผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศเป็นอย่างดี</p> <p>จากเหตุข้างต้นสินค้าข้าวหอมมะลิที่เกิดจากแหล่งผลิตภายในจังหวัด เป็นสินค้าที่สร้างรายได้และส่งผลกระทบต่อประชากรส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัด ซึ่งมีอาชีพเป็นเกษตรกรและปลูกข้าวหอมมะลิเป็น พืชหลัก จึงจำเป็นต้องมีการดำเนินกิจกรรมด้านการตลาดที่สอดคล้องกับการผลิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจในการประกอบอาชีพให้กับ เกษตรกรผู้เพาะปลูกข้าวหอมมะลิกลุ่มผู้บริโภค ผู้ประกอบการค้าข้าว และเพื่อเป็นการรักษาฐานการตลาดที่มีอยู่เดิม ขยายช่องทางและแสวงหาพันธมิตรทางการตลาดใหม่ รวมทั้งการสร้างความจดจำ และการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสินค้าข้าวหอมมะลิของจังหวัดให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น</p>
๓. วัตถุประสงค์ ของโครงการ	<p>๑) เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพและมาตรฐาน</p> <p>๒) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสินค้าให้มีศักยภาพในการแข่งขัน นำไปสู่การค้าการลงทุนอย่างยั่งยืน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	๓) เพื่อสร้างศักยภาพการแข่งขัน และช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรให้กับเกษตรกร ผู้ประกอบการ
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ ได้รับการพัฒนาศักยภาพทางการตลาด ไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ราย ๒) มูลค่าการจำหน่ายสินค้าข้าวและสินค้าเกษตร ไม่น้อยกว่า ๕ ล้านบาท
๔. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอื่นที่มีศักยภาพ
๕. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมและขยายศักยภาพด้านการตลาด
	๑.อบรมเชิงปฏิบัติการ การสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรด้วยการแปรรูปผลิตภัณฑ์ จำนวน ๒ รุ่นๆละ ๒ วัน ๕๐ คน/ครั้ง ๓๔๐,๐๐๐ บาท ๒.การศึกษาดูงานเชื่อมโยงเครือข่ายการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย และสินค้าอำนาจเจริญของเกษตรกร ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ครั้ง ๒๐ คน ๔ วัน ๓ คืน ๑๓๐,๐๐๐ บาท ๓.การพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ด้วยการตรวจรับรองมาตรฐานโรงสีข้าวอินทรีย์ ๔ โรง ๘๐,๐๐๐ บาท ๔.การพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ด้วยการตรวจรับรองโรงสีที่ผลิตและจัดจำหน่ายข้าวหอมมะลิที่ได้มาตรฐาน จำนวน ๒๐ ราย ๕๐,๐๐๐ บาท ๕.การจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้า/เจรจาจับคู่ธุรกิจ (Road Show) เพื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์ข้าวหอมมะลิและสินค้าอินทรีย์/ปลอดภัย ณ จังหวัดภาคกลาง/ตะวันออก/ใต้ จำนวน ๓ ครั้งๆละ ๓ วัน ๑๐ คูหา/ครั้ง ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท ๖.การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ (วีดิทัศน์/เอกสาร/ป้ายรับรองร้านอาหาร/โปรโมท Website/Facebook) ๑๒๐,๐๐๐ บาท ๗.การบริหารงานและติดตามโครงการ ๗.๑ ค่าใช้จ่ายในการสำรวจ เตรียมความพร้อม และติดตามการดำเนินงานสำหรับเจ้าหน้าที่ ๕๐,๐๐๐ บาท ๗.๒ ค่าวัสดุสำนักงานฯสำหรับการใช้ในการดำเนินงานโครงการฯ ๓๐,๐๐๐ บาท
๖. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอำนาจเจริญ
๗. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓
๘. งบประมาณ	๒,๖๐๐,๐๐๐.- บาท (งบประมาณจังหวัดอำนาจเจริญ)
๙. ผลผลิต (output)	กลุ่มเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร/กลุ่มผู้ประกอบการ ได้รับการพัฒนาทักษะด้านการผลิต การบริหารจัดการ และมีช่องทางการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น
๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	สินค้าข้าวหอมมะลิและสินค้าเกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย สินค้า Biz Club/OTOP/SMEs ของจังหวัดอำนาจเจริญเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางเพิ่มมากขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรและการแปรรูป
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	กิจกรรมทางการตลาดจัดเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในโซ่อุปทานของสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป การส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาดซึ่งโดยหลักการคือการจัดหาสินค้าที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและราคาสำหรับผู้บริโภคสามารถซื้อได้ และการส่งเสริมทางการตลาดที่มีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ สามารถส่งผลให้สินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ เป็นที่รู้จักของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศและเกิดการซื้อขายสินค้า จะส่งผลให้เกิดการขับเคลื่อนโซ่อุปทานของสินค้าแปรรูปและสินค้าเกษตรอินทรีย์ ทั้งระดับต้นน้ำ (ผู้ผลิตสินค้าและวัตถุดิบ) และกลางน้ำ (ผู้แปรรูปสินค้าเกษตร) ดังนั้น การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมทางการตลาดของสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปจึงมีความจำเป็นและเป็นแนวทางที่สร้างศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจให้กับ กลุ่มจังหวัดฯ ต่อไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมทางการตลาดของผลิตผลการเกษตรอินทรีย์ และสินค้าเกษตรแปรรูป
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้า ผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปและเกษตรอินทรีย์ เป้าหมาย ๔ ปี ร้อยละ ๑๐
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	๑. กิจกรรมการส่งเสริมการตลาดของสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์ เกษตรแปรรูป ๒. การเพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าจำหน่ายของสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	ระบุความเชื่อมโยงของโครงการกับ ๑) ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๐ ปี) : ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ยุทธศาสตร์การ พัฒนาภาค เมืองฯ): การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่าง ยั่งยืน ๓) แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง
๗. ระยะเวลา	๔ ปี
หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลักของ	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการ บรรลุ
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	การจัดกิจกรรมทางการตลาดของสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์เกษตร แปรร
งบประมาณ	๑๑๐,๐๐๐,๐๐๐
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเกษตรจังหวัด, ปศุสัตว์จังหวัด, ประมงจังหวัด, สำนักงานเกษตร และ สหกรณ์จังหวัด, กรมการข้าว, อุตสาหกรรมจังหวัด กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้การรับรองมาตรฐานตามความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เมืองสมุนไพรและการเข้าถึงบริการแพทย์แผนไทยจังหวัดอำนาจเจริญ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพร ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ครอบคลุมการพัฒนาสมุนไพร ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศส่งออกวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพ และผลิตสมุนไพรชั้นนำของภูมิภาคอาเซียน และมูลค่าของวัตถุดิบสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรภายในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑ เท่าตัว ซึ่งทุกภาคส่วนจะต้องสนับสนุนให้เกิดการผลิตสมุนไพรที่มีมาตรฐาน มีคุณภาพ สร้างมูลค่าเพิ่ม เกิดความเชื่อมั่น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสมุนไพรในตลาดทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ นอกจากนี้ยังมีความจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพการแปรรูปของโรงงานผลิตยาสมุนไพรให้สอดคล้องกับกำลังการผลิตของเครือข่ายผู้เพาะปลูกสมุนไพรที่มีแนวโน้มสูงขึ้นตามความต้องการของตลาด ทั้งในส่วนตลาดสมุนไพรแปรรูป เช่น สมุนไพรแห้ง สมุนไพรผง หรือสารสกัดจากสมุนไพร และตลาดผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร ตลอดจนการพัฒนาการวิจัย การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร และเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวสอดคล้องกับแผนแม่บทการพัฒนาสมุนไพรไทยตามโครงการพัฒนา “เมืองสมุนไพร (Herbal City)”
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๓.๑ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้จากการเพาะปลูกพืชสมุนไพรใช้ประกอบสัมมาอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนอย่างยั่งยืน ๓.๒ เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร ให้สามารถแข่งขันกับตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ๓.๓ เพื่อพัฒนาคุณภาพการให้บริการแพทย์แผนไทย
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรเด่นของจังหวัด อย่างน้อย ๒ รายการ ๒. มีผู้ให้บริการแพทย์แผนไทยพอเพียงกับความต้องการ
๔. พื้นที่เป้าหมาย	ศูนย์แพทย์แผนไทยพนา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ
๕. กิจกรรมหลัก	
๕.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร จากกลุ่มเกษตรกร ๕๗๑,๐๐๐ บาท ศูนย์แพทย์แผนไทยพนา อำเภอพนา โรงพยาบาลพนาและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ

๕.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมกลุ่มผู้เพาะปลูกพืชสมุนไพรเพื่อการผลิต จัดซื้อสมุนไพรจากกลุ่ม วิชาทกิจชุมชนเพื่อนำผลิตยาสมุนไพร ๕๐๐,๐๐๐ บาท ศูนย์แพทย์แผนไทยพนา อำเภอพนา โรงพยาบาลพนาและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ
๕.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพด้านการแพทย์แผนไทย ๖๐๐,๐๐๐ บาท ศูนย์แพทย์แผนไทยพนา อำเภอพนา โรงพยาบาลพนาและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ
๕.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	หมู่บ้านสมุนไพรต้นแบบ ๔๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอกุดชุมห่อ
๖. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์แพทย์แผนไทยพนา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ
๗. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓
๘. งบประมาณ	๒,๐๗๑,๐๐๐ บาท
๙. ผลผลิต (output)	๑. มีพื้นที่ปลูกสมุนไพรเพิ่มมากขึ้น ๒. เกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรมีรายได้มากขึ้น ๓. มีผู้ให้บริการแพทย์แผนไทยที่มีคุณภาพ ๔. ประชาชนสามารถใช้สมุนไพรรักษาอาการเจ็บป่วยเล็กน้อยได้
๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรเด่นของจังหวัด อย่างน้อย ๒ รายการ ๒. มีผู้ให้บริการแพทย์แผนไทยพอเพียงกับความต้องการ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เน้นให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นโดยกำหนดเป้าหมายรายได้ต่อหัวมากกว่า ๑๕,๐๐๐ USD/คน/ปี และมีอัตราการขยายตัวของ GPP เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี และแผนการพัฒนามาถ</p> <p>ตะวันออกเฉียงเหนือ มีเป้าหมายสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยมุ่งเน้นแก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและสร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใน ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) มีเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ “เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน” ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาการผลิต และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ อาหารปลอดภัย และยกระดับสู่การเป็นเมืองสมุนไพร</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๐๕๗,๔๙๗ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๒,๐๕๗,๕๓๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา ๙๘๗,๖๘๔ พื้นที่พืชไร่ ๒๐๔,๔๑๙ ไร่ พืชสวน ๗๙,๖๓๓ พืชผัก ๔,๙๑๖ ไร่ ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ๖๙,๑๓๑ ไร่ และพื้นที่อื่นๆ ๗๑๑,๗๔๘ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาและเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยจังหวัดอำนาจเจริญ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ๑) พัฒนาคุณภาพเกษตรกร สู่เกษตรกรมืออาชีพ ที่พึ่งตนเอง ๒) การพัฒนาการผลิตการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ และเมืองอาหารปลอดภัย</p> <p>๓) พัฒนาจังหวัดสู่เมืองไม้ผล พืชเศรษฐกิจ ที่มีคุณภาพ และครบวงจร ๔) และสร้างโอกาสทางการค้าและตลาดแก่ผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดที่แข่งขันได้</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๑,๓๓๑,๐๐๐ ไร่เป็น</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>พื้นที่ปลูกข้าว ๙๘๗,๖๘๔ ไร่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ในปลูกข้าวหอมมะลิและอยู่ในเขตอาศัยน้ำฝนเกือบทั้งหมด สถานการณ์ปัจจุบันสภาพปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของประเทศไม่มั่นคง ผกผันเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมกรทำนาของชาวนาเกษตรกรเปลี่ยนไปในทางที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการ รวมถึงชาวนารุ่นใหม่ของจังหวัด ขาดความรู้ ความเข้าใจและขาดความชำนาญในการนำเทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสมมาใช้ในการผลิตข้าวให้ได้คุณภาพ อีกทั้งยังต้องเสี่ยงต่อเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล ฝนทิ้งช่วง โรคแมลง ซึ่งเป็นสาเหตุให้ได้ผลผลิตต่อไร่ค่อนข้างต่ำ คุณภาพข้าวไม่ได้มาตรฐาน เกษตรกรผู้ผลิตจึงมีรายได้ต่ำ ดังนั้นเห็นควรให้มีการส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิตามมาตรฐานเกษตรที่ดีที่เหมาะสมและได้รับการรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์ ด้วยการติดอาวุธทางปัญญาให้กับเกษตรกรที่รวมกลุ่มกันและปรับปรุงพัฒนาความสมบูรณ์ของดิน การกระจายการผลิตในไร่นาให้เกื้อกูลซึ่งกันและกัน ประกอบกับการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในการผลิต พัฒนาความรู้และทักษะในการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดี การตรวจรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์ ตลอดจนเชื่อมโยงการผลิตและการตลาดข้าวหอมมะลิ เพื่อสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกรให้สามารถผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีและข้าวหอมมะลินทรีย์ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป</p>
<p>๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>๑. เพื่อพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญให้เป็นเมืองผลิตข้าวหอมมะลินทรีย์ที่สร้างรายได้แก่จังหวัด และรายได้แก่เกษตรกร</p> <p>๒. เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งในการพัฒนาเมืองให้เป็นแหล่งอาหารปลอดภัย มีมาตรฐาน มีคุณภาพ มีมูลค่า และแข่งขันได้</p>
<p>๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ</p>	<p>๑. ผลผลิตต่อไร่ข้าวหอมมะลิของเกษตรกรรายใหม่เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๔๕๐ กิโลกรัมต่อไร่</p> <p>๒. จำนวนแปลงที่ขอขึ้นตรวจรับรองมาตรฐานอินทรีย์ได้รับการรับรองไม่น้อยกว่า ๙๐๐ แปลง</p>
<p>๕. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>จังหวัดอำนาจเจริญ</p>
<p>๖. กิจกรรมหลัก</p>	
<p>๖.๑ กิจกรรมหลัก ๑ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ</p>	<p><u>กิจกรรมย่อย</u></p> <p>๑) สร้างการรับรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวหอมมะลิ</p> <p>๒) ส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลินทรีย์ในพื้นที่แปลงใหญ่</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
หน่วยงานรับผิดชอบหลัก สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ หน่วยงานรับผิดชอบร่วม สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ	๓) ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และการจัดการดินปุ๋ยเพื่อการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์สู่มาตรฐาน ๕) ส่งเสริมการผลิตและประชาสัมพันธ์การตลาดข้าวหอมมะลิอินทรีย์จังหวัดอำนาจเจริญ ๖) พัฒนาสุขภาพโค-กระบือ เพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์
๗. หน่วยดำเนินงาน	๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ ๒) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓
๙. งบประมาณ	๘,๒๖๙,๙๕๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. ผลผลิตต่อไร่ข้าวหอมมะลิของเกษตรกรเพิ่มขึ้น ๒. จำนวนแปลงที่ยั่งยืนตรวจรับรองมาตรฐานได้รับการรับรองเพิ่มขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรและผู้บริโภค มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการปลูกพืชทางเลือกใหม่เพื่อเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เน้นให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นโดยกำหนดเป้าหมายรายได้ต่อหัวมากกว่า ๑๕,๐๐๐ USD/คน/ปี และมีอัตราการขยายตัวของ GDP เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี และแผนการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเป้าหมายสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง โดยมุ่งเน้นแก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและสร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใน ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) มีเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ “เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน” ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาการผลิต และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ อาหารปลอดภัย และยกระดับสู่การเป็นเมืองสมุนไพร</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๐๕๗,๔๙๗ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๒,๐๕๗,๕๓๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา ๙๘๗,๖๘๔ พื้นที่พืชไร่ ๒๐๔,๔๑๙ ไร่ พืชสวน ๗๙,๖๓๓ พืชผัก ๔,๙๑๖ ไร่ ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ๖๙,๑๓๑ ไร่ และพื้นที่อื่นๆ ๗๑๑,๗๔๘ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาและเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยจังหวัดอำนาจเจริญ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ๑) พัฒนาคุณภาพเกษตรกร สู่เกษตรกรมืออาชีพ ที่พึ่งตนเอง ๒) การพัฒนาการผลิตการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ และเมืองอาหารปลอดภัย ๓) พัฒนาจังหวัดสู่เมืองไม้ผล พืชเศรษฐกิจ ที่มีคุณภาพและครบวงจร ๔) และสร้างโอกาสทางการค้าและตลาดแก่ผลผลิตการเกษตรของจังหวัดที่แข่งขันได้</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญมีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๐๓๙,๙๖๓ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๑,๓๓๓,๔๖๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา ๙๘๗,๖๘๔ ไร่ ทำสวน ๗๙,๖๓๓ ไร่ ทำไร่ ๒๐๔,๔๑๙ ไร่ ไม้ผลไม้ยืนต้น ๖๙,๑๓๑ ไร่</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>และพืชผัก ๔,๙๑๖ ไร่ พื้นที่ทำนาซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของการทำการเกษตร โดยร้อยละ ๘๐ เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (S๓, N) ทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ประกอบกับเกษตรกรในจังหวัดอำนาจเจริญมีอาชีพหลักคือการทำนาเป็นการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว ส่งผลให้เกษตรกรไม่มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ จากสภาพปัญหาดังกล่าว สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ จึงได้กำหนดแนวคิดที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรแบบพืชเชิงเดี่ยว หันมาปลูกพืชหลากหลายหรือปลูกพืชหลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน เพื่อลดความเสี่ยงจากปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำโดยเฉพาะราคาข้าวที่ขึ้นลงตามภาวะตลาดโลก จึงได้เสนอทางเลือกให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนมาปลูกไม้ผลเป็นอาชีพ เนื่องจากไม้ผลเป็นพืชเศรษฐกิจที่สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรที่ทำสวนผลไม้ ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับ การปลูกข้าวในพื้นที่ ๑ ไร่ ไม้ผลจะได้ผลตอบแทนสูงกว่า สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญจึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น โดยได้พิจารณาแล้วว่า มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง เป็นมะม่วงที่นิยมรับประทานสุก ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น เป็นมะม่วงที่ผลสุกมีสีเหลืองทองสวยงาม เนื้อมีสีเหลืองอมครีม เนื้อแน่นปานกลาง มีความนุ่มและรสหวาน นิยมรับประทานเป็นผลไม้สุกหรือใช้ทำขนมหวาน อาทิ ข้าวเหนียวมะม่วง ไอศกรีม เป็นต้น อีกทั้งต้นมะม่วงปลูกง่าย ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วเป็นพันธุ์ที่ออกดอกดก ติดผลปานกลาง สามารถปลูกได้ในทุกพื้นที่ เจริญเติบโตเร็ว ต้านทานต่อโรคและแมลง รวมถึงตอบสนองดีต่อการบังคับให้ออกนอกฤดูได้ดี</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรได้ปลูกไม้ผลพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ในการเสริมสร้างรายได้</p> <p>๒. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีองค์ความรู้และประสบการณ์มาปรับใช้ในการปลูกพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ในพื้นที่</p>
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	๑. มีพื้นที่ปลูกไม้ผลเพิ่มขึ้น จำนวน ๗๕ ไร่
๕. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดอำนาจเจริญ
๖. กิจกรรมหลัก	
๖.๑ กิจกรรมหลัก ๑ : ส่งเสริมการปลูกพืชทางเลือกใหม่เพื่อ	<p>กิจกรรมย่อย</p> <p>๑) อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรและสนับสนุนปัจจัยการผลิต</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
เศรษฐกิจที่เข้มแข็ง หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงาน เกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ	๒) ศึกษาดูงานแปลงปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ๓) อบรมให้ความรู้และศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการผลผลิตและการตลาดของมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ๔) จัดทำแปลงสาธิตการปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง
๗. หน่วยดำเนินงาน	๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓
๙. งบประมาณ	๓,๕๒๗,๖๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. พื้นที่ปลูกไม้ผลเพิ่มขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรต้นแบบมีองค์ความรู้และเรียนรู้ประสบการณ์ในการปลูกไม้ผลพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ ๒. เกษตรกรต้นแบบ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรผู้สนใจได้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เพิ่มศักยภาพการผลิตพืชผักอินทรีย์
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เน้นให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นโดยกำหนดเป้าหมายรายได้ต่อหัวมากกว่า ๑๕,๐๐๐ USD/คน/ปี และมีอัตราการขยายตัวของ GPP เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี และแผนการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเป้าหมายสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยมุ่งเน้นแก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้ต่ำเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและสร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใน ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) มีเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ “เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน” ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาการผลิต และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ อาหารปลอดภัย และยกระดับสู่การเป็นเมืองสมุนไพร</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๐๕๗,๔๙๗ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๒,๐๕๗,๕๓๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา ๙๘๗,๖๘๔ พื้นที่พืชไร่ ๒๐๔,๔๑๙ ไร่ พืชสวน ๗๙,๖๓๓ พืชผัก ๔,๙๒๖ ไร่ ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ๖๙,๑๓๑ ไร่ และพื้นที่อื่นๆ ๗๑๑,๗๔๘ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาและเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยจังหวัดอำนาจเจริญ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ๑) พัฒนาคุณภาพเกษตรกร สู่เกษตรกรมืออาชีพ ที่พึ่งตนเอง ๒) การพัฒนาการผลิตการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ และเมืองอาหารปลอดภัย ๓) พัฒนาจังหวัดสู่เมืองไม้ผล พืชเศรษฐกิจ ที่มีคุณภาพและครบวงจร ๔) และสร้างโอกาสทางการค้าและตลาดแก่ผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดที่แข่งขันได้</p> <p>ปัจจุบันผู้บริโภคเห็นความสำคัญต่อการบริโภคผักที่มีความปลอดภัยโดยเฉพาะผักอินทรีย์ที่ได้มาตรฐานระดับสากล เนื่องจากเหตุผลทางด้านสุขภาพการเจ็บไข้ได้ป่วยอันเกิดจากการบริโภคผักที่</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ปนเปื้อนสารเคมี ที่มีจำหน่ายตามท้องตลาดทั่วไป ทำให้ความต้องการบริโภคผักอินทรีย์มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในทุกๆ ปี จากการสำรวจด้านการตลาดผักอินทรีย์ของห้างสรรพสินค้าและร้านอาหารในกรุงเทพฯ พบว่ามีความต้องการทางตลาดเป็นปริมาณ ๔,๐๐๐ กิโลกรัมต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ติดต่อขอรับซื้อ) ขณะที่เกษตรกรผู้ผลิตผักอินทรีย์จังหวัดอำนาจเจริญ มีกำลังการผลิตได้เพียงสัปดาห์ละ ๑,๒๐๐ กิโลกรัม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การตลาดผักอินทรีย์ของห้างสรรพสินค้าและร้านอาหารในกรุงเทพฯ มีความต้องการผักอินทรีย์เพิ่มปริมาณ ๒,๘๐๐ กิโลกรัมต่อสัปดาห์ หรือประมาณ ๑๑,๒๐๐ กิโลกรัมต่อเดือน ซึ่งเกษตรกรไม่สามารถส่งผักจำหน่ายได้ นี่คือนโยบายของการเกษตรยุคใหม่ ที่ใช้การตลาดนำการผลิต ซึ่งจะสามารถแก้ไขปัญหาการตลาดของอาชีพเกษตรกรได้ เกษตรกรสามารถมีรายได้ที่มั่นคงได้โดยเฉพาะการผลิตผักอินทรีย์ที่ได้รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในระดับสากล สามารถจำหน่ายในราคาที่สูงกว่าผักทั่วไปได้ ถือเป็นภาระระดับเกษตรกรไปสู่ผู้ประกอบการได้ในอนาคต</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพและยกระดับการผลิตพืชผักอินทรีย์ ๒. เพื่อเพิ่มพื้นที่ในการผลิตพืชผักอินทรีย์ให้เพียงพอต่อการบริโภคและจำหน่าย
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐ ๒. ปริมาณพื้นที่ผลิตพืชผักอินทรีย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น (วัดจากค่าเป้าหมายโครงการ) ร้อยละ ๘๐
๕. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดอำนาจเจริญ
๖. กิจกรรมหลัก	
<p>๖.๑ กิจกรรมหลัก ๑ : เพิ่มศักยภาพการผลิตพืชผักอินทรีย์</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ</p>	<p>กิจกรรมย่อย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) สร้างการรับรู้แก่ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ๒) คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรเป้าหมายดำเนินการ ๓) การสร้างการรับรู้และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการผลิตพืชผักอินทรีย์ ๔) สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และปัจจัยการผลิตต้นแบบในการผลิตผักอินทรีย์ครบวงจร ๕) ตรวจรับรองมาตรฐานผักอินทรีย์ (แปลงใหม่) ๖) สัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตพืชผักอินทรีย์

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. หน่วยดำเนินงาน	๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓
๙. งบประมาณ	๕,๑๘๑,๓๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. พืชผักอินทรีย์มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และปลอดภัย ๒. มีพื้นที่ทำการผลิตพืชผักอินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๒๐ ไร่ ๓. มีแหล่งเรียนรู้ด้านการเพิ่มศักยภาพและยกระดับการผลิตพืชผักอินทรีย์
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรและผู้บริโภค มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ๓. ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นในสินค้าพืชผักอินทรีย์ของจังหวัดอำนาจเจริญ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการผลิตข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์และประมงตามมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>การทำการเกษตรตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เป็นแนวทางที่ได้ กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง ๒ ว่าเป็นแนวทางสำคัญที่สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า เกษตร ซึ่งแนวทาง ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับกรอบการพัฒนา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ จะเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตร ไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และ อาหารปลอดภัย ในปัจจุบันพื้นที่ กลุ่มจังหวัดฯ ได้มีการปลูกข้าวหอมมะลิ ตามมาตรฐานเกษตร อินทรีย์ โดยได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจาก ภาคส่วนที่ เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามสินค้าเกษตรอื่นที่ได้รับ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ยังมีจำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับข้าวหอม มะลิ ดังนั้น การเพิ่มผลผลิตของข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์ และประมงให้ได้ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์จึงมีความจำเป็นและจะ ส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้น ของมูลค่าสินค้า ตลอดจนการเพิ่มศักยภาพ การแข่งขันทางเศรษฐกิจ ของกลุ่มจังหวัดฯ</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์ และ ประมง ที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของ โครงการ	จำนวนพื้นที่ผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์และสินค้าเกษตรอินทรีย์อื่นๆ ที่ได้ มาตรฐาน เป้าหมาย ๑๐๐,๐๐๐ ไร่
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	<p>๑. จำนวนพื้นที่ผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์และสินค้าเกษตรอินทรีย์ อื่นๆ ที่ได้มาตรฐาน</p> <p>๒. มูลค่าของสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้นภายหลังจากการทำการเกษตร</p>
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	<p>ระบุมความเชื่อมโยงของโครงการกับ</p> <p>๑) ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๐ ปี) : ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถใน การแข่งขัน</p> <p>๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ยุทธศาสตร์การ พัฒนาภาค เมืองฯ): การสร้างความเข้มแข็งทาง เศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน</p> <p>๓) แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : การเพิ่มศักยภาพการ ผลิตสินค้า เกษตรไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และอาหาร ปลอดภัย</p>
๗. ระยะเวลา	๔ ปี
๘. กิจกรรมหลักของโครงการ	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้ โครงการ บรรลุวัตถุประสงค์และสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

<p>๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑</p>	<p>การจัดตั้งสถาบันเกษตรอินทรีย์ระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แนวทางการดำเนินงาน:</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดการทำเกษตรอินทรีย์ทั้งระบบ ทั้งการสร้างระบบตรวจสอบ ระบบควบคุมภายใน การให้คำปรึกษา (Mentoring/Coaching) - ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต และการตรวจรับรองมาตรฐาน และการวิจัยและพัฒนา - พัฒนาการขอมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม โดยให้มาตรฐานที่กำหนดขึ้นสอดคล้องกับกับมาตรฐานของ มกท. เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่มาตรฐานสากล - กำหนดมาตรการกระตุ้นและแรงจูงใจในการขยายพื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ (เช่น มาตรการด้านราคา) - พัฒนาบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นผู้ตรวจสอบเพื่อ ขอมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้
<p>งบประมาณ</p>	<p>๕๐,๐๐๐,๐๐๐</p>
<p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>สำนักงานเกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด</p>
<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด กรมการข้าว สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร</p>
<p>๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒</p>	<p>การสนับสนุนการพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา</p> <p>แนวทางการดำเนินงาน:</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาน้ำบาดาล - การจัดตั้งกองทุนแหล่งน้ำ เพื่อใช้เป็นแหล่งทุนหมุนเวียนให้เกษตรกรกู้และ/หรือให้เปล่าสำหรับนำไปพัฒนาแหล่งน้ำของตนเอง - การใช้พลังงานทดแทน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ ในกิจกรรมทางการเกษตร
<p>งบประมาณ:</p>	<p>๘๐,๐๐๐,๐๐๐</p>
<p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>สำนักงานชลประทาน</p>
<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>สำนักงานเกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด สำนักงานเกษตร และสหกรณ์จังหวัด กรมการข้าว สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร</p>

๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓	<p>การพัฒนาการผลิตข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ประมงและ ปศุสัตว์ที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดฯให้ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ แนวทางการดำเนินงาน:</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มพื้นที่การผลิตและผลผลิตต่อไร่ (หรือต่อแปลงฟาร์ม) ของข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ประมงและปศุสัตว์ที่สำคัญตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ - กำหนดมาตรการด้านการลดต้นทุน/ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เช่น ลดต้นทุน - ส่งเสริมการรวมกลุ่มและการเข้าถึงแหล่งทุนและเทคโนโลยีต่างๆ ด้านการเกษตรของผู้ผลิตและผู้ประกอบการ
งบประมาณ:	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานเกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเกษตรจังหวัด,ปศุสัตว์จังหวัด,ประมงจังหวัด, สำนักงานเกษตร และสหกรณ์จังหวัด กรมการข้าว สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเมืองปศุสัตว์โคเนื้อเพื่อการค้า
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ โดยคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.ป.ภ.) ให้ความสำคัญเห็นชอบแผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ คือ พัฒนาอิสานสู่มิติใหม่ให้เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากร จึงได้จัดทำโครงการฯ ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อเพื่อการค้า เพื่อสร้างอาชีพสร้างรายได้ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในซึ่งเกษตรกรจะมีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ๒. เพื่อปรับระบบการเลี้ยงโคเนื้อสู่มาตรฐานสามารถแข่งขันได้ ๓. เพื่อส่งเสริมการผลิต การจำหน่ายโคเนื้อ
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรมีการรวมกลุ่มผลิตโคเนื้อ ๒. เกษตรกรปรับระบบการเลี้ยงโคเนื้อสู่มาตรฐานฟาร์ม ๓. เกษตรกรได้รับการปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ๔. เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตโคเนื้อพันธุ์ดี และมูลโคภายใต้ตราสินค้าของกลุ่ม
๕. ความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาภาค	ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใน ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๖. กิจกรรมหลักสำคัญของโครงการ	๑. จัดตั้งกลุ่ม จำนวน ๑๔ กลุ่ม ๆ ละ ๓๐ คน รวม ๔๒๐ คน ในพื้นที่ ๗ อำเภอๆ ละ ๒ กลุ่ม ๒. จัดฝึกอบรมหลักสูตรการผลิตโคเนื้อ มาตรฐานฟาร์มโคเนื้อ ตลาดโคเนื้อและการเพิ่มมูลค่าจากมูลโค ๓. ปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อโดยวิธีผสมเทียม ๔. จัดตั้งศูนย์ผลิตและกระจายอาหาร (Feed Center) ๕. การปรับระบบการเลี้ยงสู่มาตรฐานฟาร์มโคเนื้อ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๔
๙. งบประมาณ	๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. เกษตรกรมีการรวมกลุ่มผลิตโคเนื้อ จำนวน ๑๔ กลุ่ม ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อโดยวิธีผสมเทียมไม่น้อย กว่าร้อยละ ๘๐ ๓. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการปรับระบบการเลี้ยงสู่มาตรฐาน

	ฟาร์มโคเนื้อ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรผลิตโคเนื้อพันธุ์ดีมีมาตรฐาน ๒. เกษตรกรมีรายได้จากการขายผลผลิตโคเนื้อ และมูลโคเป็น รายได้
๑๒. ผลสัมฤทธิ์ (Impact)	๓. เกษตรกรมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ราคาสินค้าเกษตรที่ตกต่ำเป็นปัญหาที่สะสมอย่างต่อเนื่องของเกษตรกร รัฐบาลและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้พยายามแก้ปัญหาดังกล่าวมาโดยตลอด แนวทางที่สำคัญหนึ่งคือการแปรรูปผลผลิตเกษตร ซึ่งการแปรรูปเป็นการ เพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า ซึ่งสามารถเห็นได้จากผลิตภัณฑ์แปรรูปเชิงพาณิชย์ และสินค้า OTOP ที่วางจำหน่ายในท้องตลาด ดังนั้น การแปรรูปสินค้า เกษตร โดยเฉพาะในระดับอุตสาหกรรม จึงควรได้รับการส่งเสริมและ สนับสนุนอย่างต่อเนื่องในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ พร้อมกับการส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม การแปรรูป ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ทั้งใน ด้านปริมาณ คุณภาพและอายุการเก็บรักษา
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	ร้อยละของจำนวนผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่ได้รับรองมาตรฐานต่อจำนวน ผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปของกลุ่มจังหวัด ที่ได้รับการตรวจจากหน่วยงาน รับรองมาตรฐาน เป้าหมาย ๔ ปี ร้อยละ ๘๐
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	๑. การเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ๒. การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปผลผลิตการเกษตร ๓. มูลค่าของสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้นภายหลังจากการแปรรูป
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	ระบุมความเชื่อมโยงของโครงการกับ ๑) ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๐ ปี) : ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมืองฯ): การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ๓) แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร แปรรูปไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง
๗. ระยะเวลา	๔ ปี
๘. กิจกรรมหลักของโครงการ	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์และสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	<p>การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรแปรรูปให้มีรูปลักษณ์ คุณภาพและอายุการเก็บรักษาตามความต้องการของตลาด</p> <p>แนวทางการดำเนินงาน:</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผลผลิตทางการเกษตรที่มีศักยภาพ เช่น เครื่องสำอางจากข้าว อาหารเสริมสำเร็จรูปพร้อมทาน ปลาสมักระป๋อง ฯลฯ - สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา การแปรรูปสมุนไพรให้เป็นยาเวชภัณฑ์และเครื่องสำอางฯลฯ
งบประมาณ	๒๔๐,๐๐๐,๐๐๐
ผู้รับผิดชอบ	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร, สถาบันการศึกษาและอุดมศึกษา
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเกษตรจังหวัด,ปศุสัตว์จังหวัด,ประมงจังหวัด, สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด, กรมการข้าว, อุตสาหกรรมจังหวัด กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปสินค้าเกษตร และสร้างผู้ประกอบการใหม่
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปอาหารเป็นปัจจัยที่สำคัญ ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อความสำเร็จทางธุรกิจของอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปปัจจุบัน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา/อุดมศึกษา ได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปอาหารอย่างต่อเนื่อง การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ได้พัฒนาขึ้นไปสู่ผู้ประกอบการ จัดว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้ประกอบการ จะได้ทำการเลือกใช้ทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมและสอดคล้อง กับการดำเนินกิจกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร นอกจากนี้การเพิ่ม จำนวนผู้ประกอบการใหม่ ซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลในการกระตุ้น การพัฒนาทางเศรษฐกิจเป็นการเพิ่มช่องทางในการถ่ายทอดและกระจาย ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปสู่อุปกรณ์ประกอบการ การรับและการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม จะช่วยทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพตามความต้องการ ของตลาด ซึ่งจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมศักยภาพการแข่งขันเชิงธุรกิจ ให้กับผู้ประกอบการ
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูป สินค้าเกษตรไปสู่อุปกรณ์ประกอบการ ๒. เพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ค่านผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	ร้อยละของจำนวนผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่ได้รับรองมาตรฐานต่อจำนวน ผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปของกลุ่มจังหวัด ที่ได้รับการตรวจจากหน่วยงาน รับรองมาตรฐาน เป้าหมาย ๔ ปี ร้อยละ ๘๐
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	๑. ผู้ประกอบการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม และสามารถ นำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ๒. การเพิ่มขึ้นของผู้ประกอบใหม่ค่านผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	ระบุมความเชื่อมโยงของโครงการกับ ๑) ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๐ ปี) : ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมืองฯ): การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ๓) แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร แปรรูปไปสู่อุปกรณ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง
๗. ระยะเวลา	๔ ปี
๘. กิจกรรมหลักของโครงการ	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการ บรรลุวัตถุประสงค์และสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	<p>โครงการ: การส่งเสริมสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านสินค้าเกษตร แนวทางการดำเนินงาน:</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างเทคนิคหรือช่องทางการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม การแปรรูปอาหารให้เข้าถึงผู้ประกอบการ - การส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการเพื่อรับการถ่ายทอดและ ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
งบประมาณ	๘๐,๐๐๐,๐๐๐
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด, สำนักงานเกษตรจังหวัด, สถาบันการศึกษา และอุดมศึกษา
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเกษตรจังหวัด, ปศุสัตว์จังหวัด, ประมงจังหวัด, สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด, กรมการข้าว, อุตสาหกรรมจังหวัด กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒	<p>โครงการ: การสร้างผู้ประกอบการใหม่ด้านผลิตภัณฑ์แปรรูป</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมความรู้ด้านภาวะผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) ให้กับผู้ประกอบการและเกษตรกร - ประสานความร่วมมือหรือการจับคู่เงินทุนทางธุรกิจ (matching funding) ระหว่างผู้ประกอบการใหม่และผู้พัฒนาเทคโนโลยีและ นวัตกรรมการแปรรูปอาหาร - การสนับสนุนเงินทุนบางส่วนให้กับผู้ประกอบการได้เริ่มต้นธุรกิจ
งบประมาณ	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐
ผู้รับผิดชอบ	สถาบันการศึกษาและอุดมศึกษา สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเกษตรจังหวัด, ปศุสัตว์จังหวัด, ประมงจังหวัด, สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด, กรมการข้าว, อุตสาหกรรมจังหวัด กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป จังหวัดอำนาจเจริญ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน การแข่งขันทางการค้านับวันทวีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลาง ขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนของจังหวัดอำนาจเจริญ ไม่สามารถที่จะแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหญ่ได้ เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดวิสัยทัศน์ทางการตลาด และกระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ รวมถึงการใช้ตราสินค้า ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ภาครัฐควรให้การสนับสนุน ในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ การออกแบบและสร้างต้นแบบฉลากหรือบรรจุภัณฑ์ที่ถูกต้องและเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สอดคล้องกับความต้องการของตลาด อันนำมาซึ่งการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและสร้างยอดขายให้สูงขึ้นได้ เป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชนของจังหวัดอำนาจเจริญได้อย่างยั่งยืนอีกทางหนึ่งด้วย</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อส่งเสริมการเกษตรให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน นอกจากการพัฒนาการผลิตวัตถุดิบเบื้องต้นแล้ว จำเป็นจะต้องมีการต่อยอดโดยส่งเสริมให้มีการแปรรูปวัตถุดิบให้มีมูลค่าสูงขึ้นก่อนจำหน่าย จึงจะเป็นการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน</p> <p>๒. เพื่อพัฒนาและยกระดับการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ ให้ถูกต้องและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด</p> <p>๓. เพื่อพัฒนาทักษะและองค์ความรู้เชิงคุณภาพแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอำนาจเจริญ</p> <p>๔. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ในจังหวัดอำนาจเจริญในการพัฒนาการตลาดเชิงรุก</p> <p>๕. ขยายโอกาสทางการตลาด ทั้งในและต่างประเทศ</p>
๔. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	<p>๑. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอำนาจเจริญได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และต้นแบบบรรจุภัณฑ์ จำนวน ๑๐ ผลิตภัณฑ์</p> <p>๒. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอำนาจเจริญ มีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และรูปแบบบรรจุภัณฑ์ จำนวน ๑๐ ราย</p>
๕. ความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาภาค	<p>๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี - ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ยุทธศาสตร์</p>

	<p>การพัฒนาภาค เมืองฯ) - ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน</p> <p>๓) ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด - การเพิ่มมูลค่าข้าวหอมมะลิ ผลผลิตทางการเกษตร ปศุสัตว์และประมง ด้วยอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์</p> <p>๔) ยุทธศาสตร์จังหวัด - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมและยกระดับการค้าชายแดน การค้า อุตสาหกรรม การลงทุน การท่องเที่ยว และการบริการสู่สากล</p> <p>๕) นโยบายของรัฐบาล - Thailand ๔.๐, ส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการ</p>
๖. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	<p>๑. จัดฝึกอบรม/สัมมนาองค์ความรู้พัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๒. ให้คำปรึกษาแนะนำการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ งบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๓. ออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๔. ทดสอบตลาดหลังจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ภายในจังหวัดอำนาจเจริญงบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๕. ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัด/กลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท</p>
๗. หน่วยงานรับผิดชอบ	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอำนาจเจริญ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	- ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔-๖๕
๙. งบประมาณ	- ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔-๖๕ งบประมาณ ๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท - ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ งบประมาณ ๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน	<p>๑๐.๑ จัดฝึกอบรม/สัมมนาองค์ความรู้พัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๑๐.๒ ให้คำปรึกษาแนะนำการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ งบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๑๐.๓ ออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๑๐.๔ ทดสอบตลาดหลังจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ภายในจังหวัดอำนาจเจริญ งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๑๐.๕ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัด/กลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท</p>

<p>๑๑. ผลผลิต (output)</p>	<p>๑. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอำนาจเจริญ มีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และรูปแบบบรรจุภัณฑ์</p> <p>๒. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอำนาจเจริญ ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และต้นแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า มีความสอดคล้องกับความต้องการทางการตลาด</p>
<p>๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)</p>	<p>๑. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม SMEs และวิสาหกิจชุมชนเกษตรแปรรูปในจังหวัดอำนาจเจริญ มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการมีระบบคุณภาพมาตรฐาน และมีความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพและบรรจุภัณฑ์</p> <p>๒. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม SMEs และวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)</p> <p>๓. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม SMEs และวิสาหกิจชุมชนสามารถนำความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบริหารจัดการธุรกิจให้ยั่งยืน และต่อเนื่อง ผลิตภัณฑ์เป็นที่ต้องการของตลาด สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพ และรายได้เพิ่มมากขึ้น</p>
<p>๑๓. ผลสัมฤทธิ์ (Impact)</p>	<p>ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอำนาจเจริญ ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และต้นแบบบรรจุภัณฑ์ จำนวน ๑๐ ผลิตภัณฑ์</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๑ ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer)

กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาอาชีพการเกษตรต้นแบบตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ “เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน” ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาการผลิต และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ อาหารปลอดภัย และยกระดับสู่การเป็นเมืองสมุนไพร</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๐๕๗,๔๙๗ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๒,๐๕๗,๕๓๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา ๙๘๗,๖๘๔ พื้นที่พืชไร่ ๒๐๔,๔๑๙ ไร่ พืชสวน ๗๙,๖๓๓ พืชผัก ๔,๙๑๖ ไร่ ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ๖๙,๑๓๑ ไร่ และพื้นที่อื่นๆ ๗๑๑,๗๔๘ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาและเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยจังหวัดอำนาจเจริญ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ๑) พัฒนาคุณภาพเกษตรกร สู่เกษตรกรมืออาชีพ ที่พึ่งตนเอง ๒) การพัฒนาการผลิตการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ และเมืองอาหารปลอดภัย ๓) พัฒนาจังหวัดสู่เมืองไม้ผล พืชเศรษฐกิจ ที่มีคุณภาพและครบวงจร ๔) และสร้างโอกาสทางการค้าและตลาดแก่ผลผลิตการเกษตรของจังหวัดที่แข่งขันได้</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญมีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๐๓๙,๙๖๓ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๑,๓๓๓,๔๖๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา ๙๘๗,๖๘๔ ไร่ ทำสวน ๗๙,๖๓๓ ไร่ ทำไร่ ๒๐๔,๔๑๙ ไร่ ไม้ผลไม้ยืนต้น ๖๙,๑๓๑ ไร่ และพืชผัก ๔,๙๑๖ ไร่ พื้นที่ทำนาซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของการทำการเกษตร โดยร้อยละ ๘๐ เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (S๓, N) ทำให้ผลผลิตต่อไร่น้อย ประกอบกับเกษตรกรในจังหวัดอำนาจเจริญมีอาชีพหลักคือการทำนาเป็นการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว ส่งผลให้เกษตรกรไม่มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ จากสภาพปัญหาดังกล่าว สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ จึงได้กำหนด</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	แนวคิดที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรแบบพืชเชิงเดี่ยว หันมาปลูกพืชหลากหลายหรือปลูกพืชหลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน เพื่อลดความเสี่ยงจากปัญหาาราคาผลผลิตตกต่ำโดยเฉพาะราคาข้าวที่ขึ้นลงตามภาวะตลาดโลก จึงได้เสนอทางเลือกให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนมาปลูกอื่นที่หลากหลาย ในพื้นที่ทำการเกษตร โดยพัฒนาอาชีพเกษตรต้นแบบตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพและยกระดับอาชีพการเกษตร ๒. เพื่อเพิ่มพื้นที่ในการผลิตพืชหลากหลายให้เพียงพอต่อการบริโภคและจำหน่าย
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	๑. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐ ๒. จำนวนเกษตรกรที่ปลูกพืชหลากหลายเพิ่มขึ้น ๑,๒๐๐ ราย
๕. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดอำนาจเจริญ
๖. กิจกรรมหลัก	
๖.๑ กิจกรรมหลัก ๑ : พัฒนาอาชีพการเกษตรต้นแบบตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ	กิจกรรมย่อย ๑) สร้างการรับรู้และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาอาชีพการเกษตร ๒) สนับสนุนปัจจัยการผลิตต้นแบบ ๓) การบริหารจัดการโครงการ การติดตามให้คำแนะนำ และการประเมินผล
๗. หน่วยดำเนินงาน	๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓
๙. งบประมาณ	๓,๑๒๗,๘๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. มีเกษตรกรต้นแบบที่ปลูกพืชหลากหลายเพิ่มขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรและผู้บริโภค มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาภาคการเกษตรสู่เกษตรกรรมยั่งยืน
 กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
 กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	แผนพัฒนานาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) กำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัดที่สำคัญคือให้มีพื้นที่เกษตรกรรมเป็น ๕,๐๐๐,๐๐๐ ไร่ ในปี ๒๕๖๔ สนับสนุนให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตจากพืชเชิงเดี่ยวไปสู่เกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรธรรมชาติ เกษตรผสมผสาน วนเกษตร โดยเน้นก่อให้เกิดความสมดุลระบบนิเวศฯ ซึ่งจังหวัดอำนาจเจริญเป็น ๑ ใน ๒๘ จังหวัดนำร่องในการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อขับเคลื่อนให้มีการเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน จำนวน ๖๐,๐๐๐ ไร่ ในปี ๒๕๖๓ ๒. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคงตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากยิ่งขึ้น ๓. เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคการเกษตร ให้เกิดความสมดุลอย่างยั่งยืน
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ ไร่ ในปี ๒๕๖๓
๕. พื้นที่เป้าหมายหลัก	จังหวัดอำนาจเจริญ
๖. กิจกรรมหลัก ๖.๑ การส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ หน่วยงานรับผิดชอบร่วม : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอำนาจเจริญ สำนักงานประมงจังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ	กิจกรรมย่อย ๑. ชี้แจง ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้การขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืนของจังหวัด ๒. คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการดำเนินกิจกรรม ๓. อบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย ศึกษาดูงานรูปการทำเกษตรกรรมยั่งยืนพื้นที่ๆ ประสบความสำเร็จ ๔. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิตพืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำ ตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืนในรูปแบบต่างๆ ๕. ติดตามประเมิน ให้คำแนะนำพร้อมข้อเสนอแนะ ดำเนินงานโครงการ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	๑. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ ๒. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอำนาจเจริญ

	<p>๓. สำนักงานประมงจังหวัดอำนาจเจริญ</p> <p>๔. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ</p>
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตั้งแต่ ตุลาคม ๒๕๖๒ - กันยายน ๒๕๖๓
๙. งบประมาณ	๑๔,๗๙๖,๒๐๐ บาท (สิบสี่ล้านเจ็ดแสนเก้าหมื่นหกพันสองร้อยบาทถ้วน)
๑๐. ผลผลิต (output)	<p>๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความสามารถตามหลักการทำเกษตรกรรมยั่งยืน</p> <p>๒. จำนวนเกษตรกรที่ดำเนินกิจกรรมเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มจำนวนมากขึ้น</p>
๑๑ ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>๑. เกษตรกรมีความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่หลากหลาย สามารถแก้ไขปัญหาทางการเกษตรและดำเนินชีวิตด้วยการพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๒. เกษตรกรสามารถลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ในครัวเรือนได้</p>

กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	เนื่องจากราษฎรในพื้นที่อำเภอเมืองอำนาจเจริญ เกิดปัญหาขาดแคลนน้ำใช้ในการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และในการอุปโภค บริโภค และจังหวัดอำนาจเจริญมีศักยภาพภาคการเกษตร เป็นแหล่งผลิตข้าวและการเกษตร พืชเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้สามารถสนับสนุนการผลิตข้าวและพืชเกษตรอินทรีย์ให้เติบโต จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารจัดการแหล่งน้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง และลำห้วย สาธารณะที่ต้นเขินที่ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ตลอดปี โดยเฉพาะในฤดูแล้งให้สามารถเป็นแหล่งน้ำสาธารณะให้ราษฎรได้ใช้ร่วมกัน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	-เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการผลิตข้าวหอมมะลิและสินค้าเกษตรคุณภาพดี ได้แก่การจัดการจัดหาแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการผลิต การกระจายน้ำสู่พื้นที่การผลิต และแปลงเกษตรของเกษตรกรในอำเภอ -เพื่อให้มีน้ำเพียงพอสำหรับเลี้ยงสัตว์
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	-เพิ่มพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ๑,๔๕๐ ไร่ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ -ครัวเรือนสามารถเข้าถึงการบริการน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภค เพิ่มขึ้น ๑,๒๗๐ ครัวเรือน
๕. พื้นที่เป้าหมาย	ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอำนาจเจริญ อำเภอปทุมราชวงศา อำเภอนา
๖. กิจกรรมหลัก	-พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันและแก้ไขน้ำท่วม น้ำแล้ง และการสร้างหลักประกันการมีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค อย่างยั่งยืน -พัฒนาระบบการกระจายน้ำ ปรับปรุงละขยายพื้นที่ชลประทาน แหล่งน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเพียงพอ สำหรับการเลี้ยงสัตว์
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	ขุดลอกห้วยมะหลี่ บ้านนาสีนวน หมู่ที่ ๗ ตำบลกุดปลาตุก อำเภอเมืองอำนาจเจริญ งบประมาณ ๔๒๖,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนตำบลกุดปลาตุก
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๒	ขุดลอกหนองกุดแดง บ้านโคกค้าย หมู่ที่ ๕ ตำบลไถ่คำ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เทศบาลตำบลไถ่คำ

<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๓</p>	<p>ชุดลอกห้วยเซ่น้อย บ้านบ่อบุ หมู่ที่ ๒ ตำบลไถ่คำ อำเภอมือง อำนาจเจริญงบประมาณ ๒๕๖,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เทศบาลตำบลไถ่คำ</p>
<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๔</p>	<p>ชุดลอกหนองน้ำสาธารณะดอนปู่ตา บ้านนาโพธิ์ หมู่ที่ ๖ตำบลนาวัง อำเภอมืองอำนาจเจริญ งบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เทศบาลตำบลนาวัง</p>
<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๕</p>	<p>ชุดลอกหนองน้ำสาธารณะโคกแตกแต่ หมู่ที่ ๘ ชุมชนนาวัด ตำบล นาวัง อำเภอมืองอำนาจเจริญ งบประมาณ ๔๒๒,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เทศบาลตำบลนาวัง</p>
<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๖</p>	<p>ชุดลอกลำห้วยตูม บ้านโนนตู หมู่ที่ ๑๒ ตำบลสร้างนกทา อำเภอมือง อำนาจเจริญ งบประมาณ ๑๕๑,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา</p>
<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๗</p>	<p>ชุดลอกลำห้วยหินโงม บ้านโนนตู หมู่ ๕ ตำบลสร้างนกทา อำเภอมือง อำนาจเจริญ งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา</p>
<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๘</p>	<p>ก่อสร้างฝายเก็บกักน้ำ ฝายน้ำล้น มข ๒๕๒๗ บ้านสร้างนกทา หมู่ที่ ๑ ตำบลสร้างนกทา อำเภอมืองอำนาจเจริญ งบประมาณ ๔๘๙,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา</p>
<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๙</p>	<p>ก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยมคอนกรีตเสริมเหล็ก สายนาคำ-บึงส้มกุ่ม บ้าน นาคำ ม.๓ต.นาหมอม้า อ.เมืองอำนาจเจริญ งบประมาณ ๔๙๙,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เทศบาลตำบลนาหมอม้า</p>
<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๐</p>	<p>ก่อสร้างฝายน้ำล้นห้วยห้องหิน ม.๓ บ้านโคกศรีบุญเรือง ต.ไถ่คำ อ. เมืองอำนาจเจริญ งบประมาณ ๔๙๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอมืองอำนาจเจริญ</p>

	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เทศบาลตำบลไผ่คำ
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๑	ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ บ้านคำไหล หมู่ที่ ๖ ตำบลโนนงาม อำเภอ ปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ งบประมาณ ๔๙๘,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอปทุมราชวงศา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๒	ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ บ้านหนองน้ำขุ่น หมู่ที่ ๕ ตำบลโนนงาม อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ งบประมาณ ๔๙๘,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอปทุมราชวงศา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๓	ซ่อมสร้างอาคารระบายน้ำล้น (สปิลเวย์) บ้านหนองหิน หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองข่า อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ งบประมาณ ๖๙๙,๕๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอปทุมราชวงศา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๔	ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ บ้านสหกรณ์ หมู่ที่ ๔ ตำบลนาหว้า อำเภอ ปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ งบประมาณ ๔๙๘,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอปทุมราชวงศา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนตำบลนาหว้า
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๕	ขุดลอกสระเก็บน้ำหนองไผ่บ้านนาสะแบง หมู่ ๑๑ ตำบลพระเหลา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ งบประมาณ ๓,๐๘๕,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอพนา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	อำเภอเมืองอำนาจเจริญ, อำเภอปทุมราชวงศา, อำเภอพนา
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปี ๒๕๖๓
๙. งบประมาณ	งบประมาณจากจังหวัด/กลุ่มจังหวัด จำนวน ๘,๙๑๑,๕๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	พัฒนาแหล่งน้ำ จำนวน ๘ แห่ง มีฝายชะลอและกักเก็บน้ำ จำนวน ๕ แห่ง มีท่อลอดเหลี่ยมคอนกรีต ชะลอและกักเก็บน้ำ จำนวน ๑ แห่ง ซ่อมสร้างอาคารระบายน้ำล้น (สปิลเวย์) จำนวน ๑ แห่ง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	นาข้าวหอมมะลิ และแปลงเกษตรของอำเภอ เข้าถึงระบบ ชลประทาน ความเสียหายทางการเกษตรลดลง ผลผลิตเพิ่มขึ้น มีน้ำ เพียงพอสำหรับปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการขุดเจาะบ่อบาดาลและสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตรของชุมชน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ และจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติมให้กับเกษตรกรที่อยู่นอกพื้นที่ชลประทานซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เกษตรกรสามารถเพาะปลูกข้าวหอมมะลิ และสินค้าเกษตรอื่นๆ เพื่อให้ได้คุณภาพที่ดีเป็นที่ต้องการของตลาด รวมถึงให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ซึ่งยังสามารถให้เกษตรกรสามารถพัฒนารูปแบบของการเพาะปลูกข้าวหอมมะลิ รวมถึงพืชเกษตรอื่นๆ ที่จะสามารถสร้างรายได้ให้ชุมชน เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการแหล่งน้ำที่มีประสิทธิภาพสูงสุดทำให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำที่เพียงพอตลอดปี และการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ช่วยในการสูบน้ำเพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเกษตรของชุมชน อันจะส่งผลให้ผลิตสินค้าทางการเกษตรได้เพียงพอ มีผลผลิตที่มีคุณภาพ และปริมาณตรงกับความต้องการของตลาดได้ทั้งปี ส่งผลต่อความมั่นคงต่อเศรษฐกิจชุมชน สถาบันครอบครัวและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอำนาจเจริญ เล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วนในเรื่องของการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการโดยจะดำเนินการในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาน้ำบาดาล ในพื้นที่กลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนคำขอขุดเจาะน้ำบาดาล และมีคุณสมบัติครบตามข้อกำหนดของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ประกอบกับข้อมูลแผนที่น้ำบาดาลในระบบสารสนเทศของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๓.๑ เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร ให้เพียงพอสำหรับการผลิตข้าวหอมมะลิและสินค้าเกษตรอื่นๆ</p> <p>๓.๒ เพื่อส่งเสริมการลดต้นทุนในการผลิตสินค้าทางการเกษตรโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการสูบน้ำ</p>
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	มีแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรของกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๒๐ กลุ่ม
๕. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกรที่ขอขึ้นทะเบียนขบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอำนาจเจริญ ๒๐ กลุ่ม
๖. กิจกรรมหลัก	โครงการขุดเจาะบ่อบาดาลและสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตรของชุมชน
	<p>-การขุดเจาะบ่อบาดาลและสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตรของชุมชน จำนวน ๒๐ บ่อ บ่อละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>-จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>-สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอำนาจเจริญ</p>

	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอำนาจเจริญ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ต.ค. ๒๕๖๒ – ก.ย.๒๕๖๓
๙. งบประมาณ	-จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน)
๑๐. ผลผลิต (output)	มีบ่อน้ำบาดาลพร้อมระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อ การเกษตรของชุมชน ๒๐ กลุ่ม
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑๑.๑. ประชาชนมีน้ำเพียงพอสำหรับการอุปโภค บริโภค และใช้ ในการเกษตร ๑๑.๒. มีน้ำเพียงพอสำหรับผลิตสินค้าออกสู่ตลาดได้อย่างมีคุณภาพ และตรงตามความต้องการ ๑๑.๓. กลุ่มเกษตรกรมีแหล่งน้ำเพียงพอและสามารถลดต้นทุนใน การสูบน้ำเพื่อทำการเกษตรและพัฒนาศักยภาพในการประกอบ อาชีพ ก่อให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบเพื่อความมั่นคง เศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิต
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ด้วยพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดี ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย ดังนั้น จังหวัดอำนาจเจริญจึง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิเป็นพืชยุทธศาสตร์ของจังหวัดเพื่อใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพดี และเพิ่มศักยภาพ เศรษฐกิจของประเทศตามนโยบายรัฐบาลให้เป็นที่ยอมรับของ ผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อสร้างรายได้แก่เกษตรกรและ จังหวัดอำนาจเจริญโดยรวม
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑.พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการผลิตข้าวหอมมะลิและสินค้าเกษตร คุณภาพดี ได้แก่ การจัดหาแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการผลิต การกระจาย น้ำสู่พื้นที่การผลิต ๒.เพิ่มผลผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดี
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑.เกษตรกรที่ร่วมโครงการมีแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการผลิตข้าวหอม มะลิและพืชการเกษตรอื่นๆ ๒. สามารถส่งน้ำไปยังพื้นที่เป้าหมายได้เต็มศักยภาพ และพัฒนา ระบบส่งน้ำในไร่นา
๕. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ๔,๐๕๐ ไร่ คราวเรือนที่ได้รับประโยชน์ ๒๔๖ ครัวเรือน
๖.กิจกรรมหลัก	- ขุดลอก - งานฝายน้ำล้น - งานทำนบดินบดอัดแน่น - งานคลองส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ - งานประกอบอื่นๆ
๖.๑ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานพัฒนาแหล่งน้ำห้วยไผ่ พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านโคกกลาง หมู่ ๕ ตำบลไคลอน อำเภอนา จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๖,๘๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๒ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานพัฒนาแหล่งน้ำร่องสามขา พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านจาน ลาน หมู่๑๗ ตำบลพนา อำเภอนา จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๕,๒๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๓ กิจกรรมหลัก	งานพัฒนาแหล่งน้ำห้วยยาง พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านม่วงสวาสดี หมู่ ๓ ตำบลพนา อำเภอนา จังหวัดอำนาจเจริญ

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	วงเงิน ๖,๗๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๔ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานพัฒนาแหล่งน้ำห้วยกีกัก้าก พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านอู่ สำเภา ตำบลลือ อำเภอบึงสามพัน วงเงิน ๖,๔๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๕ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานพัฒนาแหล่งน้ำห้วยป่าไร่ พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านนาสีดา หมู่ ๖ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๖ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานพัฒนาแหล่งน้ำห้วยไผ่ พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านกุดน้ำกิน หมู่ ๗ ตำบลนาแต้ อำเภอมือง จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๗ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานพัฒนาแหล่งน้ำห้วยสวาสดี พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านโนน ธาตุ หมู่ ๕ ตำบลพนา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๘ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานขยายเขตพื้นที่ชลประทานสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านฤกษ์อุดม พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านฤกษ์อุดม หมู่ ๗ ตำบลลือ อำเภอบึงสาม พัน จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๖,๕๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๙ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานขยายเขตพื้นที่ชลประทานสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านดงสว่าง พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านดงสว่าง ตำบลโนนโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๑๐ กิจกรรมหลัก	งานพัฒนาแหล่งน้ำห้วยสามขา พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านโนน แคน หมู่ ๗,๑๒ ตำบลสร้างถ่อน้อย อำเภอหัวตะพาน จังหวัด อำนาจเจริญ

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	วงเงิน ๖,๕๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๑๑ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานขยายเขตพื้นที่ชลประทานสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านกุดตากกล้า พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านกุดตากกล้า ตำบลนาวัง อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๖,๔๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๑๒ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานพัฒนาแหล่งน้ำอ่างฯชุมชนบ้านเปือยหัวดง พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านเปือย เทศบาลตำบลเปือย อำเภอสิรินธร จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๑๓ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานพัฒนาแหล่งน้ำอ่างฯชุมชนบ้านขาม พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านขาม ตำบลไม้กลอน อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	โครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๘. ระยะเวลาดำเนินการ	ตั้งแต่ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง กันยายน ๒๕๖๓
๙. งบประมาณ	๗๔,๓๐๐,๐๐๐
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. แหล่งน้ำต้นทุน ๒. ระบบส่งน้ำในไร่นา
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรที่ร่วมโครงการมีแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการผลิตข้าวหอมมะลิและพืชการเกษตรอื่นๆ ๒. สามารถส่งน้ำไปยังพื้นที่เป้าหมายได้เต็มศักยภาพ ๓. พัฒนาระบบส่งน้ำในไร่นา